قورئان:
کتێبی تاوان، دزی و دووبارەکردنەوەی ئەفسانەکانە

(هەڵوێستی کۆمونیستی زانستی لە بارەی تەورات، ئەنجیلەکان و قورئان)

سەلام عەبدوڵڵا ئیبراهیم

18.2.2003

لە سەرتاپای مێژووی مرۆڤایەتی باس لە کۆمونیزم کراوە، هەر لە کۆمونیستی ئیسلام[1] ، کۆمونیستی مەسیحییە سەرەتایەکان[2] ، کۆمونیزمی کرێکاری پاش1830[3] ، کۆمونیستە شۆڕشگێرەکانی فەرەنسا وەك ڤایتلینگ، کۆمونیستی فۆریە، کابێ[4] تا دەگاتە کۆمونیستی سەرەتایی خێڵ و عەشرەتەکانی ولاَتانی مەکسیك، پیرۆ، هیند، ئەفریقا[5] و ولاَتانی ئاسیا. هەروا بە درێژایی مێژوو، بزووتنەوەو چینێك نییە، ناو یا "نیازی"سۆسیالیزمی بەرزنەکردبێ، هەر لە سۆسیالیزمی قەشەکان، سۆسیالیزمی دەرەبەك، سۆسیالیزمی وردە بۆرژوا[6] ، سۆسیالیزمی نازی، سۆسیالیزمی عەرەبی تا دەگاتە سۆسیالیزمی کوردی...هتد. بەلاَم ڕق و قینەی ئەم بزووتنەوانە و ماشینی پڕوپاگەندەکانیان ئاراستەی کۆمونیزمی زانستی دەکرێت، دژی کۆمونیستی مارکس و ئەنگلس! بۆ؟

لەبەر ئەوەی ئەم دوو بلیمەتە، ئەو هەموو بیروبۆچوونە کۆمونیست و سۆسیالیستانەی مێژووی مرۆڤایەتی، لە خەیاڵ، نەتەوە، لە خوا و ئاینەکان رزگار کرد، هەموو فرتوفێڵی چینەکانی تریان تەفروتوناکرد، بنەمای واقیعی خوێنمژانەی هەموو شێوە دەسەلاَت، بەرهەمهێنان، شەڕوشۆڕ، ڕەوشت و بازرگانەکانیان ڕسوا کرد و ئەڵتەرناتیڤی خۆیان لە بەیاننامەی پارتی کۆمونیستیان ڕاگەیاند، بۆیە: (هەموو هێزەکانی پیرە ئۆروپا بۆ ڕاونان و

---

[1]/ لەبارەی مێژووی یەکێتی کۆمونیستەکان، ئەنگلس.بەئەلمانی.

[2]/ دەربارەی مێژووی مەسیحییە سەرەتایەکان، ئەنگلز، جلد22،لاپەڕەی 447–473، بەئەلمانی.

[3]/ هەمان سەرچاوە.

[4]/ بڕوانە بەیاننامەی پارتی کۆمونیس، مارکس و ئەنگلس، لاپەڕە72–73، بە کوردی.

[5]/ مارکسیزم و ئەفریقا، ئیغۆر ئەندریڤ، بە زمانی عەرەبی، لاپەڕە 30–31 .

[6]/ بەیاننامەی پارتی کۆمونیستی، لاپەڕەی 60–68.

جێپێ لەقکردنی، لە پەیمانێکی پیرۆزدا یەکیان گرتووە: هەر لە پاپا و قەراڵەوە تا دەگاتە مەترنیخ و گیزۆ، لە رادیکاڵەکانی فەرەنساوە تاوەکو پۆلیسەکانی ئەلمانیا...)[7]. ئەم بارودۆخە ئێستایش بەهەمان رێورەسم تێدەپەرێت!!

ئەوە هەزاران ساڵە، تێفکرینی ماددی وەك هەر دیاردەیەکی تری ناو کۆمەڵگای مرۆڤایەتی، بوونی هەبووە، ململانی خۆی لە گەڵ بۆچوونەکانی تر کردووە و دەکات. بەداخەوە ئێمە تا ئێستا لەم بارەیەوە، زانست، نووسین و لێکۆڵینەوەیەکی وامان نەبووە بە زمانی کوردی، بۆیە بەشێوەی جۆراوجۆر زۆر کورتمان هێناوە، دوور بووین لە بەکارهێنانی میتۆدی زانستیانە. ئێمە لەلایەکەوە ئەرکی تێگەیشتن و لێکۆڵینەوەی رەخنەگرانە بۆ مێژووی ئیسلام و ئاین بەگشتی و کەلەپورەکەیمان بەجێ نەهێناوە و لەولاشەوە، هەڵوێستی کۆمۆنیستی لە بارەی ئاینەوە نەخستووەتە بەر دەستی جەماوەر. ئەم هەوڵە، هەنگاوێکی زۆر سەرەتاییە بۆ تێگەیشتن لە هەڵوێست و بۆچوونی دامەزرێنەرانی بیری شیوعییەتی زانستی لەبارەی ئاینەکان بەگشتی و ئیسلام.

لودڤیگ فیورباخ(1804-1874) لە 1828، لە دژی مەسیحییەت، کتێبی (یەکێتی جیهانی و بێ کۆتایی ئەقڵ)نووسی کە پەیوەستە بە لێدوان لەبارەی مەرگ، دەرەوەی بوون و یەزدان. فیورباخ لەم کتێبەدا دەنووسێت: (ئێستا پێش هەموو شتێك ئەمە دەخوات، درزی نێوان دنیایی و دەرەوی دنیا لەناو ببەین، بۆ ئەوەی مرۆڤایەتی بە هەموو گیان و دڵیەوە، لەسەر خۆدی خۆی، لەسەر جیهانەکەی و ئێستایدا لێ ورد ببێتەوە)، لە کتێبی(بنەمای

---

[7]/ هەمان سەرچاوە، لاپەڕەی 32، بە کوردی.

فەیلەسوفی دوارِۆژ) دەنووسێت: (ئەگەر دەسپێکی فەلسەفەی کۆن ئەم ڕستەیە بێ: من ئەبستراکتێکم، بوونێکم، تەنها بیردەکەمەوە، جەستەم موڵکی بوونی خۆم نییە، ئەوا فەلسەفەی نوێ لە دژیدا بەم ڕستەیە دەست پێدەکات: من حەقیقەتێکم، بوونێکی خاوەن مەغزم، جەستەم موڵکی بوونمە، ئەرێ، جەستە بە تۆتالیتارێکەیەوە هی خودی منە، خودی بوونی منە.[8]). لە کتێبی(ناوەڕۆکی ئاین)دا، لە ئاین و بوونی یەزدان دەکۆڵێتەوە کە تێدا هاتووە: (بابەتی مرۆڤ، شتێکی تر نییە، غەیری بابەتی خودی بوونی. چۆنێتی بیرکردنەوەی مرۆڤ،، چۆنێتی خۆشەویستی و خواکەیشی هەر وایە. بەهای مرۆڤ چەندە، خواکەیشی هەر ئەوەندە بەهای هەیە. هوشیاری یەزدان، بەقەد هوشیاری خودی مرۆڤە. لە خواکانییەوە دەتوانین مرۆڤ بناسین، بەهەمان شێوەیش، لە مرۆڤەوە، خوداکەی. هەردووکیان یەك شتن. ئەوەی مرۆڤ ناوی یەزدانی لێ دەنێت، هەست و ڕۆحی خۆیەتی. ڕۆح، هەست و دڵی مرۆڤیش، یەزدانەکەیەتی....(لاپەڕی 95-98)[9]. لە (ناوەڕۆکی مسیحییەت)دا دەڵێ: نەك تواندنەوەی ئاین، بەڵکو دۆزینەوەی بوونی ڕاستەقینە. تاوانبارکردنی بێبناغەی من ئەوەیە کە بە پێی نووسینەکەم، ئاین بێ مانایە، هیچە و وەهمە...(لاپەڕەی 66)[10].

مارکس و ئەنگلس لە ئیدۆلۆژی ئەلمانییدا[11]، زۆر لە بۆچوونەکانی(فیورباخ)یش هەڵدەوەشێننەوە، بەمیش قایل نابن، پشت بە

---

[8]/ ئەتائیزمی ئەنترۆپۆلۆگی لودڤیگ فۆیەرباخ، لە ئینتەرنێت وەرمگرتووە.

[9]/ هەمان سەرچاوە

[10]/ هەمان سەرچاوە

[11]/ بابەتی(بەرامبەرکێی تیئۆری مەتریالست و ئیدیالیست،لاپەڕە 21–33).

لێکۆڵینەوە فەلسەفی و مێژووییەکانی خۆیان دەبەستن لەبارەی گەشەسەندنی ماددی پەیوەندییەکانی ناو کۆمەڵگای مرۆڤایەتی. لە کتێبی ناوبراو دەڵێن: بە پێچەوانەی فەلسەفەی ئەلمانی کە لە ئاسمانەوە بۆ سەر زمین دادەبەزێت، لێرەدا (لە نووسینەکەی خۆیان) سەرکەوتن لە زەمینەوە بۆ ئاسمان بەدی دێت. بە وتەیەکی تر، دەستپێکردن بەوە ناکرێت، مرۆڤەکان چی دەڵێن، تەوهومی دەکەن و چۆنی بۆ دەچن، بۆ ئەوەی پاشان بە مرۆڤ بگەین کە پێکهاتووە لە گۆشت و خوێن، نەخێر، بەڵکو لە مرۆڤ و چالاکییە واقعییەکەیەوە دەستپێدەکرێت، بەهەمان شێوەیش، تەسەوری گەشەسەندنی پەرچدانەوە و دەنگدانەوە ئیدۆلۆژییەکان بۆ ئەم گەشەسەندنە ژیانییە، بە دەستپێکردن لە گەشەسەندنی ژیانی واقیعی دەستپێدەکات. تەنانەت ئەو خێوانەی ناو مێشکی مرۆڤ، بەرزکردنەوەیەکن، کە وەك پێداویست لە گەشەسەندنی ژیانە مەتریالیستەکەیانەوە دەرچووە، دەکرێت بە ئەزموونگەرێتیش لێپێچینەوەی لێ بکرێت، کە پشتی بە بنچینە مەتریالەکانەوە بەستووە. لەبەر ئەمەیە، ڕەوشت، ئاین و میتافیزیك و هەموو پاشماوەکانی تری ئیدۆلۆژیا و فۆرمەکانی هوشیاری لە بەرامبەری، یەکسەر ڕەواڵەتی گشت ڕەواڵەتەکانی سەربەخۆیی خۆدییەکەی لەدەستدەدا. ئەوانە خاوەن مێژوو نیین و هیچ گەشەسەندنێکیان نییە، مەسەلەکە بە پێچەوانەوەیە، لەو کاتەوە مرۆڤەکان گەشە بە بەرهەمهێنان و پەیوەندییە مەتریاڵەکانیان دەدەن، بەهەمان شێوە، بەخۆشیان هەڵدەستن بە گۆڕانی بیر و بەرهەمەکانی بیریان لە گەڵ ئەو واقیعەی کە تایبەتمەندە بە خۆیانەوە. هوشیاری، ژیان دیاری ناکات، بەڵکو ژیان خۆی هوشیاری دیاری دەکات... هتد.

لـه کتێبـی(خێزانـی پـیرۆز)دا، هەڵویسـتی کۆمونیسـتی لـه ئەتاییـزم جـودا دەکەنـەوە، مـەرج نییـە ئـەوەی ئەتائیست بێت، بڕوای بە کۆمـونیزم هەبێت، و دەنووسـن: (ئەمـڕۆ، چیتر ڕەخنەگـرتن لـە ئـاین نـاوی ئەتاییـزم نیـیە، بەڵکو زانسـت. ئەتاییـزم ڕەخنەگـرتنە لـە ئاسمـان، بـەڵام پێویسـتی بـە تێگەیشـتن و ڕەخنەگرتن هەیە لە زەمین و دەسەڵاتبوونی مرۆڤ بەسەریدا. ئەتاییزم"ئاینێکی ڕەخنەگـرە"...دوا قۆناغـی تاییـزم(التألـیه)... باوەڕپێهێنانـی نەگەتیفانەیە بە خودا.)[12]

... بەبـێ گومان وتەکەی فیورباخ هەڵەیە، کە ئێژێ: "قۆناغەکانی مرۆڤایەتی تەنها لەدووتوێی گۆڕانکارییە ئاینییەکان جوێ دەکرێنەوە". خاڵە وەرچەرخانە گەورەکانـی مـێژوو لەگـەڵ گۆڕانکاریـیە ئاینیـیەکان دەبـوو، بەپێی ئەو سێ ئاینە جیهانییە: بودابیزم، مەسیحییەت و ئیسلام.[13]

ڕۆڵـی ئـاین ئەوە بووە، پڕۆسەی رزگارکردنی مرۆڤی کردووە بە بابەتی ئاسمان، لـەوێ کۆتەکانـی دەپچـڕێن، برسـێتی و ئازاردانـی کۆتایـی پـێدێت، لـەوێ کویلایەتـی دەخـرێتە نـاو ئاگـری دۆزەخ! ڕێـك لـە پاش مردنی مرۆڤ!!ئەم دوو بلـیمەتە دەگمەنانـە، هاتـوون بەوپـەڕی ڕاسـتگۆییەوە، دەڵـێن: (... بـەڵام ئـەم سیسـتێمە خوێـنمژە، لەهەمـوو سـەردەمە کـۆنەکانەوە، لـە ژێـر پـەردەی جۆراوجـۆری ڕەوشـت، ئـاین، بیانووی سیاسی بەکاردەهێنن: قەشە، فیلسوف، یاسـاناس و پیاوانـی دەوڵەت بۆ گەل دەگێڕنەوە کە ئەوە بۆ باشی خۆیانە، خوا وای ویستووە، ئێوە بن بە میراتگەری برسێتی و کلۆڵی...)[14]

---

[12]/ مارکس و ئەنگلس، جلدی 2، لاپەڕەی 116.

[13]/ ئەنگلس(فۆیەرباخ و دەسپێکی فەلسەفەی ئەلمانی کلاسیك،جلد 21،لاپەڕە283–291

[14]/ ئەنگلس لە(دەیان هەزار پرسیار)، جلدی7، لاپەڕەی 226–232

ئـەنگلس لـە(دەربـارەی مـێژووی مـەسـیحییە سەرەتاییەکان)[16] دەڵێ: باشترین سەرچـاوەمـان لـەبارەی مـەسیحییە سەرەتایەکان، ڤۆلتێری کلاسیکی سەردەمە کـۆنەکانە(لوسـیان فـۆن سامـوساتا)یە، کە دژی گشت شێوە باوەڕێکی ئاینی بووە و یەکسەر بە گومانەوە لەگەڵیاندا بەرخوردی کردووە، بەبێ ئەوەی بڕوای بـە ئاینـی هایدن یا هۆیەکی سیاسی هەبێ، بۆ ئەوەی بەشێوەیەکی جیاواز لە گـەڵ مـەسـیحییەکان مامەڵـە بکـات وەك لـە گـەل کۆمەڵەیەکـی ئاینـی تـر دەیکـات. بە پێچەوانەوە، گاڵتەجاڕی بە بڕوای خورافی هەر هەموویان دەکات، کـەمتر گاڵـتە بـە جوپیـتەر پەرەسـتەکان ناکـات لەوەی بە مـەسیحپەرەستەکان دەکـات. بـۆ ئـەو هەڵویسـتە ئاستنزمە-ڕاستیونالەیاندا، جۆرە خورافییەکیان وەك ئەوی تریان گێلە....)[17]

(ڕۆزا لۆکسـۆمبۆگ)یـش لـەبارەی ئایـنەوە دەڵێ: (... لە ڕاستیدا، پوول و ئـاین دوو بەرهەمـی کلـتوری بەهێزی مرۆڤایەتین، بەلام هەردووکیان، ڕەگیان لـە پەیوەندییەکـی کاتی دیاریکراودا داکوتاوەو چۆن دامـەزران، ئەوها لە گەڵ کاتدا، بێکەڵك دەبن)[18]

لە وتاری(وەزارەتی دوژمـنانی شۆڕش)دا مـارکس بەتەوەسەوە بەم دێرە کۆتایی پێدەهێنێ: بۆ پێشەوە لە گەڵ یەزدان، لە پێناوی پاشا و نیشتیمان!

---

[16]/ ئەنگلس، دەربارەی مێژووی مەسیحییە سەرەتایەکان، جلد22،لاپەڕەی447-473

[17]/ ڕۆزا لۆکسمبۆرگ، دەستپێك بۆ ناو ئیکۆنۆمی ناسیونال، لاپەڕەی727-731

[18]/ مارکس و ئەنگلس، جلد5،لاپەڕەی 414، 1848

ئێمە چۆن ئەم درۆ و دەڵەسەیە بنبڕ بکەین؟ چ بکەین ئەم چەکە قیزەوەنە بخەینە شوێنی شیاوی خۆی؟ وەك هەندێ لـە ڕابەرانی کۆمۆنەی پاریس بکەین؟ بە بڕیار لـە سـەرەوە، چـالاکی ئاینـی قەدەغـە بکـەن؟ مـزگەوت، کلێسـا و سیناگۆگەکان بسوتێنین؟ نەخێـر! ئەنگلس دەڵێ:(ئەمڕۆ تاقە خزمەتێك کە مـرۆ بە خوا بکات، ئەوەیە، ئەتائیزم بە شێوەی زۆرکاری بکات بە ڕاگەیاندنی بابەتی بڕوا)[19].

ئێمە ئـەو کاتە دەتوانین بنەماکانی بیری ئاینی کە خۆی لە نامۆکردنی مرۆڤ لـە خـۆد و لـە پەیوەندییەکانـی بەرهەمهێنان ببینینەوەو لەناو ببەین، کاتێك چەوسـانەوەی مـرۆڤ لەلایەن مرۆڤەوە لەناو دەبەین و هەموو پێداویستە ماددی و ڕۆحییەکانمان دابین دەکەین.

هـەروا (مـارکس)یش لە سەرمایەدا دەڵێ: (تەکنەلۆژیا پەردە لەسەر ڕەفتاری ئەکتـیڤانەی مـرۆڤ لـە گـەڵ سرووشت و پرۆسێسی ڕاستەوخۆی بەرهەمهێنانی ژیانــی لادەبــات و لـــە تەکیشـــدا پـــەردە لەســـەر پەیوەندییەکانـــی ژیانـــە کۆمەلایەتیـــیەکەی و بۆچـــوونی کۆتاییـــی هێـــنان بـــە ئـــازارە ڕۆحیـــیەکەی، لادەبات[20].

له کۆتایی 1843 تا یەنوەری1844[21]

[19]ئەنگلس، جلد18،لاپەڕەی531-532

[20]/ سەرمایە، جلدی 1،لاپەڕەی 94

[21]/ تێبینی: لێرەوە، وەك وتارێك نووسیم لە ژێر ناوی(بەڵێ مارکس دوژمنی سەرسەختی ئاینە)، وەك ڕوونکردنەوەیەك بوو لەسەر بابەتەکەی هاوڕێ هادی مەحمود(مارکس و هەڵوێست لە ئاین، ڕێگای کوردستان،ژ472لە 9/24). سەرەڕای چەندین بۆچوونی درووست، بەباشی لە بۆچوونەکانی مارکس و ئەنگلس ورد نەبووەتەوە. بەگشتی خزمەتێکی ئێجگار گەورەی کرد، بەوەی، لەم بارەوە، ئاستی هەڵویست و بڵاوکردنەوەی کۆمونیستی زانستیانە بۆ پێشەوە برد. بەباشم زانی ئەو بەشە بکەم بە بەشێك لەم نووسینە.

له پێشەکییەك بۆ ڕەخنەگرتن له فەلسەفەی یاسای هیگیلی.

مارکس له یەکەم دێڕیدا دەنووسێت: (بۆ ئەلمانیا، ڕەخنەگرتن له ئاین، له ناوەڕۆکدا کۆتایی پێهات و ڕەخنە له ئاین، هیپۆتێزە(پێش مەرج)ی هەموو ڕەخنەکانە.)ودەلێ:فۆندەمێنت-بنەڕەتی-ی ڕەخنەی بێ دینەکان ئەمەیە : مرۆڤ، ئاین درووستدەکات، ئاین مرۆڤ درووست ناکات. ئەویش ئەوەیە کە ئاین هوشیاری و هەستی خودی مرۆڤە کە هێشتا یا مولکی خۆی نییە یا دیسا خودی خۆی وونکردووە. بەلاّم مرۆڤ ئەپستراکتیێك نییە، بوونێك نییە لە دەرەوەی گەردوون، دانیشتبێت. مرۆڤ، جیهانی مرۆڤەکانە، دەوڵەت و کۆمەڵگایە. ئەم دەوڵەت و کۆمەڵگایە، ئاین بە بەرهەمدەهێنن، ئەمە هوشیاری لنگەوقوچە بۆ جیهان، چونکە جیهانێکی لنگەوقوچە. ئاین تیئۆری گشتی ئەم جیهانەیە، ئینسیکلۆبیدیای کورتکراویەتی، لۆژیکێتی لە فۆرمێکی پۆپۆلیستانە،point-d honneurڕۆحییەکەیەتی، (حەماسەکەیە)، ڕەوشتە باشەکەیەتی، تەواوکەری ئاهەنگەکانییە، دڵدانەوەی گشتی هۆی بیانوهێنانەکانیەتی. ئاین بەئەنجامگەیاندنی ئەندیشەیی بوونی مرۆڤە، چونکە بوونی مرۆڤ، واقیعی ڕاستەقینەی بەدەستنەهێناوە. کەواتە، خەبات لە دژی ئاین بە شێوەیەکی ناڕاستەوخۆ، خەباتێکە دژی ئەو جیهانەیە، بۆنخۆشە ڕۆحییەکەی ئاینە. دەستکورتی ئاینی لەلایەکەوە جۆرێکە لە دەربڕینی دەستکورتی حەقیقی، لەولایشەوە پرۆتێستێکە لە دژی. ئاین هەناسەکێشانی بەندەی لێقەوماوە، ویژدانی جیهانێکی دلّڕەقە، وەك چۆن ڕۆح، بارودۆخی بێ ڕۆحییە. ئاین تلیاقی گەلە.

لەناوبردنی ئاین وەك بەختەوەری وەهمی گەل، داواکارییەکە بۆ بەختەوەرییە ڕاستەقینەکەی....ئاین تەنها ئەو خۆرە وەهمییەیە کەخۆی لە دەوری مرۆڤەکان دەسوڕێنێتەوە، تا مرۆڤ خۆی هەڵنەستێت بە سووڕان بە دەوری خۆیدا..ڕەخنە لە ئاسمان دەگۆڕێت بە ڕەخنە لە زەمین، ڕەخنە لە ئاین، بە ڕەخنە لە یاسا،ڕەخنە لە تیولۆگی دەبێت بە ڕەخنە لە سیاسەت...جەنگ لە دژی بارودۆخە ئەلمانییەکان!بێگومان! ئەمانە لەژێر ئاستی مێژوون، لەژێر ئاستی هەموو ڕەخنەکانن، بەڵام دەمیننەوە وەك بابەتێك بۆ ڕەخنەگرتن، وەك ئەو تاوانبارەی کە لە لەژێر ئاستی هومانیتێت ڕاوەستاوە، وەك حاڵەتی جەلاد دەمینێتەوە...-سەرچاوە: مارکس و ئەنگلس، جلدی1،لاپەڕەی378-391، دەزگای ڕاگەیاندنی دیتس، بەرلین، ئەلمانیای ڕۆژهەلاَت، 1976).

- لە ئیدۆلۆژی ئەلمانی، کە یەکێکە لەشاکارە زانستییە هەرە گرنگەکانی مارکس و ئەنگلس، بەشێوەیەکی دەگمەن، بۆچوونە زانستییەکانیان لە دژی فەلسەفەی ئەلمانی پاش(هیگل)یان داڕشتووە، بە شێوازێکی توندو بە گاڵتەجارییەکی پڕ سەیروسەمەر ناویان لێ دەنێن: مەڕ، جاکی گێل، دۆن کیشۆت، باوکانی کلێسا، سانشۆی پیرۆز، کەر، ئەحمەق. هتد...)ولەدژیاندا دەنوسن. لەو نووسینە، هێرشێکی بەرفراوان لەسەر هەموو بنەماکانی بیری ئاینی وبۆچوونی خاوەنەکانیان (برونو بویر، ماکس شتێرنەر، کوغلمان و غرون و ئەوانی تر)و سەرکەتووانە وردوخاشیان دەکەن. جارێ لە پێشەکییەی (ئیدۆلۆژی ئەلمانی)یدا، دەنووسن:(مرۆڤەکان تا ئێستا، بەبەردەوام، بۆچوونی هەڵە لەبارەی خۆیان، ماهییەتیان و دەبێ بە چی بن، هێناوەتە دی. پەیوەنییەکانیان بە گوێرەی بیروباوەڕیان لە بارەی خوداو

مرۆڤی ئاسایی...هتد ڕێکخستووە. بەرهەمەکانی مێشکیان ئەوەندە گەورە بوون تا بەسەریاندا زاڵبوون، خۆیان خوڵقێنەرن، کەچی لەبەردەم مەخلوقەکانیاندا بەچۆکدا دێن. کەواتە با لەو خەیاڵ و بیرو بۆچوون و بوونەوەرە خەیاڵیانە کە لەژێریدا دەناڵێنین، رزگار بکەین. دەبا ڕاپەڕین لە دژی دەسەڵاتی ئەم بیروباوەڕانە بکەین. دەبا مرۆڤەکان فێربکەین، ئەو وەهمانە بە بیرێك بگۆڕنەوە کە بەرامبەری ماهییەتیان بێت، وەك یەکێکیان دەڵێت...جارێکیان پیاوێکی ئازا لەو بڕوایەدا بوو، مرۆڤەکان بۆیە دەخنکێت، چونکە فکری قورسبوون دەیانگرێت.....

بۆ نموونە:لە لاپەڕەی 158گاڵتەجارییەکی بێ سنوور دەکەن بەو ئاغایانە:(هەروا لێرەدا دەبینین ئاسمان دەکرێتەوەو نەوعە جۆراجۆرەکانی جنۆکە، یەك لەدوای یەك لەبەرچاومان هاتوچوو دەکەن. تەنها(جاك)ی گێلەپیاو لەبیری دەچێت کە لەسەردەمە دێرین و نوییەکاندا، ئەو هەموو جنۆکە زلهێزانە بەبەرچاومادا پێشاندا کە هەموو ئەو وەهمە بێ ئەزیەتانە نین لەبارەی خودا...هتد، لە بەراوردکردن لەگەڵیاندا، تەنها قسەی بێ کەڵکن....

– لە بابەتی تێزەکان لەبارەی فیورباخ:

+ پەرەگرافی4: فیورباخ لە فاکتی نامۆبوونی ئاینی خود، لە دووگانگی جیهان بۆ جیهانی ئاینی وەهمی و جیهانێکی واقیعی...بۆ نموونە، پاش ئەوەی خێزانی سەر زەمین وەك نهێنی خێزانی پیرۆز دەرکەوت، ئەوا دەبێ ئێستا یەکەمەکە لەباری تیئۆری ڕەخنە لە خۆ بگرێت و لە پراکسیسدا بگۆڕدرێت.

+ پەرەگرافی5: فیورباخ ئاسوودە نییە لە گەڵ بیری ئەبستراکت، بانگەوازی تێڕوانینی هەستانە دەکات، بەڵاّم جیهانی هەستکردن وەك چالاكی عەمەلی هەستەکانی مرۆڤ تێناگات.

+پەرەگرافی6:(فیورباخ، ماهییەتی ئاینی لە ناو ماهییەتی مرۆڤایەتی دەتوێنێتەوە. بەلاّم ماهییەتی مرۆڤ ئەبستراکتێك نییە بە هەر تاکێکەوە بە جیا لکابێت. بەڵکو لە واقیعەکەیدا، کۆی پەیوەندی کۆمەلاّیەتییە....

+ پەرەگرافی7:(بۆیە فیورباخ نابینێت کە(ڕۆحی ئاینی)بەخۆی بەرهەمێکی کۆمەلاّیەتییە، ئەو تاکە ئەبستراکتە ئەنالویزەی دەکات، لە ڕاستیدا، سەر بە فۆرمێکی کۆمەلاّیەتی دیاریکراوە.

+ پەرەکرافی8: ژیانی کۆمەلاّیەتی، پراکسیسێکی جەوهەرییە. هەموو ئەو نهێنییانەی کە تیئۆری بەرەو سۆفیزم دەبا، چارەسەرە ڕاتسیونالەکەی لە پراکسیسی مرۆیی و لە تێگەیشتن لەم پراکسیسە دەبینێت.

+پەرەگرافی10: بۆچوونی هەموو مەتریالیستە کۆنەکان، کۆمەڵگای ((مەدەنی))یە, بۆچوونی مەتریالیزمی نوێ، کۆمەڵگای مرۆییە یا مرۆڤایەتی هاوبەش.

+پەرەگرافی11: فەیلەسوفەکان تا ئەمڕۆ تەنها جیهانیان بە شێوەی جۆراوجۆر شێکردووەتەوە، بەلاّم گرنگ ئەوەیە، بیگۆڕی.(مارکس و ئەنگلس،جلدی3،لاپەڕە553،دەزگای بلاّوکردنەوەی دیتس، بەرلین، 1969.)

- له نامەیەكی ئەنگلس بۆ ماركس(مانشیستەر، لەدەوری 24/5/1853):

(...پێدەچێت ئەعرابەكان، كاتێك لە باشووری ڕۆژئاوا نشتەجێ بوون، گەلێك بوون، لە ئاستی شارستانێتی میسری و ئاشوورییەكان. ئەو بیناسازییە كە درووستیانكردووە ئەمە دەسەلمێنێ. ئەمەیش شتگەلێكی زۆر ڕووندەكاتەوە لەبارەی(الفتح)موحەمەدی...شۆڕشی ئاینی محەمەد ،وەك هەر بزووتنەوەیەكی ئاینی، بەڕووكەشی(ردە)یەك بوو، گەڕانەوەیەكی ساختانە بوو بەرەو كۆن، بەرەو سانایی. لەبارەی ئەوەی پێدەڵێن كتابی پیرۆزی جوو، لە مێژووی ترادیسیونی ئاینی وخێڵەكی عەرەبی كۆن بەولاوە، شتێكیتر نییە، لە لەژێر كارتێكردنی جیابوونەوەی پێشوەختی لە هاوسێ دەمارگیرەكانیان، راستكراوەتەوە ...كە فەلەستین لە دیووە عەرەبییەكەی تەنها بە بیابان و زەویی بەدووەكان دەوروبەری گیراوە، پەرەسەندنی جیاواز ڕوون دەكاتەوە. بەلاّم نەقشە عەرەبییە كۆنەكان، داب و نەریت، قورئان، و ئەو سانابیە كە ئێستا دەتوانین هێمای هەموو ڕەگەزەكانی پێبكەینەوە...هتد، ئەم ڕاستییە دەسەلێنێ: ناوەڕۆكی سەرەكی عەرەبیی بووە، باشتر بلێم بە گشتی سامی بووە، وەك حاڵەتی پاڵەوانە ئەلمانەكانی لای خۆمان، ئیدا، ساغا...

دڵسۆزت

ف.إ

– له نامەیەكی تر لە ئەنگلس بۆ ماركس(مانشیستەر، لە 6/حوزەیران 1853)

.....لەو بڕوایەدام کە دارِوخانی بازرگانی لە باشووری دوورگەی عەرەب لە پێش محەمەد ، کە تۆیش زۆر بەدروستی وای دادەنێی، یەکێکە لە هۆ سەرەکییەکانی شۆڕشی محەمەدی بووە....پێشی 40ساڵ لە هاتنی محەمەد حەبەشییکانیان دەرکرد ، ئەمە یەکەم کار بوو بۆ بێداری هەستی نەتەوایەتی عەرەبی. هێرشەکانی فارسەکان لە باکورەوە پاڵی پێوەنان، تا لە(مکە)یشەوە نزیك بوونەوە. بەم زووانە، پاش چەند ڕۆژێکی تر، بایەخ بە مێژووی خودی محەمەد دەدەم، هەرچییەك بێت، تا ئێستا وای دەبینم کە پۆی کارەکەی پەرچدانەوەیەکی بەدەوییە لە دژی جووتیارە نشتەچێبووەکانی شارەکان کە تا ڕادەیەکی زۆر لە ئاستی ئاینەکەیانەوە خوێڕی ببوون، ئەوەش بە هەستانیان بە تێکەڵکردنی پەرەستنی بۆگەن بۆ سرووشت لە گەڵ یەهودییەت و مەسیحیەتی بۆگەن.....

هاینریش هاینە لە هۆنراوەیەکیدا دەڵێ:

ئێمە، ئاسمان بۆ
فریشتە و چۆلەکەکان
بەجێ دەهێڵین.

هەر هەموو دەسەلاتدارەکان، بۆ لابەلاکردنی جەنگ و کێبرکێکانی نێوانیان، ئاینەکانیان وەك ئامراز بە کارهێناوەو دەهێنن. مارکس و ئەنگلس لە ووتاری(ئەرمەدا)دا دەنووسن: ئەرمادا-ئەسپانییە،

گەورەترین پاپۆڕی جەنگییە- کە لە لایەن پاشای ئەسپانی فیلیپی دووهەمەوە لە سالّی 1588بۆ داگیرکردنی بریتانیا نێردرا، بۆ ئەوەی((خزمەتی خودا بکرێت، و بۆ ناو کلّێساکەیدا، زۆر ڕۆحی هێمن بۆ بگەڕێنەوە، کە لە لایەن بێ ئیمانەکانەوە، دوژمنانی بڕوا کاسۆلیکە پیرۆزەکەمان، دەچەوسێنەوە و دەبن بە ژێردەستی دلّتەنگی زێکتەکەیان))[22]. ئەم بانگەوازەی فیلیپ پاشا، هەر هەمان بانگەوازەکەی ناو قورئانە: (بەمالّ و بەخۆتان لە پێناوی خودادا جیهاد بکەن، ئەمە بۆ خۆتان باشترە گەر پێ بزانن[23]). مارکس لە ووتاری[24]، دەنووسێت: (فریدریشی دووهەم پاشای پرۆیس، پێشنیاری دابەشکردنی یەکەمی پۆلّەندای کرد، بۆ ئەوەی نرخی جەنگی رووسیا-تورکیا دەربکات.).

ئەگەر ئێستا بۆ قورئان بگەڕێینەوە، دەبێ پێشتر بلّێم: نەك تەنها قورئان، بەلّکو تەورات و ئەنجلیش(پەیمانی کۆن و پەیمانی نوێ)، پێشتر لەبەرکراون، پاش تێپەڕبوونی چەندین سالّ، لە لایەن چەندین کەسی جیاوازەوە، بەشێوەی جۆراوجۆر نووسراونەتەوە و ئالّوگۆڕی زۆریان بەسەر هاتووە[25]. بۆ نموونە لە تەورات، باسی تەوەفان دەکرێ، بەلاّم ڕاستییەکەی بە بۆچوونی زنون کوسیدۆفسکی، ئەمەیە: دانیشتیوانی ئاسیای ناوەڕاست پێیان وا بووە، کارەساتەکە(تەوەفان) هەموو جیهانی گرتووەتەوەو گشتی بووە، خواوەند وەك سزایەك بۆ مرۆڤایەتی خەتابار و بە هەلّەچوو، ناردویەتی.

22/ مارکس و ئەنگلس، جلد14،لاپەڕە164-167

23/ قورئان، سورەتی ئەلتەوبە. لە سورەتی ئەنفالیش دووبارەکراوەتەوە

24/ پیلانە جەنگییەکانی فەرەنسا و بەریتانیا، جلد10،لاپەڕە110-116

25/ بۆ نموونە، تەماشای مالّپەڕی کوردستاننێت بکە، ووتاری قورئانەکان، نووسەر تەها هەلّەدنی.

چیرۆکی تەوەفان لە نەوەیەکەوە بۆ نەوەی تر، لە سەدەوە بۆ سەدەی تر، لە سۆمەرییەکانەوە بۆ ئەکەدی و بابلییەکان بەشێوەی جۆراوجۆر نووسراوە و باسکراوە. لە میزوبۆتامیا گەیشت بە خاکی کەنعان و عەبرانییەکان بە ئارەزووی خۆیان باسیدەکەن و خستیانە ناو تەوراتەکەیان.)[26]. بە هەمان شێوە، ئەنجیلیش چەندین جار نووسراوەتەوە و گونجاندوویانە لە گەڵ ویست و ئارەزووی سەردەم و دەسەڵاتدارە جیاجیاکان.

مەبەست لێرە ئەوە نییە، تەنها قورئان بکەم بە نیشانەی ئەم نووسینە، بەڵکو هەر سێ ئاینەکان، وەك دەقگەلێ کە گوایە لە لایەن یەزانەوە نێردراون، و منیش وەك خوێنەرێك، دەیانخوێنم و هەڵدەستم بە بەراوردی دەقەکانیان. ئەم ئەرکەش، لێکۆڵینەوەو هەڵسەنگاندنی زۆر زۆر هەڵدەگرێ، بەلام پاش خوێندنەوەیەکی جدی بۆ قورئان، تەورات و ئەنجیلەکان، بە باشتری دەزانم، تەنها ئەوەی پێویستە، بخرێنە پێش چاو. ئومێدەوارم ئەم نووسینە، بەوپەڕی توندییەوە بکەوێتە بەر ڕەخنە و سەرەنجی هەموو لایەك.

بەمە دەتوانین پێکەوە"بابل"[27] بکەینەوە، بەخۆمان ببینین چی پێیە:

لە یەکەم بەشی تەوراتدا، باسی پێکهاتنی جیهان دەکرێت: شوێنەکەی، دوورگەی عەرەبە، ڕێك یەمەنی خواروو! بە پێی (الاصحاح الأول) و بە پێچەوانەی بۆچوونی مارکس!! نووسراوە: (یەزدان وتی مرۆڤ لە وێنەی خۆمان، لە چەشنی خۆمان درووست دەکەین تاکو بن بە دەسەڵاتدار بەسەر

[26]/ الاسطورة و الحقيقة في التوراة، ،ترجمة الدكتور محمد مخلوف، صفحة18.

[27] بابل: وشەیەکی ئەکەدی کۆنە و مانای دەرگای خودا دەدا(لە ئەنجیل بە کوردی سۆرانی)وەرمگرتووە.

ماسی دەریا و باڵندەی ئاسمان و ئاژەڵەکان و لەسەر هەموو ئەوانەی لەسەر زەمینن. و یەزدان، مرۆڤی لە وێنەی خۆی درووستکردووە. لە وێنەی یەزدان درووستی کرد. بە نێری و مێیی درووستی کردن. لاپەڕە4). لە(الاصحاح الپانی، ل5) نووسراوە: (یەزدان، ئادەمی خواوەند لە خۆڵ درووستکردو بای ژیانی فووکردە لووتی، ئادەم بوو بە نەفسێکی زیندوو.[28]). لە قورئان(سورەتی ئال عومراندا بە شێوەیەکی تر باسی درووستکردنی ئادەم دەکرێت: (نموونەی عیسا لەلای یەزدان، وەك نموونەی درووستکردنی ئادەمە لە خاك و پاشان پێی گۆ ببە و بوو.) ئەمە دوو گێڕانەوەی جیاوازە بۆ یەك ڕوودا و لەلایەن هەمان یەزدانی مەزنەوە: لە تەورات فوو بە لووتی ئادەم دەکا و لە قورئاندا فەرمانی پێدەکات. کامەیان ڕاستە؟!

لە سورەتی پێکهاتنندا نووسراوە: (و نارح حەفتا ساڵ ژیا و أبرام و ناحور و هارانی بوو...لەمەودوا ناوت أبرام نیە، بەڵکو ناوت ئیبراهیمە، چونکە من دەتکەم بە باوکی گەلێ میللەت...لەو باخچەیەی، ئیبراهیم لە عێلی حپ کڕیبوو، لەوێ خۆی و سارەی ژنی نێژران[29]). باسی ژیان و بەسەرهاتەکانی ئیبراهیم لە کۆتایی ئیصحاحی 25، ل38کۆتایی پێدێت. و لە ئەنجیلی (مەتی)یش نووسراوە: منم خودای ئیبراهیم و خودای ئیسحاق و خودای

---

[28] التوراة، الأصحاح الثانی، صفحة 5: وجبل الرب الاله آدم ترابا من الأرض. ونفخ في أنفه نسمة حيوة. فصار آدم نفسا حية.

القرآن، سورة آل عمران، صفحة 57: إن مثل عيسى عند الله كمثل آدم خلقة من تراب ثم قال له كن فيكون.

[29] / التوراه، الاصحاح 11،ل18: وعاش نارح سبعين سنة و ولد أبرام و ناحور و هاران.... الحقل الذی اشتراه ابراهيم من بنی حث. هناك دفن ابراهيم و ساره أمرأته.

یاقوب. خودا، خودای مردووان نییه، بەڵکو خودای زیندووانە...[30]) کەچی لە سوورەتی ئال عومرانی قورئاندا نووسراوە: (ئەی خاوەن کتێبەکان، بۆچی لە بارەی ئیبراهیمەوە بیانوو دەهێننەوە، تەورات و ئەنجیل تەنها لە باش وی دابەزین، بۆچی ئاقڵ نابن.... و ئیبراهیم نە جوو بوو و نەیش نەصرانی، بەڵکو ئیسلامێکی حەنیفی و لە خوانەناسەکان نەبوو[31]).

لێرەدا، قورئان، گێڕانەوەکانی تەورات نەفی و بە درۆ دەخاتەوە، بە مەرجێك تەورات پێشی ئەنجیل و قورئان دابەزیووە. هەروا ئەگەر تەماشای ئەنجیلی متی بکەین، دەبینین ئیبراهیم بە کوڕی داود ناوی هێنراوە: (کتێبی لەدایکبوونی یەسوعی مەسیح کوڕی داوود کوڕی ئیبراهیم.)، بەڵام لە تەوراتدا، وەك پێشتر وەرمگێڕاوە، باوکی ئیبراهیم ناوی نارح بووە.

لە لاپەڕەی 5ی تەورات نووسراوە(ڕووبارێك لە عەدەنەوە دەردەهات بۆ ئاودێرکردنی بەهەشت.) واتە بەپێی ئەم دێڕە، بەهەشت لە سەرزەمینە(لە سەرزەمین بووە!). پاشان نووسراوە:(لەوێوەوە، ڕووبارەکە دەبێت بە چوار بەشەوە، ناوی یەکێکیان فیشونە، ئەمەش لە هەموو دەوروبەری خاکی حویلەیە، کە ئاڵتونی هەیە و ئاڵتونی ئەو زەمینە باشە..وناوی رووبارەی دووهەم جحیونە و هەموو دەوروبەری زەمینی کوشی گرتووەتەوە، و ناوی دەریای سێهەم حیداقلییە و لە ڕۆژهەلاتی ئاشوور دەڕوات، و ڕووباری چوارەم

---

30 / إنجيل متى، الاصحاح الاول: كتاب ميلاد يسوع المسيح ابن داود ابن ابراهيم.

31 / القرآن، سورة آل عمران،: يأهل الكتب لم تحاجون في ابراهيم و مانزلت التوراة و الانجيل إلا من بعده أفلا تعقلون... ما كان إبراهيم يهوديا و لا نصرانيا و لكن كان حنيفا مسلما و ما كان من المشركين.

فوراته.). ئەگەر بە پێی ئەم بۆچوونە"پیرۆزە" بێت، ئەو کاتە جوگرافیایەکی تر هەبووە، زەمین بەشێوەیەکی تر سووڕاوەتەوە، ڕووباری فورات لە باکورەوە بۆ باشووری نەڕۆیشتووە، بەڵکو لە یەمەنەوە سەرچاوەی گرتووە.

لە تەورات(ئەصحاحی سێهەم) نووسراوە: (... و مار، لە هەموو ئاژەڵەکانی سەرزەمین کە خواوەند درووستیکردن، فێڵبازتر بوو، بە ئافرەتەکەی گۆ، بەڕاست، یەزدان وتی لە هەموو دارەکانی بەهەشت مەخۆن. ئافرەتەکە بە مارەکەی گۆ، لە بەرهەمەکانی بەهەشت دەخۆین. بەلاّم یەزدان وتی، لە بەری ئەو دارەی لە ناوەڕاستی بەهەشتە، لێی مەخۆن و دەستی بۆ نەبەن، نەبا بمرن. مارەکە بە ئافرەتەکەی گۆ نامرن. یەزدان دەزانیّ، کە ئەو ڕۆژە لێی دەخۆن، چاوتان دەکرێتەوە و وەك یەزدان خێر و شەڕ دەزانن. ئافرەتەکە بینی دارەکە باشە بۆ خواردن و چاو ڕۆشنا دەکا...لەبەرەکەی کردەوەو لێی خوارد و دای بە پیاوەکەی، ئەویش لێی خوارد.)

بەلاّم ئەم بەسەرهاتە، لە قورئان(سورت گە) بەشێوەیەکی تر دەگێڕدرێتەوە:(بە مەلایکەتانمان گۆ، سوژدە بۆ ئادەم بەرن، هەموویان سوژدەیان برد، ئەبلیس نەبیّ، سەرپێچی کرد. بە ئادەممان گۆ، ئەمە دوژمنی تۆ و هاوسەرەکەتە، با لە بەهەشت دەرتان نەکات و توشی ئازار بن... شەیتان بۆی خوێند و پێی گۆ ئەی ئادەم، ڕێگای داری نەمری و موڵکایەتی بیّ تەنگ و چەڵەمەت هەبیّ. هەردووکیان لێیان خوارد...).

ئەم دوو گێڕانەوەیەش، ئەم جیاوازیانەی تێدایە:

- لە یەکەم مار، ژنەکە هەڵدەخەڵەتێنیّ، بەلاّم لە دووهەمدا ئەبلیس!

– له یەکەم، مێینە نەناسراوە>ژنەکە<، لە دووهەمدا، ئادەمی هاوسەرەی. لە دواییدا ناوی حەوا دەهێنن!

– لە یەکەم، دارەکە، داری خێر و شەڕە، لە دووهەمدا داری نەمرییە!

شان بەشانی ئەمانەیش، سمبۆلی مار، داری نەمری، پێشتر لە ئەفسانەی گلگامش بەکارهێنراون، ئەم بەرهەمەش زۆر لە ئاینەکان کۆنترە. تا چ ڕادەیەك چیرۆکەکانی ئەم سێ ئاینە پەیوەندییان بەو ئەفسانەوە هەیە؟ ئەوەی سەرەنجڕاکێش بێت، لە هەر سێ ئاینەکەدا، دووبارەی چەندین بەسەرهات و ڕووداو دەکەنەوە، ئەوە نەبێ بە شێوەی جۆراوجۆر دەیانگێڕنەوە! ئایا ئەو ئایەت، ئەصحاح، زنبور و ئەنجیلانە دابەزیون، یا بەرهەمی خودی مرۆڤن و پەیوەندی ڕاستەوخۆیان هەبووە بە دەسەلاَت، مولَکایەتی، ڕەوشت و شەڕوشۆڕەکانیان...هتد، بە ئەفسانە، چیرۆك و بەسەرهاتەکانی پێشی ئەو سەردەمانە و هەر لەوێوەوە سەرچاوەیان وەرگرتووە؟ یا کاری هێزێکە لە دەرەوەی بوونی مرۆڤ؟

لەم سێ ئاینەدا بە شێوەی جۆراوجۆریش وێنە، سایکلۆژی، ڕفتار، بەها و نەریتەکانی یەزدان دەکێشن: خودا وەك ئادەمیزا، لەسەر کردارێکی بەهەڵە چوویدا، خەمگین دەبێ، ئەسەف دەکێشێ، بە بەخشندە و میهرەبانە(سوورەتی ئەلفاتحەو لە هەموو سورەتەکان) تووڕە دەبێ، خۆشەویست و دانایە(سورە القصص) بڕیار و هاندانی جەنگ دەدا(الاَنفال)، بە مەکرە، تەنانەت بڕیاری قڕکردنی گشتی دەدا(تەوەفان). بۆ نموونە لە ئەصحاحی شەشەم هاتووە: (یەزدان بینی بەدکاری مرۆڤ

لەسەرزەمین زیادبووە....یەزدان خەمگین بوو کە مرۆڤی لەسەرزەمین درووستکرد. و لە دڵەوە(دڵیشی هەیە!)ئەسەفی کێشا.

لە تەوراتدا [32] ئیبراهیم پێی ڕادەبوێرێ، بەڵام یەزدان خۆی کێل دەکا، ساحیرە [33]، هاریکاری دز و جەردەیی دەکا [34]، زوبانی هەیە [35] گوێچکەی هەیە [36].. لە سوورەتی(البقرە) ئەم سیفەتانەی هەیە: بە ئاگایە، شەرمۆك نییە، زانایە(هەموو مرۆڤایەتی بە گێل دادەنێ-ئەوەی من دەیزانم، ئێوە نایزانن-)، دەبوێرێ و بەزەیی پێ دێت، چاکە دەکا، پەیمان دەبەستێ و داوا دەکا پەیمانەکەی بەجێ بهێنن، فەرق و جوودایی دەکا لە نێو خەڵك-زیاتر ڕێز لە عێڵی ئیسرائیل دەگرێ-، بە پەلە کارەکانی ئەنجام دەدا، فێڵبازە [37]، کابرایەکە لە ڕادەبەدەر و بێ مانا نەرجسییە [38]، و سەدان سیفەتی تری هەیە!

---

[32] / ئەصحاحی17 ،ل15: وقال الله لابراهیم ساراي أمرأتك لاتدعوا أسمها ساراي بل أسمها سارە. واباركها و أعطيك أيضا منها أبنا. أباركها فتكون أمما و ماوك شعوب منها يكونون. فسقط إبراهيم على وجهة و ضحك. و قال في قلبه هل يولد لابن مئة سنة و هل تلد سارة وهي بنت تسعين سنة.

[33] / لە تەورات، ئایەتی خروج، بە فەرمانی یەزدان بە موسا، هارۆن لە بەرجاوی فیرعەون، جارێك دارەکەی دەستی دەکا بە مار، جارێك ئاوی میسر دەکا بە خوێن، جارێك هەردەکەی پڕ دەکا لە بۆق و جارێکیش بە مێش. سەرماو زوقم و هەورەتریشقەیان بۆ دەنێرێ...

[34] / وفعل بنوا اسرائيل بحسب قول موسى. طلبوا من المصريين أمتعة فضة و أمتعة ذهب و ثيابا. وأعطى الرب نعمة للشعب في عيون المصريين حتى أعارروهم. <u>فسلبوا</u> المصريين

[35] / التوراة، الاصحاح السادس: وكلم الرب موسى قائلا.

[36] / التوراة، الاصحاح التاسع و الخمسون، إشعيا: ها ان يد الرب لم تقصر عن أن تخلص و لم تثقل أذنة عن أن تسمع.

[37] / سورەتی ئال عومران: ومكروا و مكر الله و الله خير الماكرين.

[38] / یەزدان، نزیکەی3700جار ناوی خۆی لە قورئان دووبارە کردووەتەوە–ژماردوومە و لە کاتی ژماردن هەڵەم کرد، لەوانەیە، چەند سەدێکی زیاد یا کەمتر بێت، هیچ فەرق ناکا!

هەموو ئەو وەسفانە، ئەو ڕاستییەمانە بۆ دووبات دەکەنەوە، کە مرۆڤ، یەزدانی خەڵق کردووە، نەك بە پێچەوانە، مارکس واتەنی(لە بەردەم دەسکردەکانی خۆیان، دەچەمێنەوە)[39] . ئەرکی شۆڕشگێرانەی ئێمە ئەوەیە، بەشداری بکەین لە رزگارکردنی مرۆڤ لەم وەهمە کە بووە بە بەشێکی گرنگ لە هۆکارەکانی مەینەتی و وێرانکردنی مرۆڤ بەگشتی و ئافرەت و مندالآن بە تایبەتی، بەهۆی مانەوەی بارودۆخی بالآ دەست. من چۆن هەست بە شەرەمزاری نەکەم، کاتێ دەبینم هەزاران گەنج گوێ لە نەزانی و خەڵەفاوی مەلای سەر مینبەرەکان دەگرن، بە گوێیان دەکەن، منداڵەکانمان بۆ ناو حوجرەی بیری سەردەمە تاریکەکان دەبن، فێریان دەکەن سەر داچەمێنن، لە کاتێکدا ئێمە پێویستیمان بەوە هەیە، نەوەی نوێمان، وەك مرۆڤێکی سەربەرز و ئازاد بیر و ڕەوتار بکات، داکۆکی لە مافە سەرەتاییەکانی بکات، بەشداری بکات لە پەرەسەندن و گەیشتن بە پلەوپایەی کۆمەڵگایەکی پێشکەوتووتر، تێدا خزمەتکردن و پڕکردنی پێداویستەکانی مرۆڤ ببێت بە ناوەندی هەموو پلانەکان، بە خۆی بەشداری بکات لە دارشتنی شێوەی ژیانی تاك و کۆمەڵەکەمان.

ڕەخنەی زانستیانەی کۆمونیستی بۆیە پێویستە، چونکە ئێمە دژی بەرخوردی ئاینەکانین لە گەڵ مرۆڤ، دژی شوێنی مرۆڤین لە چوارچێوەی سیستێمی سەرمایەداری. بۆیە ئەمڕۆ زیاتر لە هەر کاتێکی تر، ڕەخنەگرتنی زانستی کۆمونیستانە لە ئاین بووە بە بەشێکی زۆر گرنگ لە ئەرکەکانمان. مارکس و ئەنگلس دەنووسن: (لە ڕاستیدا، مەبەست لە بارەی مەتریالیزمیی پڕاکتیك،

---

[39]/ مارکس و ئەنگلس، لە پێشەکی ئیدۆلۆژی ئەلمانی،ل19

واته نیسبەت بە کۆمونیست ئەوەیە، شۆڕشگێکردنی جیهانی باوە، هێرشبردن بۆ سەر بارودۆخی باوەو چۆن پێشی دێت، بە پراکتیك بیگۆڕی.)[40]

ئێستا، پاش تێپەڕبوونی پتر لە 150ساڵ لەسەر ڕەخنەکانی مارکس و ئەنگلس لە ئاین بە گشتی، نەك تەنها لە ئاینی مەسیحی و یەهوودی و بودی، کاتی ئەوە هاتووە، کۆمونیستە کوردەکانیش قۆڵی بۆ هەڵماڵین و شوێنی خۆمان بکەینەوە لە ڕەخنەی زانستی کۆمونیستانە لە ئاین بە گشتی وله ئاینی ئیسلام وەك ئاینی ژمارەیەکی کۆمەڵگاکەمان، بە شێوەیەکی تایبەتی. بەبێ ڕەخنەو هەڵوێستی ڕۆشن لەم چەشنە، ناتوانین بزووتنەوەکەمان بۆ پێشەوە ببەین.

دەقەکانی تەورات، ئینجیلەکان و قورئان

1/ لەبارەی ژنانەوە

ئەم دەقانە، لەلاین ئەوانەی بڕوایان پێدەکەن، دەقی پیرۆزن، لە ئاستیاندا، بە چۆك دەچن و سەریان بۆ دادەنوێنن، وەك تاك و دەسەڵاتدار، لە ژیانی ڕۆژانەیان پەیڕەیان دەکەن. تەورات یەکەم"دەقی پیرۆز"ە[41] پێشی ئەنجیل و قورئان، گەلێ سورەتی تێدایە، لە ئاینەکانی پاش وی دووبارە دەبنەوە.

---

[40]/ مارکس و ئەنگلس، ئیدۆلۆژی ئەلمانی، ل34

[41]/ لە قورئاندا، سورەتی مائیدە نووسراوە: (ئێمە کە ئەم تەوراتەمان ناردووەتە خوارەوە، ڕووناکی و ڕێپێشاندانی تێدایە. هەموو ئەو پەیامبەرانەی کە هەر بە فەرمانی خودا بوون، هەر بەهۆی ئەم ، بەسەر هەموو کاروباری ئەوانەی کە موسایی بوون ڕاگەیشتوون.)

له تەوراتدا ئەم قسانه بەسەر موسای پەیامبەر"هاتووەته خوارەوه": (یەزدان به موسای وت، به نەوەی ئیسرائیل بڵێ، هەر ئادەمیزایەك له نەوەی ئیسرائیل و ئەو نەناسانه له ئیسرائیل دانیشتوون، تۆكەی به ژنی شوودار دا، دەكوژرێت. گەلی سەر ئەرد بەردەبارانی دەكەن....ئەگەر پیاوێك له گەڵ ژنێك یا ژنێكی خزم، داوێن پیسیان كرد، هەردووكیان دەكوژرێن....ئەگەر پیاوێك له گەڵ ئاژەڵێك جووت بوو، پیاوەكه دەكوژن و ئاژەڵەكه دەمرێنن. گەر ژنێك له ئاژەڵێك نزیك ببووەوه، ژنەكه دەكوژرێت و ئاژەڵەكه دەمرێنن. هەردوكیان دەكوژن و خوێنی خۆیان بەمل خۆیان...ئەگەر پیاوێك ژنی براكەی بهێنێ، ئەوە كارێكی قیزەوەنه....)[42] . هەروا له سورەتی نتنیەدا نووسراوە:(ئەگەر بۆ جەنگ له دژی دوژمنەكانت دەرچوویت و یەزدانی ئیلاهت پاڵیانی پێوەنا، بەدەستت بكەون، لەناو ژنەكانیاندا، ژنێكی جوانت بینی و پێوەوە نووسای و كردت به هاوسەری خۆت، كاتێك دەیبەیتە ماڵەكەت، سەری بتاشەو نینۆكەكانی ببڕە، جلوبەركی دیلێتی لەبەر داكەنەو له ماڵەكەتدا دابنیشی و بۆ ماوەی مانگێك بۆ دایك و باوكی بگریێ، پاشان بڕۆ بۆ لای و بیخوازەو دەبێتە ژنت. گەر خۆشحاڵ نەبووی له گەڵیدا، با بۆ خۆی بڕوات. به زێو مەیفرۆشه و كویلەی مەكه، چونكه زەلیلت كرد.)[43] . له هەمان سورەتدا هاتووە: (..بەلاَم ئەگەر كچەكه پەردەی نەبوو، كچەكه بۆ بەردەم ماڵی باوكی ببەن، پیاوانی شارەكەی بەردەبارانی بكەن تا دەمرێ...)[44] . مرۆڤ ناتوانێ

---

[42]/ تەورات: سورەتی لاویین، ئەصحاحی بیستەم.

[43]/ تەورات، نتنیە، اصحاحی 21.

[44]/ هەمان سەرچاوە، اصحاحی 22.

تەورات بخوێنیٚ و پێکەنینی نەیەت سەرەڕای تراژیدیای بارودۆخەکە، بۆ نموونە لە هەمان ئەم سورەتە هاتووە: ئەگەر دوو پیاو شەڕیان بوو و ژنی یەکێکیان هاتە پێشەوەو بۆ ئەوەی مێردەکەی لە دەستی پیاوەکەی تر رزگار بکات، دەستی بۆ هەرامەکەی پیاوەکە برد، ئەوا دەستی ببڕە و بەزەییت پێدا نەیەتەوە...)[45]

ئافەرین تەورات هەرامەکی پیاو ئەوەند لەلات گرنگ بێت، لە بەر نەختێك ئێش پێگەیاندن، دەستبڕینی ژنێك حەلاڵ بکەی! بە گشتی ئەم بەرخوردە دڕندانەیە لە چەندین شوێنی تر دووبارە دەبێتەوە. ئەم بڕیارو بۆچوونانەی -با بڵێین خوا- دەبن بە میراتی قورئان و دووبارە دەبنەوە. پاش نزیکەی هەزار ساڵ،"یەزدان"سوورەتی نوور بەسەر پەیامبەری ئیسلام" دادەبەزێنی"ودەڵیٚ: (داوێن پیسانی مێر و ژن-هەریەکەیان-بەلێدانی سەد تازیانە تەمیٚ کەن. لە ئاینی سەر بە خودا، بەزەیی پێهاتن بیٚ جێیە[46])، لە سورەتی ئافرەتدا: (پیاو سەردار و گەورەی ژنە...)[47]. لە ئەنجیلیشدا، لە نامەی پۆلس بۆ خەڵکی ئەفسۆسدا دەڵیٚ: (...بیٚ گومان بن لەوەی هەموو داوێن پیس و گلاٚو و چاوبرسییەك، بت پەرەستە، میراتی نییە لە پادشاهێتی مەسیح...)[48]. لە نامەیەکی تری بۆ خەڵکی تیموتاوس، پێیان دەڵیٚ: (...ژن دەبێت بە بیٚ دەنگی و ملکەچی فێر بێت. من ڕێگا نادەم بە ژن خەڵکی فێر بکا، و زاڵ بێت بە سەر پیاو، بەڵکو دەبێت بیٚ دەنگ بێت، چونکە خودا یەکەم جار

---

[45]/**هەمان سەرچاوە.**

[46]/ سورەتی نوور، دەقە کوردیکەی لە وەرگێڕانی مامۆستا هەژار،لاپەڕە

[47]/ القران، سورة النساء

[48]/ ئەنجیل، نامەی پۆلس بۆ خەڵکی ئەفسۆسئە، اصحاحی پێنجەم.

ئادەمی درووست کرد ئینجا حەوا، هەروا ئادەم نەبوو هەڵخەڵەتا، بەڵکو ژن بوو هەڵخەڵەتاو کەوتە گوناهەوە. بەڵاّم ژن بە منداڵبوون رزگاری دەبێت و گەر لەسەر خۆشەویستی و باوەڕو پیرۆزی و رەفتار جوانی بەردەوام بێت.)[49] و لەنامەیەکی تری، نووسراوە: (ئەی ژنان مل کەچ بکەن بۆ مێردەکانتان، بە شێوەیەك لێوەشاوە بێت لە خواوەند.)[50] . خوا لە زاری مەسیحەوە دەڵێ: (...هەندێ لە فەریسیەکان لێی هاتنە پێشەوە- لە مەسیح- تا تاقی بکەنەوە، لێیان پرسی: ئایا دروستە پیاو ژنەکەی تەلاق بدات؟. لێرەدا عیسا لێیانی پرسی: موسا چ راسپاردەیەکی پێ داون؟. ووتیان: موسا رێی داوە تەلاّقنامە بنووسرێ، بەمەش ژن تەلاق دەدرێ. عیسا وەلاّمی دانەوە: موسا ئەم راسپاردەیەی بۆ نووسیون، لەبەر دڵرەقیتان. بەلاّم لە سەرەتای دروستبوونەوە خودا مرۆڤی بە نێر ومێ درووست کرد. لەبەر ئەو هۆیە پیاو باوك و دایکی بەجێ دەهێڵێت و لە گەڵ هاوسەروکەی یەك دەگرێ. ئەوسا هەردووکیان دەبن بە یەك لەش. ئیتر دوو نین بەڵکو یەك لەشن. ئەوەی خودا بە یەکی گەیاندووە، مرۆڤ جیای ناکاتەوە. کە گەڕانەوە بۆ ماڵ، قوتابییەکان لەم بارەیەوە لێیان پرسی. ئەویش پێی ووتن: ئەو پیاوەی ژنەکەی تەلاق دەداو یەکێکی کە دەهێنێ، ئەوا داوێن پیسی لە گەڵ دەکات. هەر وا ئەو ژنەی واز لە مێردەکەی دەهێنێت و شوو بە یەکێکی کە دەکات، ئەوا داوێن پیسی دەکات.[51])

[49]/ ئەنجیل، بە کوردی ، لاپەڕە457، بە عەرەبی، لاپەڕە 228.

[50]/ ئەنجیل، نامەی پۆلس بۆ خەڵکی کۆلۆسی، بە عەرەبی 229.

[51] / ئینجیل

ئەمە سێ نموونەی زۆر کورتن، لە بارەی رەفتاری قیزئاوەری دەقە پیرۆزەکان لە گەڵ ژنان. هەر سێکیان بە ئەقڵ و لۆژیکی باوکسالارییەوە نووسراون، هەر سێکیان پەنا بۆ هەڕەشە، تیرۆر و سووکایەتی پێکردن دەبەن. کەواتە دەشێت لە ئاستی پرسیاری ژنان لەناو ئەم سێ ئاینەدا بوترێت:

کۆنەپەرەستن، باوکسالارو زەوتکەرن، ژنان دەهێنێتە ئاستی سێکس و ئامرازی زاوزێ-نازییەکانیش بە هەمان چاو تەماشای ژنانیان دەکەن-، بە پاشکۆی پیاو تەماشای دەکەن، و ماف بە پیاوان دەدەن بیانکوژن و بیانسوتێنن[52].

2/ لە بارەی جەنگ:

جەنگبەرپاکردن یەکێك بووە لە ئامرازەکانی ئایندارن بۆ سەپاندنی بیروڕاو بەرژەوەندییەکانیان(زەمین داگیرکردن، کویلەکردن، سەرانە وەرگرتن، و"حەلاڵ"کردنی کرداری زەوتکرنی ژنان و کچانی گەل و هێزە ژێرکەوتووەکان بە پشتیوانی یەزدان. لەم بارەیەوە، تەورات دەستپێشخەری کردووە لە روونکردنەوەی ئەم بۆچوونەو دەڵێ: (یەزدان پیاوی جەنگە)[53]، لە چەندین شوێن دووبارەی: (ئەی یەزدان، ئیلاهی سەربازەکان[54])کراوەتەوە. لە قورئانیشدا، ئیتر خوا بە بێ پشوودان، هەر فریای دەستووردانە بە جەنگ بەرپاکردن: (لە ڕێگای یەزدان بجەنگن... لە گەل بێ ئیمانەکاندا بجەنگن

---

[52]/شەهید عەبدولخالق مەعروف، لە کتێبی(ئادەمیزاد لە کۆمەڵی کوردەواریدا) بەراشکاوی باسی شوێنی ئافرەتی کردووە لە دەقەکانی قورئان.

[53]/ تەورات، سورەتی خروج، ئەصحاحی 15.

[54]/ تەورات، مزموری هەشتاو نۆ.

وبیانکوژن...جەنگ لەسەرتان نووسراوە...)[55]. لە سورەتی ئەنفالدا ئیتر هەر بە جارێك دەست ناپارێزێ لە کوشتن و ڕاوڕووتکردن،ناوکەی هەر بە خۆیەتی-ڕاوڕووتکردن-.

ئەگەر ناوەڕۆك، داڕشتن، تێز، پایەگاکانی ئەم سێ دەقە"پیرۆزە"پۆلین بکەین، وەك پێشتر زۆر بەکورتی هێمام بۆ کرد، دەبینین ئەکسیولۆژیای پیاو لە بارەی ئافرەت و جەنگ بەرپاکردن[56]-پاشان کویلەکردن، سەپاندنی سزادان بە مەرگ، باج و سەرانە، هەڕەشە، تێندێسی تۆڵەسەندن-دوو تەوەری سەرەکیان پێکدەهێنن.لە گەڵ"دابەزین"ی ئەم دەقە پیرۆزانەدا، دوژمنەکان"بەڕێکەوت"پێشوەخت دیاریکراوەن: ئاین و خێڵ و گەلانی ترن و ئەوانەی لە ناو هۆزو خێڵەکانیاندا، بۆچونەکانیان ڕەتدەکەنەوە. ئیتر بۆ پێکانی ویست و بەرژەوەندییەکانی"گەلی پەسەندکراوی خوا"[57]، بەکارهێنانی هەموو ئامرازو کردارێك ڕێیان بۆ چووە و بیانوویان بۆ هێنراوەتەوە:"خوا فەرمانی کردووە...خوا ئەمەی پێ پەسەندو چاکە...دەبێ فەرمایشی خودا جێ بەجێ بکەین...سەریان بۆ بچەمێنن...هتد". "خودا"یش هەر بەخۆی دەیان و سەدان جار، دووبارەی ئەم ووتەیە دەکا:(من خواتم، خوداوەند و مامۆستاتم بۆ ئەوەی

---

[55]/ قورئان، سورة البقرة.

[56]/ مەحمەد لە دوا چرکەی ژیانییدا، فەرمان بە ئوسامە کوڕی زەید کوڕی حارث دەدا، بۆ شەڕ لە دژی رومەکان : بکەوە ڕێ بەرەو سەرکەوتن و تەندەرووستی........فەرمانەکەم جێی بەجێ بکە. ڕەسوولی پیامبەر بورایەوە–ئوسامە هەستا و خۆیی ئامادەکرد بۆ چوونە دەرەوە،، کاتێ ڕەسوولی خودا هاتەوە هۆشی خۆی، پرسیاری لە بارەی ئوسامە کرد، پێین گۆ، ئەوەتە خۆیان ئامادە دەکەن، و پەیامبەر وتی: نەعلەتی خوا لەوەی لێی دوا دەکەوێ(لە ئوسامە)– سەرچاوە: حروب دولة الرسول، سيد محمود القمني، الناشر مدبولي الصغير، صفحة394.) لەم کتێبە زۆر بەباشی باسی زەوتکردن و بە کویلەکردنی ئافرەتانی خێل و عەشرەتە دۆڕاوەکان دەکرێت.

[57]/ یەکەم جار گەلی ئیسرائیلە وە ك لە تەورات نووسراوە، پاشان عەرەبە وەك لە قورئان نووسراوە ! !

قازانج بکەیت ...)[58] لێرەوە ئیتر ئەقڵ زەوتدەکەن، ملکەچی و بڕوا بە خورافات و داستانی زۆر ئاستنزمتریان بەسەر مرۆڤ سەپاندووەو زەمینە بۆ ئۆتۆریتێت و دەسەڵاتی رەهای خۆیان دامەزراندووە. ئەوەی لێرە ئاماژەیان بۆ دەکەم، پیشانی دەدا کە ئەم سێ ئاینە(ت.ق.ا) قەرزاری ئاین و ئەفسانەکانی تری سەردەمانی پێش خۆیانن.

دووبارەکردنەوەی یەك بۆچوون بە شێوەی جۆراوجۆر!

زۆر کەس پێیان وایە، ئەوەی لە قورئان نووسراوە، بابەتی نوێن، دەقی پیرۆزن و لە لایەن هێزێکەوە لە سەرووی مرۆڤ و سرووشتەوە، لە ژێر ناوی"خودا" دابەزیوە، بۆیە بە هیچ شێوەیەك نابێ پێشنیار و بۆچوونی نوێیان لە سەر بکرێت یا گەشەیان پێ بدرێت، بەڵام کاتێ ئەم سێ دەقە"پیرۆزە"لە گەڵ یەکتر بەراورد دەکرێن، دەگەینە ئەنجامێکی تر، دەبینین یەك دەربڕین بە زیاد و کەمەوە سێ بارە و دە بارەکراونەتەوە. بۆ نموونە(بە کورتی) :

1/لە تەورات، لاوین 24و25، نووسراوە:(شکاندن بە شکاندن، چاو بە چاو و ددان بە ددان.ئەوی عەیبێك لە مرۆڤێك بکا، ئەو عەیبەی لێ دەکرێتەوە.)[4]

لە ئەنجیل متی، ئەصحاحی 5، نووسراوە: (گوێتان لێ بووە ووتراوە، چاو بەچاو و ددان بە ددان). بەڵام ئەم ووتەیە بەم شێوەیە تەواو دەبێ: بەڵام من پێتان دەڵێم، بەرگری لە دژی شەڕ مەکەن، ئەوی کێشای بەروومەتی راستت، ئەوی کەشی بۆ راگرە، ئەوی ویستی کراسەکەت ببات، چاکەتەکەشی

58/ التوراة، سوورة الاشعيا: (...انا الرب الهك معلمك لتنتفع...).

4/ التوراة، لاويين24: كسر بكسر و عين بعين و سن بسن. كما أحدث عيبا في الانسان كذلك يحدث فيه.

بدەرێ.[60] پاشان،لە قورئاندا، بەبازدان بەسەر هەمان ووتە لە ئەنجیل، نووسراوە: (لە تەوراتدا بۆ ئەوانە بڕیارماندا، کە گیانێك لە باتی گیانێك، چاو بە چاو و کەپۆ بە کەپۆ، گوێ بە گوێ و ددان لە باتی ددانەو زەخمەکانیش تۆڵەیەکیان هەس[61] ....)

2/ لە تەورات، سوورەتی(دادپەروەرەکان)، ئەصحاحی پێنجەم[62] و سوورەتی ئەشعیا نووسراوە: (ئەی ئاسمان بقڵشی). لە قورئاندا، سوورەتی ئینفیتار و سوورەتی الانشقاق، هەمان بۆچوون لە بارەی قەڵەشاندنی ئاسمان و تەقین و لێك دڕانی زەریا بە شێوەی جۆراوجۆر دووبارە دەبنەوە.[63]

ئەگەر تەماشای ئەفسانە کۆنەکانی میسر، سۆمەر، بابل، ئەغریق بکەین، ئەوا ئیتر نهێنی، پایەبەرزی، زیرەکی دەقە"پیرۆزەکان"بۆمان دەردەکەوێ: ...سەنا بۆ تۆ ئەی خواوەندی مەزن، ئەی خودای هەردوو راستی، بۆ لای تۆ هاتووم، تاکو جوانیت ببینم...ئەوا بۆ لای تۆ دێم، راستیت بۆ دەهێنم و خەتا وەدەردەنێم.

60/ أنجيل متى 5: (سمعتم أنه قيل عين بعين و سن بسن. و أما أنا فأقول لكم لاتقاوموا الشر. بل من لطمك على خدك الايمن فحول له الاخر أيضا.) لە وەرگێڕانە کوردییەکەی ئەجیل وەرمگرتووە.

61/ القران، سورة المائدة: (وكتبنا عليهم فيها(لە تەورات)ان النفس بالنفس و العين بالعين و الانف يالانف و الاذن بالاذن و السن بالسن و الجروح قصاص...) وەرگێڕانە کوردییەکە لە مامۆستا هەژار وەرمگرتووە.

62/ التوراة:(يارب بخروجك من سعير بصعودك من صحراء ادوم الارض أرتعدت. السموات ايضا قطرت. كذلك السحب قطرة ما. تزلزلت الجبال من وجه الرب...). يا لە سوورەتی التكوين(في البدء خلق الله السموات و الارض)

63/ القران، سورة الانفطار:(إذا السماء انفطرت و اذا الكواكب انتثرت و اذا البحار فجرت...). سورة الانشقاق: (اذا السماء انشقت ...واذا الارض مدت...)

من هیچ کوناهێکم له دژی مرۆڤ نەکردووه...کارێکم نەکردووه خواوەند حەزی لێ نەکردبێ، له پشتەملێ باسی کەسم نەکردووه لەلای بەرپرسیارەکەی، کەسم برسی نەکردووه، کەسم نەهێناوەته گریان، کەسم نەکوشتووه، بانگەوازی کوشتنیشم نەکردووه، ئازارم بەکەس نەگەیاندووه، خواردنی ناو پەرەستگاکانم کەم نەکردووه، دەستم بۆ نانی خواوەند نەبردوه، خواردنی نەمرەکانم نەدزیوه، له شوێنی خاوێنی خواوەندی شارەکەم داوێن پیسیم نەکردووه...ماستم له دەمی زارۆك زەوت نەکردووه،(چەندین دانپێنانی تر).

پاشان جارێکی تر، له بەرامبەر هەر خواوەندێکی تایبەت، دانپێنانی دووهەم دەستپێدەکاتەوه: ئەی خاوەن چەندین پایەداری له هلیوبولس!من هیچ کوناهێکم نەکردووه.ئەی ئاگر له ئامێزگر له خر-ئەحاو!من دزیم نەکردووه، ئەی لووت له هرموپۆلس، من فێڵم نەکردووه. ئەی سێبەرخۆر له کررت!من دزیم نەکردووه. ئەی خاوەن روومەتی خڕ له روستا!من مرۆڤم نەکوشتووه....وله بەر بوونەوەره ترسناکەکاندا دەڵێ:...من خراپەکاریم نەکردووه، خراپەم بۆ پاشا نەبووه، دەنگیشم بەرزنەبووه، ...هەروا پاشان مردووەکه دەڵێ: ئەوا من بۆ لای ئێوه دێم، بەبێ خەتا و خراپەکاری...من لەسەر هەق دەژێم و خواردنم لەسەر هەقی ناو دڵمە، ئەوی خەڵك دەیڵێت و خواوەند لەسەری رازییە، دەمکرد. به گوێرەی پێویست خواوەندم رازی کردووه و نانم داوه بەو کەسەی برسی بووه، ئاوم داوه بەوەی تینووی بووه، و پوشاکم داوه بەوەی رووت بووه....رزگارم بکەن

و بمپارێزن، ئێوە لە بەردەم خواوەندی مەزن تاوانبارم ناکەن، من پیاوێکی خاوەن دەم و دەستی بی گەردم، ئەوەی بیبینێ پێدەڵێ((سەڵاو، سەڵاو))[64] ئەمە دەقێکی تەورات یا ئەنجیل و قورئان نییە، ئەمە بەشێکی زۆر کورتە لە کتێبی مردووان لە ئاینی فیرعەونییەکانی میسر، بەشێکە لە هەزاران ئەفسانە. لێرەدا بەها بەرزەکانی هونەر و ئیتۆس(ڕەوشت)ی ئەو سەردەمە بۆمان دەردەکەوێ لە بارەی چاکە و خراپە، داد و بێ دادپەروەری، بەفاداری، تاوان، دەست پاکی، بە هەمان شێوە، ناڕاستەوخۆ باس لە پەڕەسەندنی ئابووری، پیشەسازی، جیاوازییە کۆمەڵایەتییەکان...هتد دەکات. بە بۆچوونی ئیدولف ئێرمان، ئەفسانەی ئۆزیرۆز، کە چیرۆکی پاشایەکی میهرەبانە لەلایەن برا خرابکارەکەیەوە دەکوژرێ، کارتێکردنێکی گەورە بەسەر ئاینی میسرەوە هەبووە. ئەمەش دەگەڕێتەوە بۆ دوو هۆ: یەکەم هۆ، ئەو بڕوایە بووە کە زوڵم و زۆرداری تاقە دوو هێزی باڵادەست نین لە جیهان، بەڵکو هەق و رزکاری. دووهەم هۆ ئەو بروایە بووە کە خواوەندی کوژراو بەسەر مەرگ سەرکەوتووە. گەرچی بەراستی مردووە، بەڵام ژیانی بەبەرهاتووەتەوە، گەرچی دەسبەردار بووە لە مافی سالاری بەسەر گیانلەبەرەکان بۆ کوڕەکەی حۆریس، بەڵام بوو بە سەردار بەسەر مردووانەوە...[65].

[64]/ کتێبی ئاینی کۆنی میسر، دورووستبوون، گەشەسەند و کۆتاییەکەی لە 4هەزار ساڵدا، نووسەر ادولف ئێرمان، وەرگێڕ بۆ عەرەبی د.عەبدولمونعم ئەبو بەکر و د.محەمەد ئەنوەر شوکری، کتێبخانەی مەدبولی لە قاهیرە، لاپەڕەی 312-313.

[65]/ هەمان سەرچاوە، لا پەڕە 110-111. لە قورئانیشدا، سوورەتی ئەلبەقەرە نووسراوە: چۆن لەو خوایە حاشا دەکەن کە لە نەبوو، ژیانی داوە بە ئێوە و لە پاشان دەتانمرێنێ و دیسان زیندوو دەکاتەوە...)

ئەفسانەکان، لەوانە ئەفسانەی پێکهاتن، توفان زۆر لە(دەقەکانی ت.أ.ق) کۆنترن و هەر لەوێوەوە سەرچاوەیان گرتووە. سەیر ئەوەیە، چەندین دەقی جۆراوجۆر هەیە لە-متون الاهرام-و ئەفسانەکانی تر لە دەقەکانی(ت.أ.ق)دەچن، وەك:

1/ ئەگەر ویستی بتانمرێنێ، دەتانمرێنێ. ئەگەر ویستی بژێن، دەژێن[66].

2/ ئاسمان دەیبارێنێ، و ئەستێرەکان[67]

3/ گەورەییەکەی لە ئاسماندایا[68]

4/ ....گوێی لە هاواریان نابێ، نۆحەیش لە جیهانی خواروو کەس نەجات نادا. هیچ کەس جلوپەلاسەکەی لە گەڵ خویدا نابات، کەسیش لەوێووە ناگەڕێتەوە.[69]

5/ پەسەندکردن بۆ تۆیە، تۆ هەموو رۆژێك، (رع)ی جوانی[70].

6/ ... کە لە خۆتەوە هاتووی، بە بێ ئەوەی لە دایك ببی. ...دامەزرێنەری هەموو ئەوەی لە هەرد دێنەبەر...ئەو خواوەندەی کە خۆیی خەڵقکردووە.[71]

---

[66]/ هەمان سەرچاوە، لاپەڕەی295. لە قورئانیشدا بە هەمان مانا:

[67]/ هەمان سەرچاوە، لاپەڕەی 295. لە قورئان، سوورەتی ئەلبەقەرە: (ئاسمانی بەرزکردەوە و ئاوێکی لەو حەوایەوە بۆ باراندن...و لەو ئاوەی خوا لە حەواوە دەیبارێنێ)، سوورەتی بەو حەوایەی ئاوهەڵدەگرێ و دەیداتەوە.) سوورەتی ئەلرەعد: (لەو حەوایە ئاوێکی دارژاندووە...)و لە سوورەتی ئەنفال: بارانیشی لە حەواوە بۆ باراندن...)

[68]/ هەمان سەرچاوە. لە قورئانیشدا ، سوورەتی ئەلجن: (ئێمە گەینە ئەم ئاسمانە، دیمان پڕە لە پاسداری توندو تۆڵ و ئەستێرە گەلێ رادەخشن.)

[69]/ لە قورئانیشدا نووسراوە: یوم لا ینفع مال و لا بنون، الا من اتی الله بقلب سلیم.

[70]/ هەمان سەرچاوە، سروودی ئەمون، لاپەڕەی 158. لە قورئانیشدا، سوورەتی ئەلئەعلا نووسراوە: پەسەنی ناوی پەروەرندەی هەر پایە بەرزت بدە

7/ ...تۆ ڕۆح دەدەی بەوەی خەڵقی دەکەی تا بژی...کردەوەکانت چەند فرە لایەنن ئەی تاکە خودا، کە هیچ یەکێکی تر لە تەنیشتەوە نیە...تەنها بە گوێرەی ئارەزووی خۆت زەمینت خەڵق کرد، بە پیاو و مێگەل و هەموو ئاژەڵەکانی...و ئاسمانت درووست کرد...ملیونان بوونەوەر تەنها لە خۆت درووست دەکەی...[71]. هەروا لە بارەی (ئەمون رع)ی خواوەند، میسرییەکان بۆ تاکایەتی خواوەند دەگەڕێنەوە، لە سروودی ئەمون دەڵێن:(ئەمون ڕەگەزی هەموو شتێکە. ئەو بوو، لە سەرەتادا لەدایك بوو، هیچ خواوەندێکیش پێشی وی پەیدا نەبوو...دایکی نەبوو، تا ناوی بنێ، باوکی نەبوو تابێ بە ڕەگەزی وی...)[72].

8/ ئەو ئاوە زیندووە کە لە ئاسماندا هەیە...نون خواوەندی ئاوی ئەزەلییە...گوڵی لوتس لە یەکەم ئاو دەرچووە...مانگایەك لە ناو ئاو مەلەی دەکرد و لەسەر پشتی خواوەندی خۆری کۆرپە...رع بە نون دەڵێ: تۆ ئەی کۆنترین خواوەند کە لە ئێوەوە درووست بووم...[73]. لە ئەفسانەی

---

[71]/ هەمان سەرچاوە، مەبەست گەورەی هەموو خودکان(رع)ە، لاپەڕەی 159. لە قورئانیشدا، لە سورەتی ئەلئەخلاص هاتووە: ... کەس لەو نەبوەو ئەویش لە هیچ کەس نەبووە.

[72]/ هەمان سەرچاوە، پارچە سەنایەکی زۆر جوانە لە سەر گۆڕی کاهن(ئای)دۆزراوەتەوە،لاپەڕەی 164-165. لە قورئانیش، لە سوورەتی ئەلئەخلاص: بێژە: ئەو خودایە تاکە.... لەسورەت ئەلناس نووسراوە: فەرمانڕەوای ئەم مەردمە.)، لە سوورەتی عەلەق: (جنسی مرۆی لە جلّتەیی وەدی هێنا.)

[73]/ هەمان سەرچاوە، لاپەڕەی 192.

[74]/ هەمان سەرچاوە،پەرەگرافی یەکەم لاپەڕەی32: 33: 100: 101. لە تەوراتیش، لە(ئەلتکوین)دا نووسراوە: ...و ڕۆحی خودا لە سەر ئاو دەفڕی). لە قورئانیشدا، لە سوورەتی هود هاتووە: (هەر ئەویشە کە ئاسمانان و زەمینی لە شەش ڕۆژدا درووست کرد و <u>تەختی فەرمانڕەوایی ئەو لە سەر ئاو بوو</u>...) و لە سوورەتی ئەلئەنبیا هاتووە: (ئاخۆ خودا ناسان ئەمە نازانن، کە

سۆمەرییەکاندا، سەرەتا خواوەند(نمو)بوو، کەسی لە گەڵدا نەبوو. ئەو ئاوە یەکەمە بوو کە هەموو شتێك لێوەوە دەرچوو. لە ئەفسانەی بابلییەکان، ئاوی یەکەم ناوی(یم)ە، پاش ئەوەی(بعلی)خواوەند لە بەرامبەری سەرکەوتنی بەدەست هێنا، دەستی کرد بە رێکخستنی هەرد. لە ئەفسانەی ئەغریقییەکان دەبینین(ئۆقیانوس) یەکەم ئاوە، خواوەندی یەکەمە کە لێوەوەی گەردوون پێکهات.[75]

9/ئەو جیهانەی لە ئاوی ئەزەلییەوە بەرز بووەوە، هێشتا ئارامی نەگرتبوو، هێشتا ئاسمان لە زەمین جیانەبوبوەوە، خواوەندی ئاسمان لەسەر مێردەکەی خواوەندی زەمین(جب) پاڵ کەوتبوەوە، بەلاّم باوکیان(شو) خواوەندی با، چووە نێوانیانەوەو ئاسمانی هەڵگرت بۆ سەرەوەو لەگەڵدا هەموو گیانلەبەرێکی خولڤێنراو، واتە گشت خواوەندەکان(لەگەڵ پاپۆرەکانیانەوە...)[76]. لە ئەفسانەی سۆمەرییەکاندا نووسراوە:

پاش ئەوەی ئاسمان لە هەرد، دوور خرایەوە

هەرد لە زەمین جیاکرایەوە

مرۆڤ درووست کرا

(ئان) ئاسمانی بۆ خۆی برد

(ئەنلیل)یش هەرد...

ئاسمانەکان و زەمین یەکپارچە بوون، ئێمە لێکمان هەڵوەشاندن. هەر جانەوەرێکێش هەیە، لە ئاومان بەرهەم هێناون؟ –

75/ مغامرة العقل الاولى، دراسة في الاسطورة، سوريا، ارض الرافدين. فراس السواح، صفحة32-35

76/ ديانة مصر القديمة، صفحة 102

لە ئەفسانەیەکی تریاندا هاتووە:

ئەو خواوەندی هەموو شتێکی بە سوود ، دەرهێنا

ئەو خواوەندەی ووشەکانی بەددیلی نییە

ئەنلیل، کە خۆشەویستی و لەوەڕگای چاند

ئاسمانی لە زەمین دوورخستەوە

زەمینیشی لە ئاسمان دوورخستەوە.[77]

لە تەوراتدا، خوا وتی، با ئاو لە ژێر ئاسماندا بێت، لە یەك شوێن کۆببێتەوە و با وشکاییش دەرکەوێ.[78]

10/ لێرە شوێنی دووبارە و دەبارەکردنی هەموو ئەو هەڕەشەوگوڕەشانەی تەورات،

قورئان و ئینجیل نابێتەوە که هەرهەموویان، بە شێوەیەکی سەرسوڕهێنەر بریتین لە سوتاندن و کوشتنی بە کۆمەڵ!

شان بە شانی ئەمانە، ئەوەی سەرەنجی ڕاکێشام، شوبهاندنی ئاسمان بە مانگا بوو[79]. لەسەر گۆڕێکی ئۆزیریس هاتووە(...تا ناوچەکانی هیندستانیشدا جەنگیان کردووە...)[80]. ئەم دوو فاکتە، ئەم پرسیارەی لە لامدا وروژاند: مانگاپەرەستی هیندۆسەکان، بەشێك لە ئاینە کۆنەکانی میسر نییە؟ و دەیان پرسیاری تر.

---

[77]/ هەمان سەرچاوە، لاپەڕەی 34-35. لە قورئانیشدا، لە سوورەتی ئەنبیا هاتووە: (...ئاسمانەکان و زەمین یەکپارچە بوون، ئێمە لێکمان هەڵوەشاندن...)

[78]/ تەورات، تەکوین، ئەصحاحی یەکەم.

[79]/ هەمان سەرچاوە، لاپەڕەی 31لە گەڵ وێنەیەك.

[80]/ هەمان سەرچاوە،لاپەڕە560

بەرامبەر بەم بۆچوونانەدا، ئۆگۆست بیبڵ[81] دەنووسیٚ: ئەوە راستییەکی بەڵگەنەویستە، کە مرۆڤ لەو هاوسەرە یەکەمە نەهاتووە کە لە ئەنجیل ئیدعای دەکا، گوایە کلتوری مرۆڤیان بۆ سەرزەمینیان هێناوە، بەڵکو لە ماوەی چەندین قۆناغی بیٚ کۆتایی دوورو درێژدا، پەیتا پەیتا لە بارودۆخێکی ئاژەڵی، خۆیی رزکارکرد، چەندین قۆناغی گەشەسەندنی تێپەڕاندووە، لە ناویاندا پەیوەندییە کۆمەلاٌیەتییەکانی، لەوانە، پەیوەندی لە نێوان ژن و پیاو گۆڕانکاری جۆراوجۆری بە سەر هاتووە....هیچ شتێك نەمر نییە، نە لە سرووشت و نەیش لە ژیانی مرۆڤ، نەمر تەنها گۆڕین و گۆڕانگارییە.[82]

یەکێك لە بەڕێز(ك)پرسیاری کرد، داخۆ خوا هەیە یا نا.
لە وەلاٌمدا وتی: مۆچیاریت دەکەم بیربکەیتەوە، ئایا هەڵویستت پاش وەلاٌمدانەوەی ئەم پرسیارە دەگۆڕیٚ. ئەگەر ناگ

[81] / ژنان و سۆسیالیزم. ئەمە کتێبێکی دەگمەنە، کە لە نێوان 1879–1909دا پەنجا جار لە چاپدراوەتەوە و لە 1994 لە لایەن دەزگای چاپەمەنی (دیتس) سەر لەنویٚ بلاٌوکرایەوە و لە سەری نووسراوە: لە 1897وە ئەکتوێلە! لە کتێبەدا هەڵویستی زانستیانە لە بارەی پرسیاری مێژووی جیهان، شوێنی ئافرەتان لە ناو کۆمەڵگاکان باسکردووە.

[82] / هەمان سەرچاوە، لاپەڕەی 46

ناگۆڕێ، ئەوا دەتوانین پرسیارەکە فڕێدەین. ئەگەر ئەگۆڕێ، ئەوا دەتوانم لانی کەمەوە یارمەتیت بدەم، پێت بڵێم: تۆ بڕیاری خۆت داوە: تۆ پێویستیت بە خودا هەیە.

بیرتۆڵد بریخت، چیرۆکەکانی بەڕێز کۆینە.[83]

2002/2/10

نزیکەی1400ساڵە بە سەر دیرۆکی هاتنەپێشەوەی قورئان تێپەڕیوە. دەسەڵاتداران لە وەڵاتانی جیهانی ئیسلامی، بە ئاگرو ئاسن لە دژی هەر جۆرە رەخنەگرتنێك لەو کتێبە راوەستاون، بەڵام سەرەڕای ئەوەش، لێرەو لەوێ، بەناوی نهێنی و ئاشکرا، دەنگی رەخنەگرەکان بەرزبووەتەوە. لە کوردستانیشدا، پاش11ساڵ لە تاوان، هەڕەشە، فتوای کوشتن و سووکایەتی حزب و گروپە ئیسلامییەکان لە دژی هێز، کەسایەتی جۆراوجۆر و ژنان و پاش تاوانەکەی ئەنصار ئەلئەسلام لە ناوچەی هەڵبجە، بەتاوانی دەزانم،

[83] Bertolt Brecht, Geschichten vom Herrn Keuner /

بیرمەندان و رۆشنبیران هەوڵی جددی نەدەن بۆ رووبەڕوو بوونەوەو رسواکردنی پایە لەرزیوەکانی بیروباوەڕی ئیسلام.

تا ئەو شوێنە پێمبکرێت، ئەم نووسینە ناکەم بە شوێنی باس و بۆچوونی ئەو رەوتە فەلسەفییانە کە دیکارت(رەوتی میکانیزم)دەستیپێکرد و کۆتایی بە قوتابخانەی(فێرگا)ی سەدەی ناوەڕاست هێنا تا فەلسەفەی بوونگەرایی(هایدگەر، سارتەر)، فەلسەفەی بوون(تۆماویزم)، فەلسەفەی ماددی(برتراند رسل)، فەلسەفەی ماهییەت(ئەدمۆند هسلەر)، فەلسەفەی ژیان(هنری برجستون)، مارکس و ئەنگلس و پراکماتیزم کە لە هەر یەکێکیان چەندین قوتابخانەی بیلۆژی، دەروونی، مێژوویی و بوارەکانی تریان لێ دەبنەوە. دەسپێکی وا پێویستی بە کاتێکی زۆر هەیە و منیش زۆر لە ژێر کارتێکردنی تاوانی ئاوایی خێڵی حەمە و تەپە درۆزنینەی ئیسلامییەکانم کە پێش ماوەیەك ئەنجامیاندا. لەمەودوا، هەوڵدەدەم هەر جارێك باسی سورەتێك بکەم. ئومێدەوارم لە رەخنەکانتان بێبەشم نەکەن.

سورەتی فاتیحە

لەم سورەتە،"خودا"وەك دەسپێك، بەناوی خۆیەوە، دووسیفەت بە خۆی دەدا(*دەهەندەو دلۆڤان*)[84] و پاشان هەر بە خۆی سوپاسنامە ئاراستەی خۆی دەکا(*سوپاس بۆ خوا کە راهێنەری جیهانە*)[85] و پاش دێڕێکی زۆر کورت، دووبارە سیفەتی (*دەهێندە و دلۆڤان*)بە خۆی دەدا.

[84]/ مەبەست: بسم الله الرحمن الرحيم.

[85]/ الحمد لله رب العالمين.

ئاراستەکردنی سوپاسنامە پێویستی بە دوو بوونی جیاواز هەیە، تا بوونێك ئاراستەی بوونەکەی تر بکات. ئایا لۆژیك لەو ئایەتە شوێنی هەیە؟ ئەگەر هەبێ، کامەیە؟

ب- ئەوجا دەڵێ: (*خاوەنی رۆژی پەسلاَنە. ئێمە هەر تۆ دەپەرەستین و پشتن هەر بە تۆ دەبەستین*)[86]

دەکرێ لێرە یەکێك(مرۆڤ)، با بڵێن موحەمەد وەسفی خوای کردبێ، لە بری هەموو مرۆڤایەتی بنووسێ(*ئێمە تۆ دەپەرەستین و پشت هەر بە تۆ دەبەستیت*) بەلاّم ناکرێ قبووڵی ئەوە بکەین کە"خوا"ئەم ئایەتەی"ناردبێ".

لێرە ئەم پرسیارە دێتە پێشەوە: کێ بە کێ دەڵێ: (*ئێمە هەر تۆ دەپەرەستین ، پشت هەر بە تۆ دەبەستین*)؟

ج- لە ئایەتی شەشەم خوا خۆی داوای هیدایەت دەکا:(*لە راستە رێ شارەزامان بکە.*)[87]! کێ رێگا بە کێ پیشان بدا؟کێ داوای رێپیشاندان دەکا؟

د-لە ئایەتی حەوتەم دا هاتووە:*(رێ ئەوانەی کە خۆت چاکەت دەگەڵ کردوون نەك ئەوانەی کە وەبەر تورەیی کەوتوون و نە ئەوانەش کە لا رێ تۆن.)*

لێرەش بە هەمان شێوە، دەکرێ موحەمەد یا هەر کەسێك ئەم داواکارییە لە خوا بکات، بەلاّم ناکرێ"خوا" خۆی ئەمەی گوتبێ، لەخۆی داوای رێپیشاندان بکات.

بە گشتی: 1/ئەم دەقە، وەك لۆژیکی هەر کفتوگۆیەك، دەقێکی مرۆییە نەك دەقێك لە لایەن هێزێکی بالاّوە کە لە پلەی کەمالە وەك باسی لێوە دەکەن.

---

[86]/ مالك يوم الدين. أياك نعبد و أياك نستعين.

[87]/ أهدنا الصراط المستقيم

مرۆڤێك، بوونێكی بالاّی درووستكردووەو سوپاسی دەكا، پێدەڵێ تۆ دەپەرستین، پشت بە تۆ دەبەستین و داوای رێپیشاندانی لێ دەكا.

2/ ئەمە دەسپێكی گاڵتەجارییەكەیە كە"زانا ئاینییەكان" بە خەڵكی دوور لە خوێندن و نووسین لە ماوەی ئەو چەند سەدەیە، دەیفرۆشن. ژەهری ئاینی ئیسلام، رۆلێكی گەورەی بینیوە لە دژایەتی و لە لەناوبردنی هێزە پێشكەوتنخوازەكان. لە ژێركاتێكردنی ئەم ئاینەدا، دەسەلاّتی تیۆكراتی درِندە لە سعودیە، ئیران، سودان، ئەفغانستان و چەندین بزووتنەوەی دژە مرۆڤ لە دنیا هاتووەتە ئاراوە....

2002/12/10

دوو ووشە: یەكێك دایك، باوك، خوشك وبرای كەسێكی تر دەكوژێ. یەكێك لە كەسوكاری كوژراوەكان لە بەرچاوی خەڵك، جوێن بە بكوژی كەس و كارەكانی دەدا. تاوانبارەكەش بە هاوارەوە دەڵێ: خەڵكینە سەیری ئەم كابرایە بكەن، چەند بێ رێزو حورمەتە(قسەی زۆر خەتەرناكتریشیان كرد)، قسەی ناشرینم پێ دەكات!

ئەمە نموونەیەكە لە سەر كوشتنی60مرۆڤ بە دەستی ئیسلامییەكانەوەو وتارەكەم لە دژیاندا!

سورەتی مانگا

هێشتا سەرەتای "دابەزینی"ئایەتەکانە، قورئان وەك کتێب لە ئارادا نەبوە، کەچی دەستبەجێ "خودا"بە ناو خۆیی"دەهەندەو دلۆڤانەوە" لە سورەتی مانگادا دەڵێ: *(ئەلیف لام میم. ئەم کتێبە هیچ گومانی تێدا نیە بۆ ئەوانەی پارێزگارن نیشاندەرە. ئەو کەسانەی بڕوایان بە نەدیارە و نوێژدەکەن و لەو بژیوەش کە پێمان داون، دەبەخشن.)*[88]

ئەلیف لام میم، واتە من خودام کە لە هەمووان زاناترم! گەرچی "خودا" "پێشتر" "سێ" ئاینی خولقاندووە"، بەلاّم لێرە دەسبەجێ پرسیاری گومانکردن چارەسەر دەکات! چ پێویست دەکا بە شێوەیەکی رەها، خۆی لە بارەی یەکەم سورەتی خۆی بڵێ(هیچ گومانی تێدا نیە)؟ ئەنجا ئەو کەسانە دیاریدەکات کە بڕوایان پێ هەیە: کەسێك بڕوای بە غەیب هەیە و نوێژی بۆ دەکات! بە وشەیەکی تر، کەسێك کوێرانە بە بێ هیچ لێکدانەوەیەك قبوولّی بەرامبەرە(کام بەرامبەر؟رەنگی؟کاری؟ بەرهەمی؟زمانی؟...هتد) نەدیارەکەی بکات و بەدووی بکەوێت. ئەقلّ، مەنتق شوێنی نییە لەو زمان و دووانەو مەرجی گومان نەکردن دەکات بە پێشمەرج بۆ ئایەتەکانی تری 4و5 کە هیچ شتێکی ئەوتۆ نالێن! مرۆڤی سەردەمی ئێستا، بە پێی پرسیار، گومان، گەڕان بە دوای راستییەکان و بەرژەوەندییەکانی چین و توێژەکانیان هەنگاو دەنێن. تا دانوساندن لە بارەی بابەتێك دەکرێ، دەیان گومان، جۆری خەبات و نەخشەی ستراتیژی نوێ سەرهەڵدەدەنەوە!

سەیر ئەوەیە لە ئایەتی: *(گەلی خودانەناسانیش بترسێنی یان ترسیان وەبەر نەهێنی، وەکو یەکە، ئەوان لە باوەڕی هێنان خۆ دەبوێرن.)* دان بە سەربەخۆیی

---

[88]/ الم. ذلك الكتاب لاريب فيه، هدى للمتقين. الذين يؤمنون بالغيب و يقيمون الصلوة و مما رزقناهم ينفقون.

ئیرادەو بڕیاری مرۆڤەکان دەنیٚ، بەلاٚم پاشان ئەم سەربەخۆیی بڕیاردان و بیٚ هوودەیی ترس وەبەر خستنە پاش یەك ئایەت لیٚ یان دەستیٚنیٚ و دەکەویٚتە ناکۆکی لەگەلٚ لۆژیکی خۆی، وەك بلیٚی پیٚشتر خۆی بڕیاری داوە بەشیٚك لە خەلٚکەکە بکا بە خوانەناس، دلٚ و گویٚشیانی مۆر دەکا و بە خۆیشی پەردەیەکی لەسەر داناوە!! بڕوانە ئایەتەکە: *(لە خوداوە دلٚ و گویٚیان مۆر کراوە و پەردەیەکیش بە بەرچاویاندا کشاوەو بەشیان ئازاری بە ژانە.)* هەمان گەمە لە ئایەتی 10دا دووبارەدەبیٚتەوە: *(دلٚیان دەغەزیٚکی هەیە و خوا دەغەزی پتر کردوون، لە سەر ئەم درۆکردنە، بەشیان ئازاری بەژانە.)* دووبارە. "خوا" لیٚرە بە رق و قینەوە بەرخورد دەکا. ئەوە چۆن دلۆڤانییەکە دەغزی مرۆڤ زیاد دەکا، تەنانەت بە خۆیشی دلٚ و کویٚیان مۆر دەکا و پەردەیەکیشی بەسەر دادەنیٚ و ئەوجا هەڕەشەی ئازاری بەژانیان لیٚ دەکا!!..."خودا" دەست لە شەڕە جویٚنی بازاڕیش ناپاریٚزی، گالٚتە بە بیٚ بڕواکان دەکاو هەولٚ و هیوای سەرگەردانییان بۆ دەخوازیٚ بە مەرجیٚك هیٚشتا هیچ نەبووە، تەنها یەك ئایەتی"دابەزاندووە". ئەم بۆچوونە لە ئایەتەکانی13،12،11، و15 دەردەکەویٚ: *(ئەگەر کەسیٚ پیٚیان بیٚژیٚ: ئیٚوەش سایری ئەم خەلٚکە بڕوا بیٚنن، ئیٚژن: جا چۆن ئیٚمە وەك ئەو نەفامانە بڕوابیٚنین؟ با بزانن، کە خۆیان نەفامەکانن، بەلاٚم بەخۆیان نازانن....خودا گالٚتە بەوان دەکا و بەریان بۆ بەرهەلٚدا دەکا، تا لە ئەو سەرکیٚشیەدا سەرگەردان بن.)*. موحەمەد چونکە لە ناوەندو پەیوەندییەکی بازرگانی گەورە بووە، بۆیە دەسبەجیٚ ووشەی بازرگان لە ئایاتە یەکەمەکان ڕەنگ دەداتەوە. ئەمەش لە ئایەتی16بەدیدەکریٚت: *(ئەوانە ڕاستەڕیٚیان دا بە گومڕایی و لە بازرگانییدا(سەودادا)تیٚ شکاون و*

ڕێگەی ڕاستیان بەدی نەکرد.) هێشتا یەکەم ئایەت"دابەزیوە"، واتە هێشتا ئاینی ئیسلام دەرنەکەوتووە، هیچ ئایەتێك لە بەردەستدا نییە، کەچی باسی کافران دەکریٚ!

هەندیٚ هەن داوای ئەوە دەکەن، قورئان بە پێی قۆناغی سەردەمی خۆی هەڵبسەنگێندرێت. ئەمە هەوڵێکە بۆ ڕاکردن لەو ڕاستییە کە مرۆڤی ئەمرۆ، تیزی دیٚ بە بۆچوونی ناوەڕۆکی ئایەتی17: *(ئەمانە بە مەرەدی کەسانیٚ چون کە خەریکی پیٚ کردنی ئاگرێك بوون، هەر کە رۆشنایی ئاگر دەوروبەری رۆشن کردن، خودا رووناکیەکەی بردن و لە تاریکێکی وادا وێڵی کردن، هیچ ئاشتەبایان نەدەدیت.)*

ئەوە چەندین سەدە تێدەپەڕێت، مرۆڤەکان وەك ئەفسانە قسەی وا دەگێڕنەوە، لە ئاستی گێڕانەوەی ڕووداوێکی حەقیقی کەس ناوێریٚ ڕستەیەك لەو خەیاڵە پوچە، بگێڕێتەوە!

گاڵتەجاڕییەکە دەگاتە ئاستێکی نزم لە گەڵ ئایەتی19: (یانە بارانی بەلۆزەویان دەگەڵ هەورو چەخماخەدان لەو حەوایە بۆ بباریٚ و بکەونە ناو تاریکایی، لە ترسی هەورەتریشقە، تلی لە گویٚ یان ڕابکەن، نەکا بمرن. خودا دەورەی لەم خوانەناسانە داوە.)

ئەمرۆ مرۆڤ لەبەر بەرزی دەنگی هەورەتریشە دەست بە گوێیدا دەگریٚ، نەك لەبەر مردن، هەروا هیچ پەیوەندییەك نییە لە نێوان هەورەتریشقە و دەورەدانی خوا بۆ خوانەناسەکان.

بەپێی خوێندنی ڕابردووم بۆ قورئان، بۆم دەرکەوت کە ئایەتی 22(کە هیچ گومانی تێدا نییە لە لایەن مرۆڤەوە نووسراوە) بەدەیان جار دووبارە بووەتەوە.

ئایا لە چ کتێبێکی زانیاری، بە چەشنی ئەم ئایاتە ئەوەندە دووبارەکردنیان تێدا بووەتەوە: *(ئەو خودایە-ئاخر ئەگەر ئەم کتێبە کتێبی خوا بێ، چۆن دەڵێ ئەو خودایە؟؟)هەردی بۆ کردوون بە رایەخ، ئاسمانی بەرزکردەوەو ئاوێکی لەو حەوایەوە بۆ باراندن، هەموو جۆرە بەروبوی-بە هۆی ئەو ئاوە-بۆ رواندن. دەیسا کە ئەوەو زانیوە، چۆن شەریکان بۆ ئەو خوایە پەیدا دەکەن؟)*

هەمان ئەم دەقە لە ئاینە کۆنەکانی فەرعەونییەکان گوتراوە. چەندین دووبارەکردنی ئەم دەقە لە قورئان، یەکێکە لە نیشانە دیارەکانی لاوازی. بەبێ گومان لە شوێنی خۆیاندا سەرلەنوێ هێما بۆ دووبارەکردنەوەی ئەم ئایەتانە دەکەم.

نووسەرەکەی چونکە گومانی لە راستی نووسینەکەی خۆی هەیە کە نەنێردراو قسەی خودا نییە، بەڵکو خۆی نووسیویەتی(دەیان بەڵگە ناو خودی قورئان ئەوە دەسەڵمێنن کە لەلایەن مرۆڤەوە نووسراوە) بۆیە سەرلەنوێ دەڵێ: *(ئەگەر لەمەی کە ئێمە بۆ عەبدی خۆمان ناردۆتەخوار بە گومانن و پێشتان وایە راستی بۆ چون، دەسا ئێوە وێرای هاوباوەڕەکانتان بە گەلەکۆمەکی یەکتر-جگە لە خوا-سورەتێکی وەك ئەو بێژن.)*. ئاخر هێشتا چی"ناردووەتە خوارەوە"؟ بۆچی یەکسەر گرفتی گومان دەهێنێتە پێشەوە؟. ئەوجار هەڕەشەیش دەکات!لە ئایەتی24دا بەزۆر پێی خەڵك دەکا بە کەوش: *(ئەگەر نەوکرد-کە هەرگیز بۆشتان ناکرێ-سا بترسن لەو ئاگرەی دەستەچیلەی تەون و لەشی مرۆیەو هەر بۆ خوداناسەکان هەڵکراوە.)* ئەمە یەکێکە لە ریشەی کلتوری خۆسەپاندن لە ناو کۆمەڵگای عەرەبی ئەو سەردەمە کە تا ئێستاش هەر بەو حاڵە ماوەتەوە!

لەبەر ئەوەی دوورگەی عەرەب لەو سەردەمە(ئێستاش) بێ بەش بووە لە باغات، رووبار و میوە، بیابان سەرتاپای گرتووەتەوە، دانیشتیوانەکەی خەونیان بە جیهانێك بینیوە پڕە لە باغات و رووبار و میوە! هەر بۆیەش، نووسەری قورئان لەو سنورە تێنەپەڕیوە(ئایەتی 25): (بەو کەسانەش کە بونە خاوەن باوەڕو ئاکار چاکن، موژدە بدە: باغاتێکی وایان دەبێ جۆباریان بەبەردا دەڕواو لە هەر میوەیەك بچێژن، ئێژن: بەرێ ئەمە کرابوە بەشی مەو ئێستا وێنەیان هێناوە. ژنەکانیان لەوێ زۆر پاك وخاوێنن، تا هەتایەش هەر لە بەهەشتا دەمێنن.)

سەرلەنوێ لە ئایەتی 29نووسەر ئاماژە بۆ خودا دەکا. (*هەر خۆیەتی هەرچی لە زەمیندا هەیە، بۆ ئێوەی بەرهەمهێناوەو ئەوسا پەرژایە بەرزایی و حەوت نهومی لێ دروست کرد. هەر ئەویشە ئاگای لە هەموو شت هەیە.)*

ئەگەر قورئان کتێبی"خودا" بێ، ئەوا دەبنووسی: هەر منم هەرچی لە زەمیندا هەیە...) یا دەینووسی: (هەر خۆیشم ئاگام لە هەموو شت هەیە.). یا بڕوانە ئایەتی30: (*ئەو کاتەی پەروەرندەی تۆ بە فریشتانی راگەیاند: من دەمەوێ بریکارێك لە سەر زەمین دیاری بکەم، گوتیان: تۆ کەسێ وا دێنی لەوێدا خراپەبکاو خوێن بڕێژێ، کەچی ئێمە هەر شوکرانەی تۆ دەکەین و پەسنی پیرۆزی تۆ دەدەین؟ گوتی: ئەوی من دەیزانم، ئێوە ئاگاتان لێ نیە.)*

لێرەشدا دەبێ"خودا" وەك خاوەن و نووسەری قورئان نەڵێ (گوتی) بەڵکو دەبێ بڵێ: (گوتم ئەوی من دەیزانم، ئێوە ئاگاتان لێ نیە.)

لە ئایەتی31نووسراوە: خودا هەموو ناوێکی فێری ئادەم کرد...). لێرەشدا دەبێ وەك خاوەنی قورئان بڵێ یا بنووسێ: من هەموو ناوێکی فێری ئادەم کرد.

لە ئایەتی33یشدا نووسراوە: (*گوتی ئەی ئادەم...)*. دەبوایە لێرەش بنووسرابا: گوتم ئەی ئادەم، ڕێك وەك ئایەتی34کە نووسراوە: (فەرمانمان دا، کڕنووش لەبەر ئادەم بەرن...).

لە ئایەتی68 نووسراوە:

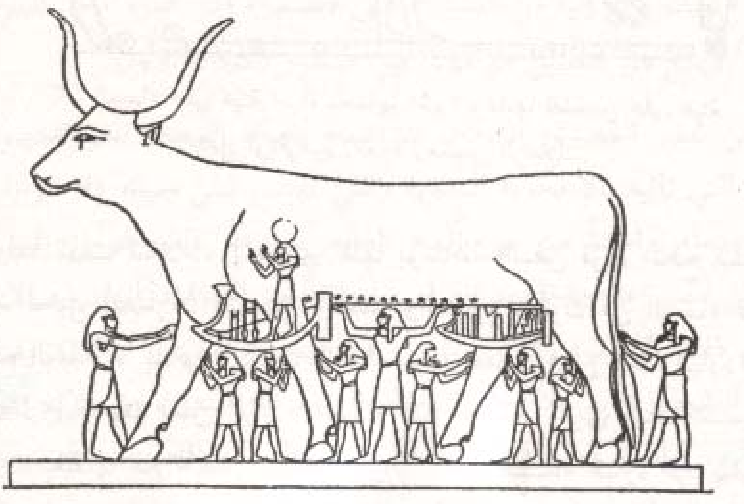

٢ ـ السماء على هيئة بقرة يمسكها إله الهواء «شو» وآلهة أخرى. وعلى بطنها النجوم وسفينة الشمس (مقبرة سيتي الأول).

گوتیان لە خودای خۆت پرسێ بکە پێمان بێژێ چ ڕەنگە؟ گوتی. ئێژێ چێڵێکی هێندە ڕەنگ زەردە، تواشاچی دڵخۆش دەکا) [89]. ئایا خوا مانگایە وەك لەم ئایەتە نووسراوە؟؟!

ئەگەر تەماشای ناوی سورەتەکان بکەین، دەبینین زۆربەیان بە ناوی ئاژەڵەکانەوە ناو نراون! ئەی خۆ ناویان نانرێ سورەتی ئینتەرنێت، ئێمیل، لاین مەنجمێنت، جیهانگیری و پسوشۆ تیراپی!ناوی سورەتەکان بەندە بە کلتوری گرنگترین ناوەندە بازرگانیەکانی دوورگەی عەرەب(مەکە و مەدینە) لە کۆمەڵگایەکی بەدەوی کە خەون بە مانگاوە دەبینن. خۆزگا بمانزانیبا لەو

[89]/ قالو أدع لنا ربك يبين لنا مالونها، قال انة يقول انها بقرة صفراء فاقع لونها تسر النظرين.

سەردەمە چەند مانگا هەبووە لەو ناوچەیە و کێ توانیویەتی مانگای هەبێ کە بێگومان تەنها خێزانە دەوڵەمەنەکان هەیانبووە. لەوانەیشە، مەسەلەی مانگابوونی خودا پەیوەندی بە تێگەیشتنی شارستانییە کۆنەکانەوە هەبێ(سەیری وێنەی سەرەوە بکە. سەرچاوە: دیانە مصر القدیمە، ادولف ارمان، صفحە31، ترجمە: د. عبد المنعم أبوبکر و د. محمد أنور شکری)

وەك پێویستی، گرنگە باسی شێوەی نووسینی قورئان بکرێ، چونکە ئەمە یەکێکە لەو نهێنییانە کە وا دەکا، خەڵك بەشێوەیەکی ئاسایی تەماشای ئەم کتێبە نەکەن:

1/ قورئان بە زمانی عەرەبی کۆن نووسراوە، بۆیە زۆر کەسی عەرەبیش بە باشی لێ تێناگەن، تەنانەت ناتوانن بە بێ هەڵەش بیخوێننەوە!دەبێ ئەوەش بزانین کە زۆربەی دانیشتیوانی وەلآتە عەرەبییەکان تا پێش چەند ساڵێکیش نەخوێندەوار بوون.

2/ رێگە نەدراوە قورئان بۆ زمانەکانی تر وەربگێڕدرێت. ئەمە وای کردووە، (بۆ نموونە)ئەو گەلانەی بەزۆر کراون بە ئیسلام، بە زمانی عەرەبی نوێژەکەیان بکەن کە هیچی لێ تێنەگەیشتوون. ئەم خاڵە بە باشی لەناو ملیونان کورد بەدی دەکرێ. قورئان لە زۆربەی مالآندا هەیە، بەلآم نە دەتوانن بیخوێنن و نەیش لێ تێدەگەن، هەر ئەوەندەیە دەڵێن"قورئان کتێبی خوایە و دەبێ لەماڵدا هەبێ"!!

3/ چیرۆکەکانی ناو قورئان و بەربلآوی نەزانین و مردن ئەوجا باسە خورافییەکان لە بارەی دۆزەخ(پێشتر لە ئاینە کۆنەکانی فیرعەونی، سۆمەری، ئەکەدی و بابلی و سوبییەکانیش باس کراوە) گیانی ترسی چاندووە لە

مێشکی خەڵك. ترس یەکێکە لەو پایە خەتەرناکانە کە قورئان لە سەری دامەزراوە....

4/ئەگەر دیقەتی ئایەتی 46و 47 بدەین، دەبینین لە یەکەمەکەی خوا بە غائب دادەنێ و نووسەرەکە دەدوێ: (ئەو کەسانەی سووردەزانن توشی پەروەرێنیان دەبن و دەگەڕێنەوە بۆ لای خۆی). لێرە یەکێك باسی خوا دەکا، بەڵام لە ئایەتی 47 نووسراوە: (ئەی زارو و زیچی ئیسرائیل! بیر لەو چاکە بکەنەوە کە <u>من دەربارەتانم کرد</u>، لە چاو خەڵکی هەموو دنیا پتر ڕێزم لە ئێوە نا.)!

5/لە ئایەتەکانی 49، 50، 51،52، 56، 57بە پێچەوانەی شێوەی نووسینی ئایەتەکانی تر، نووسەرەکە هیچ ناڵێ، "خودا" ڕاستەوخۆ"دەدوی"، وەك: <u>ئەوسا کە رزگارم کردن</u>... <u>ئەوسا کە ئێمە دەریامان بۆ قەڵاشتن و نەجاتن دان</u>... لە پاش ئەمەش لێتان خۆش بووین...هتد.

6/ لە ئایەتی57 و60دووبارەی یەك شت دەکرێتەوە. لە یەکەمیان: (... *بخۆن لەو بژیوە پاکەی بەشمان داون*...)و لە دووهەمیشیان نووسراوە: (*..سا لەوبەشەی خودا داویە بخۆن، وەخۆن*...)

7/ لە ئایەتی65دا جوێنفرۆشی بازاڕییانە بەکاردەهێندرێت: *(...پێمان گوتن: مەیمونی ترۆکراو بن.)*. ئایا ڕۆژنامە کوردییەکان جوێنی وا لە سەر لاپەڕەی ڕۆژنامەکانیان بلاۆ دەکەنەوە؟؟

من خۆم دەپارێزم لە چیرۆکە چڕوکەکانی ئەم کتێبە، چونکە دوورن لە گشت مەنتیق و عەقڵ. بۆ نموونە ئایەتی69 یەکێکە لەو چیرۆکانە کە باس لە موسا و بێبڕواکان دەکا:(*گوتیان لە خودای خۆت پرسێ بکە پێمان بێژێ چ ڕەنگە؟*

گوتی. *ئێژێ چێڵێکی هێندە ڕەنگ زەردە، تواشاچی دڵخۆش دەکا*)[90]. ئایا خوا مانگایە وەك لەم ئایەتە نووسراوە؟؟!

8⁄ لە ئایەتی70، 71 نووسراوە: (*گوتیان لە خوداکەت بپرسە با پێین بڵێ چۆن چۆنیە؟ مانگا سەری لێ تێك داوین، ئەگەر خودا خۆی حەز بکا دەتوانین شارەزابین.*

گوتی: ئێژێ نە چێڵێکی هەڤوتییە(ڕاهێنراو) جوتێ بکا و نە ئاودەکێشێ بۆ زەوی، هیچ پەڵەشی تێدا نیە...). ئایا ئەم گفتوگۆو بەراوردکردنە چەند بە ئاینی کۆنی فەرعەون و لە پاشاندا ئاینی هیندۆسەکان پەیوەندی هەیە؟

9⁄ لە ئایەتی78دەڵێ: *لەوانیشدا ئی وا هەن کە نەخوێندەت و بێژگە ئارەزوو، لە کتێب سەردەرناکەن، ئەمانە هەر لە خەیاڵات و گوماندان.*) ئەگەر بە پێی تێڕوانینی ئەمڕۆوەوە سەرەنج بدەین، دەتوانین بڵێین، ئێمە ئێستا خوێندەوارین و گومان لەم کتێبە خەیاڵاوییە هەیەو ڕسوای دەکەین، بە پێچەوانەوە، ئەوە نەخوێندەوارەکانن هێشتا بەم پڕوپووچییە بڕوا دەکەن.

10⁄ ئایەتی 83،43، 110دووبارەکردنەوەی:(*نوێژبکەن و زەکات بدەن*)ە.

لە ئایەتی89دا خودا بە خۆی باسی خودا دەکا وەك بوونێکی سێهەم: (*هەر کاتێکی کتێبێکیان لە لایەن خوداوە بۆ دێ و ئەم کتێبەش دەسەڵمێنێ کە ئێستا لە لای ئەوانەو لە پێشووشدا گەرەکیان بوو بە سەر خودانەناساندا زاڵیان بکا، کەچی وەختێ هات و ناسیان، بە گژیدادێن. دەسا کەسانێ دژ بەون، بەر نەحلەتی خودا کەون.*)

---

[90]/ قالو أدع لنا ربك يبين لنا مالونها، قال انة يقول انها بقرة صفراء فاقع لونها تسر النظرين.

11/ ئەوە بۆ چەندین جارە لەم سورەتە دووبارەی(*ئەم عەرز و عاسمانە هەر مولّکی خوان*)کراوە، سەرەڕای ئەوەی لە ئایەتی117دووبارە دەکرێتەوە(*داهێنەری عاسمانەکان و زەمینە*)، دیسان لە ئایەتی 164یدا دووبارەکراوەتەوە: (*لە سازدانی ئاسمانان و زەمین...*)لە ئایەتی 107، هەروا دووبارەکردنەوەی(خودا هەموو کارێکی پێ دەکرێ)کراوە.

12/ یەکێك لەو ئایەتانە کە هانی ئیسلامییە توندڕەوەکان دەدا بۆ کوشتن و بڕین و خۆتەقاندنەوە ئەم ئایەتەیە:(*بەو کەسانەی لە راهی خودا دەکوژرێن، مەڵێن مردوون، بەڵکە زیندوون، بەلاّم ئێوە پێ نازانن.*).

ئایەتی178گیانی تۆڵەسەندن دەچێنێ: (ئەی خاوەن دلاّنی وشیار! ژیانوو بە تۆڵەوە بەندە، بەشکو خۆتان بپارێزن).

13/ئایەتی180میرات و مولّکایەتی دەپارێزێ، بە پێچەوانەی بیری کۆمونیستی کە یاساکانی میراتگەری لە بنەوە هەڵدەوەشێنێتەوە، بە ووتەیەکی تر، کۆمونیزم چارەسەرێکی مرۆییانەتری هێناوەتە ئاراوە بۆ کێشەی میرات، بەوەی کە مولّکایەتی لەناو دەبات!ئەنسار ئەلئەسلام بۆ تاوانی ئەم دواییەیاندا ئایەتی193یان(لە سورەتی ئەنفالیش دووبارەکراوەتەوە) لە سەر بەیاننامەکەیان نووسیبوو: (لە کوشتنیان وەچان مەدەن تا ئاژاوە لە دنیا بنەبڕ دەبێ و دین هەر دینی خودا دەبێ، ئەگەر ئەوان دەسبەردار بوون، دەست درێژی هەر لە دژی ناهەقانە).

ئەم ئایەتەش کوشتن و سەربڕینی کردووە بە ئەرکی خواناسان لە پێناوی دامەزراندنی دەسەلاّتی خودا. ئەم تاوانە و تاوانی جینوساید هەر بە ناوی سورەتی ئەنفالی ناو قورئان بەرپاکرا لە دژی پتر لە200هەزار کوردستانی کە

زۆربەیان هەژار و بێتاوان بوون. ئەو مرۆڤکوژانە سبەی تاوانێکی تر بە ناوی ئایەتێکی ترەوە ئەنجام دەدەن...

14⁄ئایەتی216بانگەوازی جەنگ و کوشتن دەکا. هەر ڕێکخراوێکی ئیسلامی بییەوێ جەنگ ڕابگەیەنێ دەتوانێ لە هەموو کاتێك بە ئاسانی پشت بەم ئایەتە ببەستێ. لێرە نووسراوە: (خەزاتان لەسەر نووسراوە، هەرچەندە خۆشتان لێی نایە. رەنگە لە شتێك حەزنەکەن بەلاّم بۆتان وەخێرگەڕێ، رەنگیش هەیە ئاوات بۆ شتێ بخوازن کە ئاکامەکەی باش نەبێ، خوا دەزانێ و ئێوە سەری لێ دەرناکەن.). بەهەمان شێوە، ئایەتی218بووە بە بنێشتی زێر زوبانی ئیسلامییەکان: (ئەوانەی لە ڕێگەی خودا دەربەدەرن و باوەڕیان بە خودا هەیە و لە رای خودا چوونە خەزا، بە هومێدن خوا بە چاکە وەیان خوێنێ، خودا لەوانە دەبوێرێ و دلۆڤانە.)

ئیسلامییەکان دەلێّن قورئان رێز لە ژنان دەگرێ، مافی ژنانی داوە. ئەمە لە ئایەتی221بە باشی دەردەکەوێت چەند خوێڕی و دڕندانە تەماشای ژنان دەکەن. ئاخر چونکە قورئان بە زمانی پیاو نووسراوە، بۆیە تێفکرینی پیاو تێدا رەنگی داوەتەوە. لەم ئایەتە نووسراوە: (*خواستن و شووپێکردنی بت پەرستان بۆ مێرو ژنی باوەڕدار رەوا نیە، با زۆریشیان حەز لێ بکەن، هەتا نەبنە خاوەن باوەڕ ناشێ بیانکەنە هاوسەرتان. کەنیزو بەندەی باوەڕدار بۆ هاوجووتی، لە مێرو ژنی ئازادی خودانەناس هێژاترن. ئەوان گەرەکیانە ئێوە بەرەو جەهەندەم راکێشن...*)

ئاخر ئاینێك کەنیزەی قبووڵ بێ، چۆن پیرۆزە؟ ئاینێك ویستی خۆشەویستی کچ و کوڕێك لە ژێر پێ دابنێ، چی پیرۆزە؟

15/ له ئایەتی222 هاتووە: *(لەمەڕ عوزری ژنانەوەش لێت دەپرسن، بێژە: ئەویش ئازارێکە، ئەو چەند رۆژەی خوێنیان هەیە، سەر جێییی ژنانوو مەکەون، راوەستن تا پاك دەبنەوە. هەرگا لە خوێن پابوونەوە، لەو جێیەوە کە خوا فەرمانی پێداون بۆیان وەژن. خوا لەو کەسانە خۆشی دێ کە لە گوناح پەژیوانن و دەیانەوێ بە پاك و خاوێنی بژین.)*

1/ ئەمەیە زمانی باوکسالار.

2/ مەسەلەی جووتبوون، وەك ئارەزووی هەردوو هاوسەر تەماشای ناکرێ، بەڵکو وەك ئارەزووی پیاو و فەرمانی خودا. ژن لێرە هیچە، کراوەیە، نەك وەك پیاو، بکەر.

3/ ژنان بە پیس و گلاۆ دادەنرێن لەو رۆژانە خوێنیان دەبێ.

4/ کە"پاکەوبوون" خوا بە پیاوان دەلێ"بۆیان وەژن"!!

ئەمەیە نموونەی زمان و کرداری پۆخڵی پیاوسالاری کە ئێستایش پەیرەو دەکرێ!

ئایەتی 223نموونەی بێ ئەخلاقی و بێ رێزی ئاینی ئیسلام و قورئان پیشان دەدا. لەم ئایەتە نووسراوە:*(ژنانوو کێڵگەی خۆتانن، لە هەرکوێوە دەتانەوێ، بچنە کێڵگەی خۆتانەوە، تۆشەیەکیش وەپێش خۆخەن. دەبێ لە خوداش بترسن، بیشیزانن دەگەڵ خوا رووبەڕوو دەبن. مژدەش بدە بەوانەی خاوەن باوەڕن.)*

ئەوی ئەمڕۆ ئاوا بپەیڤێ، بە سەرسەری و شەلاتی ناونووس دەکرێ، کەچی مەخابن، لە قورئان ئەو بۆچوونە نووسراوەو بڕوادارەکان بە کتێبی پیرۆز لە قەڵەمی دەدەن.

2002/12/12

سورەتی ئالی عومران

له دواییدا دەكرێ بگوترێ، سورەتی مانگا یەكێكه له سورەته سەرەتاییەكان، نووسەرەكەی هێشتا بەباشی سەرقاڵ نەبووه له پرۆژەكەی، رێك چێشتی مجێور ئاساد، باسی هەموو شتێك تێدا دەكا. هەر له سزای كافران، درووستكردنی ئاسمان و زەمین، جەنگ، ئادەم و حەوا، زەكات و نوێژ، موسا و زارو زێچی ئیسرائیل، حەرامكردنی گۆشتی بەراز و تا دەگاته باسی جووتبون، جیابوونەوەو زۆر شتی تریش تێكەڵ و پێكەڵ كردووه كه هیچی به سەر یەكترەوه نییه....

1/ له یەكەم پەڕەی ئەم سورەته چەندین دەربڕین كه پێشتر له سورەتی مانگاش هاتوون و لێرەشدا چەندین جاری تر دووباره كراونەتەوه، بۆ نموونه:

أ- لەئایەتی3:(...*ئەم كتێبەی-بەڕاست —كه بۆ تۆ ناردوه...تەورات و ئەنجیلیشی له بەرا هەنارد*)...له ئایەتی4: (فورقانیشی-لەوەودوا-نارد *ئەوانەی له نیشانەكانی خودا حاشایان كرد، جەزرەبەیان زۆر به ژانه و خودا خاوەن دەسەڵاتی تۆڵەستێنه*.) ئەوەنده هەڕەشەكردن دووباره دەبێتەوه، باشترێكه قورئان ناوی هەڕەشەنامه بوایه.

ب- ئایەتی7: (*هەر ئەویشه ئەم كتێبەی بۆ تۆ به خەڵات ناردوه*.)

ت- له ئایەتی11: (*خودا له تۆڵەسەندن زۆر دژواره*.)

پ- ئایەتی15، 146، 195، 198 دووبارەكردنەوەی بێ مانایه:(*بۆ ئەوانەی له هەڵه خۆیان دەپارێزن، له لای خوداوه باغاتێكی وایان دەبێ، جۆباریان به بەردا دەڕوات و هەتا سەر هەر لەوێ دەبن و چەند*

ژنی پاك و بێ گەرد ...). ئایەتی 146:(ئەوانەی پاداشیان لە لای خودا لێ بووردنە و باغاتێکە کە جۆباران بە بەریاندا دەڕۆن و هەر لەو باغاتە دەمێننەوە. بەه! چەندە جوانە پاداشی ئاکارچاکان. ئایەتی195: (ئەو کەسانەی لە زێدی خۆیان دەرکراون و لە رای من ئازاریان دیووە و چوونە خەزاو دژی منیان کوشتبێ یان بەکوشت چووبن، بێ گومانە گوناهیان دەکوژێنمەوەو لە پاداشی کردەوەیان دەیانخەمە ناو باغاتێك جۆباریان بەبەردا دەڕوا...). ئایەتی 198: (بەلاّم ئەوانەی وا ترسیان لە خودای خۆیانە، باغاتێکیان دەبێ جۆباریان بەبەردا دەڕوا و تا سەر تیا دەبن و مێوانداری لای خودایە.)

ج- ئایەتی10: (ئەوێ رۆژێ ماڵ و عەولاد، دەهانای ئەوانە نایە کە خودایان نەناسیوەو چاری ناچار دەبنە دەستە چیلەی ئاگر.) ئایەتی 21: (ئەو کەسانەی لە نیشانەکانی خوایان حاشاکردو پێغمبەرەکانی خۆیان-لە خوت و خۆڕایی-دەکوشت...با بزانن جەزرەبەدانی بەژان بەشیان دەبێ). ئایەتی177: (ئەو کەسانەی لە باتی بڕوا بە خودا، بێ بڕوایی هەڵدەبژێرن، هیچ زیان لە خودا نادەن و جەزرەبەی بەژانیان دەبێ.) لە ئایەتی178: (...ئازارێکی ئاورووبەریش بەشیان دەبێ).ئایەتی181:(سا بچێژن دەردی بەئاگرسووتانێ.). لە ئایەتی 188: (...لە جەزرەبە رزگار دەبن، جەزرەبەی بەژان بۆوانە.)

2/ ئایەتی 15تەنها روو لە پیاوانی خاوەن دین دەکات! تەنها بەم پیاوانە دەڵێت: (دەبن بە خاوەنی چەند ژنی پاك"!!

أ- ئەی رۆڵی ژنانی خاوەن دین چییە لەم ئایەتە؟

ب- لێرەشدا بە زەقی ئەوەمان بۆ دەردەکەوێت، نووسەری قورئان، فرەژنی بە مەرجی پاك و بێ گەردییان بۆ پیاوان دابین دەکات!!رۆڵی ژنانیش وەك هێمای بۆ کراوە، تەنها نزمکردنەوەیانە بۆ ئاستی سێکس.

3/ ئایەتی29: (بێژە: ئەوەی وا لە دڵتانایە ئەگەر بیشارنەوە یا دەریخەن، خوا دەیزانێ و لە هەر چێکیش لە ئاسمان و زەویندا‌س، ئاگادارە و لە سەر هەر شت توانایە.)

ئاخر بۆ چەندین جاری تر ئەم دێڕە دووبارە دەکرێتەوە و بۆچی، ئەگەر ئەم کتێبە بە گومانێکی زۆرەوە نەنووسرابێ؟

4/ ئایەتی31: (بێژە: دەبێ بەرفرمانی خودا و پێغەمبەرەکەی بن. جا ئەگەر لە فەرمان دەرچوون، ئیتر خودا لە خوداناسان حەزناکا.)

سەرلەنوێ باسی ملکەچکردنە بۆ خودا و پێغەمبەر، سەرلەنوێ باسی حەزنەکردنی خوایە لە کافران و کوشتن، سوتاندن، ئازاری بەژانی کافرانە. سەیر ئەوەیە، لە قورئان ئەو هەموو بانگەوازی جەنگ، سوتاندن و برژاندنی هەمیشەیی هەیە، کەچی هەندێ ئیسلامی عەرەب کتێبێکیان بلاّوکردووە بە ناوی(مافی مرۆڤ لە ئاینی ئیسلامدا وەك :حقوق الانسان فی القانون و الشريعه الاسلاميه، د.يوسف محمود صبح)!!

5/ ئایەتی33: (ئادەم و نوح و نەتەوەی ئیبراهیم و بەرەی عیمران، لە خوداوە لە ناو خەڵکی هەموو جیهان هەڵبژاردەن، خوا پتر ریزی لەوان نا.)

أ- سنووری قورئان، دوورگەی عەرەبە، بۆیە هەڵبژاردەکان تەنها لەوێدا هەڵبژێردراون.

ب- له تەوراتدا، جووی بە گەلی هەڵبژێردراو داناوە.
ت- نەك تەنها ئادەم، بەڵكو حەوایشی هەڵبژارد، بەلاّم حەوای ژن، شایەنی ناوهێنان نییە!؟

6/ ئایەتی53: (ئەمان فێڵی خۆیان کردو خوداش فێڵی خۆی لێکردن، فێڵی خودا بە سەر هەموو فێڵێکدایە.)

وەك ئاشکرایە، مرۆڤ، خودای لە چەشنی خۆی درووستکرد، بۆیە دەبینین هەموو سیفەتەکانی مرۆڤی تێدایە و یەکێك لەوانە سیفەتی فێڵکردن.

سورەتەکانی56، 57، 58، 60، 61دووپاتکردنەوەن بۆ"راستی دابەزاندنی" قورئان و چارەسەرکردنی کێشەی بڕوا دەکەن.

7/ ئایەتی151دەڵێ: (ئەوانەش کە خوانەناسن، چونکە بێ ئەوە بەڵگەیان لە حەواوە بۆ هاتبێ، هاوکار بۆ خودا دەناسن، ترسێ داوێژینە دڵیان، ئەنوایان لە ناو ئاگرە و جێی ناهەقان خراپترین جێگەی دەبێ.)

لە هەموو ئاینەکان یەك بەڵگە بلاّوکراوەتەوە لە بارەی بەڵگە ناردن لە ئاسمانەوە، ئەوەش دووپاتکردنەوەی بوونی خودای تاقانە و بێ هاوسەرە. بەلاّم بۆچی لەم ئایەتە ئاماژە بۆ نەهاتنی بەڵگە لە سەر بوونی هاوکار بۆ خودا دەکا.

8/ ئایەتی190،189دووبارەکردنەوەی یەك شتن کە پێشتریش چەندین جار دووبارە کراوەتەوە، مەبەستم : (لە ئاسمان و زەمیندا فەرمان، فەرمانی خودایە و خودا بەسەر هەموو شتدا توانای هەیە). لە ئایەتی190: (لە ئافراندنی ئاسمانان و لە زەمینداو ئاڵوگۆڕی شەوو ڕۆژان...).

9/ ئایەتی193: (خودا! هەر کەس تۆ بیخەیتە ئاگر، تووشی شوورەییت کردووە. ئەوانە ناهەقیکارن، هیچ کەس دەهانایان نایە.)

باشە، ئەگەر قورئان کتێبی خودا بێ، چۆن خودا روو لە خودا دەکا و پێ دەڵێ(هەر کەس تۆ بیخەیتە ئاگر، تووشی شوورەییت کردووە)؟

10/ ئایەتی194: (پەروەرینمان! ئەو شتانەش بە ئێمە رەواببینە کە لە زوان پێغەمبەرانتەوە بەڵێنت پێمان داوە، شەرمەزاری رۆژی قیامەتمان مەکە. تۆ لە هەر پێمانێ بیدەی لاریت نیە.)

لێرەش کەسێك روو لە خودا دەکا و داوای لێ دەکا ئەو بەڵێنانە کە لە زوان پێغەمبەرانەوە داویەتی، بۆ خۆیشی بە رەوا ببینێ.

11/ ئایەتی195سەرلەنوێ باسی باغ و جۆبارەکەیە!

12/ ئایەتی200: (ئەی گەلی خاوەن باوەڕان! خۆڕاگر بن، لە خۆڕاگریشا لە پێشەوە بن. بۆ پاراستنی سنورگەل هەمیشە سازو تەیار بن. لە خواش ترسوو هەبێ، بەشکەم رزگار بن.)

لێرەیش ئەم پرسیارە دێتە پێشەوە: بە درێژایی سورەتی بەقەرە و ئالی عومران، خودا خۆی بەرەی خاوەن باوەڕان سەر دەخا بە سەر دوژمنان، خۆی پشتوانییان دەکاو ئەوەی بییەوێ دەتوانێ بیکا، هەموو شتێك بەدەستی خۆیەتی، ئەگەر وابێ، ئەدی بۆچی بانگەوازی بەرەی باوەڕان دەکا بۆ خۆڕاگرتن؟ پاشان نووسراوە(بەشکەم رزگار بن.)!!رزگاری چی؟ مەگەر ناچنە بەهەشت؟مەگە نابن بە میوانی خودا؟ مەگەر ناچنە ناو باغ و باغات؟ ئەگەر ئەمە رزگاری نەبێت ، وەك نووسراوە، ئەدی رزگاری لە چی؟مەگەر

نەنووسراوە، کافران ژێر دەکەون، جگە لەوەش شوێنیان دۆزەخ و ئازاری بەژان و سوتاندنن؟.

ئاخر کەمالی رەها چۆن کتێبی وا دەهێنێتە ئاراوە؟ هەموو سورەتی ئالی عومران بریتییە لە چەند دێڕێك و بەس، ئەوانی تر تەنها دووبارەکردنەوەیەکی بێزارکەرە کە هیچ شتێکی نوێ نالێن.

له بارەی سورەتی ژن

قورئان، رۆژی سەلا رادەگەیەنێ، گوایە لەو رۆژەدا، هەموو مرۆڤایەتی دەچنەوە بەر دەستی"خودا"و چارەنووسیان بە دیار دەکەوێ. پیاو خراپان تا هەتا هەتایە بە ئاگری ناو دۆزەخ دەسووتێنرێن، بڕوادارەکانیش دەچنە بەهەشت. من لێرە هیچ ئەرزشێك نادەم بە گاڵتەجاڕی"دۆزەخ". ئەوەی گرنگ بێت، باسی بەهەشتە کە لە ئایەتی 15ی ئال عومران وەسفی کردووە: (... بۆ ئەوانەی لە هەڵە خۆدەپارێزن، لە لای پەروەرێنیانەوە باغاتێکی وایان دەبێ، جۆباریان بەبەردا دەڕواو هەتاسەر هەر لەوێ دەبن و چەند ژنی پاك و بێ گەردو سەرەڕای ئەو هەموو خۆشیە، رەزای خودایان پێدەگا. خودا چاوی لە عەبدەکانی خۆی هەیە.). ئەگەر مەسەلەی بەهەشت، جووبار بێ، ئەوا ئێمە ئەڵوەنی موبارەکەمان هەیە و ئەمبەرو ئەوبەریشی پڕ لە باغات بوو(ئەو باغانە بە بڕیاری لەشکری ئەڵڵاهو ئەکبەر، تەختیانی کرد و ئەوەی مایەوە،

دەستیان بە سەر گرت.)، بێخاڵ، گەلی عەلی بەگ، زاوێتە، ئەحمەد ئاوا و سۆلافی زیبامان هەس(باسی ئەو سرووشتە فرە جوانانەی جیهان ناکەم). ئێرە، ئێرە بەهەشتە، بەڵام دەسەڵاتی چینە باڵادەستەکان لێیان کردووین بە دۆزەخ، ئاینەکانیش خوێڕیترین رۆڵیان بینیوە لەم تاوانە: لە لایەکەوە بوون بە بەشێکی گرنگ بە دەست دەسەڵاتدارانەوە، لەولاوە بێهۆشکەرێکە بۆ گێلکردن و ستەم قبوولکردن. نووسەری قورئان، بە هەموو ئەقڵییەوە دەیەوێت بە"باغات وجۆباری بەردەمی"کە گەورەترین خەونی بیابان نشینەکانە، پاشقولمان لێ بدا، دەیەوێ بەو ئەقڵە، لە بەردەم لۆژیکی سەدەی بیست و یەکیشدا خۆی راگرێ!

لەوەش عەیب و عارتر لەو کتێبە"پیرۆزە"ئەوەیە خەونی دێرینی پۆخەڵی باوکسالاری کردووە بە یوتۆبیا بۆ مرۆڤ،، مەبەستم دەربڕینی-ژنی پاك و بێگەرد-ە !

قورئان لە (سورەتی ژن)دا درێژە بەو بۆچوونە نامرۆڤایەتییانە دەدا:

1/ ئایەتی1دووبارەکردنەوەیەکی بێ مانایە، بۆیە بۆمان رەوایە ئەم پرسیارە بکەین: ئەوە چەندین جاری تر دەنووسرێ: (لە خودای خۆتان ترسوو هەبێ). ئاخر خەڵکینە، جگە لە دووبارەکردنەوەکانی ئەم دەربڕینە لە ئایەتەکانی پێشوو، تەنها لەم دوو دێڕە کورتەدا دوو جاری تریش نووسراوە: (لە خودا ترسوو هەبێ)! ترس کراوە بە سەرچاوەیەکی سەرەکی بۆ بڕوا پێهێنان.

2/ ئایەتی سێ: *(ئەگەر لە مەڕ کیژە هەتیوانەوە، لەوە ترسان کە نەتوانن بە تەرزێکی حەق و رەوا دەگەڵیان بجووڵێنەوە، دەتوانن وازیان لێ بێنن و ژنانی تر-چەندی خۆتان پێتان باشە و پێتان دەشێن-مارە بکەن، دوان بن یا سیان*

پێکەوە یا چواریش بن هەر ڕەوایە. ئەگەر ترسان کە نەتوانن ژنەکانتان وەکو یەك تەماشا بکەن، با یەکێك بێ یان وەل ئەوانە رابوێرن کە بوونەتە موڵکی خۆتان. بۆ خۆ لە غەدر پاراستن، ئەمە ئاکاری پەسەندە.)

ئەمە هەموو دەقی ئایەتەکەیە وەك خۆی نووسیومەتەوە.

أ- ئەمەیە زمان و رەوشتی"بەرزی" قورئان. ئایا ئەمرۆ هیچ ژنێك هەیە قبووڵ بکات بەو زمانە شڕ و دواکەوتووە لە گەڵیدا قسە بکرێت؟ ژن بە پێی ئەم ئایاتە، وەك مەکینەی منداڵهێنان و خزمەتچێتی ناو ماڵ سەیر دەکرێت. پیاو بکەرە و ژن کراو. ئەمرۆ زۆربەی خەڵکی کوردستان فرەژنی رەتدەکەنەوە، ئاخر کێ دەوێرێ ئەمرۆ بیر لەوە بکاتەوە 2یا 3 ژن بهێنێ لەبەر ئەوەی منداڵی نابێ؟ هەروا زۆر حاڵەت هەیە، پیاوان بەرپرسن لە نەزۆکی. باشە، ئەگەر زانست بەم شێوەیەی ئێستا پێگەیشتووە لە بارەی منداڵهێنان، ئەوسا هەبوایە، قورئان چی دەوت؟ ئایا ژنانیش بۆیان هەیە، مێردی تر و دوو و سێ یا چواریش بکەن، چونکە مێردەکانیان نەزۆکن؟

ب- قورئان، ژن بە موڵکی پیاو دەزانێ.

3/ ئایەتی2: (ماڵی هەتیو بدەنەوە بە هەتیوان. ناپاك بە پاك مەگۆڕنەوە و ناڵی ئەوان تێکەڵ ماڵی خۆتان مەکەن، کە تاوانێکی مەزنە.) ئاخر ئەم ئایەتە چ پەیوەندییەکی هەیە لە گەڵ ئایەتی یەکەم و ئایەتی سێهەم؟ خۆش ئەوەیە، لە ئایەتی 6سەرلەنوێ بۆ بابەتی هەتیوان دەگەڕێتەوە.

3/ له ئایەتی 4دا هاتووە: (وەك پێشکەشێك مارەیی ژنەکان بدەن. ئەگەر ئەوان هەر بۆ خۆیان شتێکیان لە مارەییەکە بە ئەنگۆ بەخشی، بیخۆن و نۆشی گیانووبێ.)

مارەیی، سەرقفلآنەیە بۆ داگیرکردنی ژنان لەلایەن پیاوانەوە، ئەو تەوقەیە کە دەکرێتە ملییەوە و دەیکەن بە کویلەی پیاو...

4/ ئایەتی6، بەشێك لە کۆمەڵگای ئیسلامی پیشاندەدا. کۆمەڵگایەك پێکهاتووە لە دەوڵەمەندو نەدار. ئەمڕۆ ئەگەر تەماشای دەوڵەتە تیوکراتییەکان بکەین(ئیران، سعودیە، و هتد...) دەبینین هیچێکی تر نین لە کۆمەڵگایەکی چینایەتی. ئێمەش وەڵامی مرۆڤانەترمان هەیە بۆ کێشەی دەسەڵات و بیروباوەڕ، ئەوەش بریتییە لە کۆمەڵگایەکی بێ چین، کۆمەڵگای ژیانی کۆلەکتیڤ و هاوسان.

7/ زۆر پێکەنینم هات بە ئایەتەکانی7، 8، 9، 10، چونکە، پاش مردنم، هیچم نییە بۆ منداڵەکانم بەجێ بهێڵم...ئایا چەندین ملیون مرۆڤ وەك من هەیە کە بارودۆخی ژیانیان لە خوارەوەی ژیانی منن؟لێرە ئەم پرسیارە دەکەم: ئەم ئایەتانە بۆ کێ"نێردراوە"؟ دوێنێ گۆڤارێکم بە دەست بوو، لە دوا لاپەڕەکەیدا وێنەو وتەی بێکارێکیان بلآوکردبوو، کە ئەمەش کورتکراوەکەیەتی: جوانترین دیاری سەری ساڵ بۆ من، کارکردنە!...

8/ ئایەتی11: (خودا پێو رادەگەیێنێ: کە لەپووڕتان با بۆ نێرینە دووبەش و بۆ مێینە نیوەی بەشی نێرینە بێ. گەر ژمارەی مێینە لە دوان پتر بوون، دووبەش لە سێ بەشی میراتەکە ئەبەن)

أ- نامەوێ بە دوورو درێژی باسی ئەم خاڵە بکەم و تەنها بەوە بەس دەکەم کە مرۆڤایەتی گەیشتووەتە ئاستێك، ئەم ئایەتە لە بنەوە هەڵتەکێنێ و"کوفری" یەکسانییەتی ژن و پیاو دەکەن. ئەمرۆ هیچ خاوەن ویژدانێکیش قبووڵی ئەوە ناکات، کوڕ دوو بەشی هەبێ و کچیش یەك بەش. قورئان بە روونی بەرژەوەندی پیاو نەك لە ناو خێزان و کۆمەڵگا بە سەر ژن بەرزتر رادەگرێ، بەڵکو لە مەسەلەی میراتیش هەر وا دەکا.

ب- هیچ پێویستییەك نییە بە بەشی دووهەمی ئەم ئایەتە. بەڕاستی زۆر ساویلکانە نووسراوە.

9/ ئایەتی13: (ئەم دەستوورانە سنوورن خوا دایناوە. هەر کەسێکی بە فەرمانی خودا و پێغەمبەرەکەی بێ، دەینێرێتە ناو باغاتێك جۆباریان بەبەردا دەڕواو هەتا سەر هەر تێدادەبن و لەو پەڕی بەختەوەریدان.)

ئەوە هەمدیسان باسی باغات و جۆبارەکەی بەردەمیانە....

10/ ئایەتی14: (هەر کەسێکیش لە فەرمانی خواو پێغەمبەرەکەی دەرچێ و سنووری خوا بە هیچ بگرێ، دەیخاتە دوڕ(ناوەڕاست) ئاگرەوەو هەتا سەر لەوێ دەبێ و بەو پەڕی سووکایەتیەوە ئازار دەدرێ.)

ئەمە شێوەی پەیڤینی دڕندەیەکە سنووری گشت فەنتازیایەکی سادیستانەی تێپەڕاندووە! سوێند دەخۆم، رێك جەلادە سادیستەکەی ناو هەیئە خاسەی کەرکوکم بە بیر هاتەوەو چۆن بەوپەڕی سووکایەتییەوە ئازاری زیندانییەکانی دەدا....

11/ تا ئێرە باسی میرات و میرات دابەشکردن بوو، لە پڕێکدا ئایەتی 15 دەرگای بابەتێکی تر دەکاتەوە کە هیچ پەیوەندی بەوانەی پێشووەوە نییە.
ئایەتی 15: (هەر ژنێکتان کە هەستووکرد نامۆیان بە خۆ فێر دەکەن، چوار کەسی خاوەن باوەڕیان بەرنەسەریّ-لەو عانەدا کە لێك جووت بوون- وەختیّ ئەوان هاتن شایەتیان لە سەر دان، هەر لە ماڵدا قەتیسیان کەن تا بە مردن لەناودەچن یان خودا دەرەتانیان نیشان دەدا.)
چەند سەرەنج لە سیناریۆی ئەم ئایەتە بدرێت، هێشتا هەر کەمە! پیاوەکە دەبیّ یەکەم جار هەست بەوە بکا هاوسەرەکەی نامۆیان بە خۆ فێر دەکا، پاشان دەبیّ ئەو"شەهامەتەی"هەبیّ، هەستەکەی بۆ 4باوەڕدار بگێڕێتەوەو ئەوانیش ئامادەیی خۆیان دەربڕن بۆ ئەم ئەکتسیونە پڕ سەمەرە! ئەوجا دەبیّ هەر پێنجیان بۆسەیەکی زۆر ورد و بە دیقەت دابنێن بۆ گەیشتن بە لووتکەی تراژیدیا خوێناوییەکە، تا لە کاتی جووتبوون بچنە سەریان. جا ئەوە حاڵە!ئەی ئەگەر هەستی پیاوەکە، هەستێکی بێفەڕ بوو و بەس، چی روو دەدا؟
ئەی ئەگەر ژنەکە هەستی کرد، پیاوەکەی نامۆیان بە خۆ فێر کردووە؟ ئایا ژنەکەش بۆی هەیە 4شایەتی لە سەر بگرێت-لەو عانەدا کە لێك جووت دەبن- وختی ئەوان شایەتی لە سەر دان، ژنەکەش بۆی هەیە، پیاوەکە بکوژیّ؟
نەخێر بیرۆکەی وا بە خەیاڵی نووسەری قورئان نەهاتووە، تەنها بەوە بەسی کردووە، پیاوەکە بەشی دۆزەخ دەبیّ و خۆ ئەگەر بکەر(پیاو)لە گوناهەکەی پەژیوان بوو، ئەوا خوا دلۆڤانە!!من سەرم سووڕ ماوە لەو زمانە رق و قیندارە کوێرانەیە کە فەنتازیای تاوان سنووری فیلمە ترسناکەکانی هیتشکۆکی پەڕاندووە.

12/ ئایەتی24: (...لە بەرامبەر ئەو لەزەتەی لە ژنەکانی دەبینن، ئەو مالّەی خودا بۆیانی بڕیارداوەو کرای خۆیانە لە سەرتان، ئێوە بیدەن...)
ئەلێی باسی جندەخانەیە! لەم ئایەتە، باسی لەزەت لە بەرامبەر کرێ دەکرێ!
13/ ئایەتی25: (کێش دەستەنگە و ئەو مالّەی بۆ هەلّناسوورێ کە ژنی خاوەن باوەڕی ئازاد بێنێ، با لەو کیژە باوەڕدارانە وا بوونەتە ئی خۆتان، مارە بکا. خوداش لە هەر کەس زیاتر لە بڕواتان ئاگادارە. هەمووتان تیرەی یەکترن، بە دەستووری خاوەنیان مارەیان بکەن. چۆن باوە لە ناو خۆتاندا مارەییان بۆ ببڕنەوە. ئەوانیش با کەنیزانێ داوێن پاك بن، نە داوێن تەر، لە ژێرەوە دۆستی نێرینەیان نەبێ. بەلاّم ئەگەر لە پاش ئەوەی هاتنەبەر رکێفی ئێوە، دەستیان دەگەلّ پیاوی نامەحرەم تێکەلّ کرد، ئازاردانیان نیوەی ئەو ژنانە دەبێ کە شوویان هەیە و ئازادن. ئەگەر ئێوە خۆڕاگر بن، بێ گومان بۆتان باشترە. خودا لە هەلّە دەبوورێ و دلّۆڤانە.)
لەم"کتێبە پیرۆزە"رێگا بە بڕوادارانی داوە کەنیزەیان هەبێ. ئەمانە پلەی دووهەمیان پێدراوە لە پاش ژنی ئازاد. ئەو کەنیزانە کرابوون بە مولّکی خۆیان. قورئان کەنیزانی دابەشکردووە بۆ کەنیزی داوێن پاك و کەنیزی داوێن تەڕ و بە موسلمانان فرمان دەدا کەنیزە داوێن تەڕەکان نەهێنن، جگە لەوەش بە موسلّمانە رەبەنەکان دەلّێ(ئەگەر ئێوە خۆڕاگر بن، بێ گومان بۆتان باشترە). ئالێرەش بە ناراستەوخۆ، هێنانی کەنیزە باوەڕدارەکانیش زۆر باش نازانێ، بۆیە داوای خۆڕاگرتنیان لێ دەکا!!
ئایا دەکرێ، ئەو بۆچوونانەی"خودا"بۆ کۆمەلّگای ئێستامان قبوولّ بکەین؟ ئەگەر جێگای قبوولّ نییە، بۆچی سیفەتی پیرۆزی بە قورئان دەدرێ؟. مێژووی

کۆمەڵگای مرۆڤایەتی، هیچ نەبێ لە لایەن خەڵکی کۆمونیست و چەپ و هومانیست و لایەنگرانی مافی مرۆڤ نەفرەتی لێ دەکەن. کۆمەڵگای چینایەتی ئیسلامی سەردەمی محەمەد کە لە لای هەندێك بە نموونەی باڵا دەخرێتە بەرچاو و لە لایەن کۆلەکە مەلاکانەوە هێمای بۆ دەکرێ، ئەمەیە: کۆمەڵگای خاون پوول و هەژارانە کە قورئان داوای پاراستن و پەیڕەوکردنی دەکات! کۆمەڵگایەك بە چاوێکی نزمتر سەیری بەشێك لە مرۆڤەکان دەکات، بۆیە قورئان نموویەکی تری کتێبی دژە مرۆڤایەتییە. نموونەی کتێبێکە بۆ راگەیاندنی چەوسانەوەی ژنان و تەحقیرکردنیان.

1/ ئایەتی29: (ئەی گەلی خاوەن باوەڕان! ماڵ و دارایی یەکتری-لە خوت و خۆڕایی-مەخۆن، مەگین بە سەوداو مامەڵە و بەڕازی بوون لە ناو خۆتان، کە ئەوسا پێتان رەوایە. بە هەق نەبێ نابێ یەکتریش بکوژن. خودا دەربارەی هەمووتان دلۆڤانە.)

أ- لەم ئایەتەدا چەسپاندنی پەیوەندی بازرگانی شوێن دەستی خۆی توند کردووە.

ب- سنووری حەق و ناهەق کوشتن لە کوێیە؟ ئەم پرسیارە بۆ بەزاندنی خودی حەق دەمانبات!

14/ لە ئایەتی 32، 33 هەمان بەزمی دووبارەکردنی بێ سەروبەرە: (خودا بۆ خۆی لە هەموو شت ئاگادارە)

15/ ئایەتی33: (دای و باب خزمە زۆر نزیکەکان و ئەو کەسانەی پەیمانوو دەگەڵ گرێدان، هەر گا مردن و ماڵێکیان لە دوا مابوو، با بەشی خۆیان پێ بگا. خودا لەسەر هەموو شتێ ئاگادارە.)

له سەرەتای سورەتی ژن، له ئایەتەکانی7، 8، 11، 12، 13، ئەم مەسەلەیە چارەسەرکراوە، ئایا ئەم دووبارەکردنەوەیە، کالّفامی نووسەری قورئان ناگەیەنێت؟

16⁄ ئایەتی34: (پیاوان بە سەر ژناندا دەسەلاّتیان هەس، کە خوا هێندێکی لە هێندێ هێژاتر بەدی هێناوە. دیارە پیاوان ئەرکی بەڕێ چوونی مالّیان لەسەر شانە. جا ژنانی باش ئەوانن کە گوێ بیستن و-وەك خودا فەرمانی داوە-دوور لە شوویان شەرمی خۆیان دەپارێزن و ئاگایان لە مالّێ دەبێ. ئەو ژنانەش لە ئەشقی بوونیان دەترسن، نسحەت کەن و جێگەیان لێ جیاکەنەوە، ئەگەر لێشیان بدەن، دەبێ. ئەگەر دێنەوە بەر فەرمان، ئێوە بیانووی ئازاردانیان مەدۆزنەوە. خودا جێی بەرزو زانایە.)

أ- قورئان ڕێنمایی دەسەلاّتدارێتی پیاو بە سەر ژنەوە دەکا، خزمەتچێتی ناو مالّی کردووە بە تاپۆ بە سەر ژنان. ئەمڕۆ ئەو قسەیە نەك هەر قسەی قۆڕە، بگرە باوگ مردگ دەکات بە پێکەنین. بەشداربوونی ژنان لە پڕۆسەی بەرهەمهێنان و سەربەخۆیی ئابوورییەکەی وای کردووە کە ژنیش دەتوانێ ئەرکی بەڕێوەچوونی مالّ لە ئەستۆ بگرێ. گۆڕینی بارودۆخی پەیوەندییە ئابوورییەکان وای کردووە، تیز بەم ئایەتە بکرێ. ئەی خۆ بە زۆر نییە، ئەم ئایەتە بۆ ئەمڕۆ ناشێ و ناگونجێ، کەچی ئیسلامییەکان بە زۆر دەیانەوێ ڕەوڕەوەی مێژوو بۆ دواوەوە ببەن.

ب- بە پێی ئەم ئایەتە، ژنان دەبێ گوێڕایەلّی پیاوان بن!!

ت- هەر کە پیاو ترسی ئەوەی لێ نیشت، ژنەکەی ئاشقەی یەکێکی تر ببێ(تەسەور بکەن) تەنها ترسی لێ بنیشێت، بۆی هەیە دەست بە"نسحەت کردن"ی هاوسەرەکەی بکا، جێگاکەی جیابکاتەوەو ڕێگاشی پێدەدرێ لێیشی بدا! بەڕاستی ئەم کتێبە نەك هەر پیرۆز نییە، بەڵکو کتێبی....

پ- هیچ لۆژیکێك نییە لە دەربڕینی"ئەگەر دێنەوە بەر فەرمان، ئێوە بیانوی ئازاردانیان مەدۆزنەوە"چونکە پیاوەکە هیچ بەڵگەیەکی بە دەستەوە نییە، هیچی نەبینیوە، ژنەکە هیچی نەکردووە، هەر ئەوەندەیە، پیاوەکە ترسی لێ نیشتووە.

17/ ئایەتی36: (عەبدایەتی خودا بکەن و هیچ شت مەکەن بە شەریکی...) دووبارەکردنەوەیەکی وەڕەسکەرانەیە و بەڵگەیەکی ترە بۆ دڵنیانەبوونی نووسەری قورئان. پاشان نەسیحەت دەکات بۆ چاکەکردن لە گەڵ خزم و کار و هاوسێ و....

18: ئایەتی38، 39: (ئەو کەسانەش کە بۆ ڕووبینی لە مەردم، ماڵی خۆ بەخت دەکەن و باوەڕیشیان بە خوا و ڕۆژی قیامەت نیە، (هەواڵەتی شەیان دەکەن)، هەر کەسیش شەیتان یاری بێ، خراپترین یاری هەیە. چیان لێدەهات ئەمانە، باوەڕیان با بە خوداو ڕۆژی سەلا و ئەوسا لەو ماڵەی کە خودا بەشی داون، بیانبەخشیبا؟ خوا بەکار و بری ئەوان باش دەزانێ.)

پێدەچێ نووسەری قورئان تێکەوتووە لە بەرامبەر ئەو جۆرە کەسانە کە چاکە دەکەن و بڕوایان بە خودا نیە!بۆیە هیچ وەڵامی پێ نەبووەو

تەنها"هەواڵەتی شەیتانیان دەکا"و پاشان پرسیار دەکا(چیان لێدەهات ئەمانە، باوەڕیان بە خودا و بە ڕۆژی سەلا و ئەوسا...)

19: ئایەتی48: (خودا لەوانە خۆش نابێ کە بێژن هاوکاری هەیە....ئەو کەسانەی دەڵێن: خودا هاوکاری هەیە، بوختانێکی گەورەیان لە دەم دەردەچێ و تاوانێکی مەزن دەکەن.)

ئەم ئایەتەش دەبارەکراوە. سەیر ئەوەیە ئیسلامییەکان دەڵێن، قورئان بە زمانێکی زۆر بەرز نووسراوە! بەڵام پرسیار ئەوەیە، ئەم هەموو دووبارەکردنەوەیە مانای چی دەدا؟!

20/ ئایەتی56: سەرلەنوێ هەڕەشەو گورەشەی سووتاندن بە ئاگرە، ئەوەتە نووسراوە: (ئەو کەسانەی لە نیشانەکانی ئێمە حاشا دەکەن، لە دوا ڕۆژدا بە ئاگر دەیان سوتێنین هەتا پێستیان داپلۆخا، پێستی تریان بۆ دەگۆڕین تا ئازار پتر بچێژن. خودا خاوەن دەسەڵاتی لە کارزانە.) چێژوەرگرتن لە ئەشکەنجە و ئازاردان هەموو سنوورێکی بەربەرییەت بەزاندووە. بەرامبەر بەم دەقە کە ئۆستایانە نرخی مرۆڤ دەکا بە هیچ، ئیتر چی باسی دادپەروەری، مافی مرۆڤ لە ئاینی ئیسلام دەکرێ؟

21/ هەمدیسا، دووبارەکردنەوەی قسە بێ سەروبەرەکانە: (ئەو کەسانەش کە بوونەتە خاوەنی بڕواو ئاکاری چاك ڕەچاو دەکەن، دەیانبەینە باغاتی وا جۆباریان بەبەردا دەڕواو هەتا سەر تیادەبن، *ژنانی پاك لە گش عەیب* و سێبەری پڕیان دەدەینێ.).

ئایا ئەمە خۆ هەڵخەڵەتاندن و گاڵتەجاڕی بە خەڵك نیە؟

22⁄ نووسەرەکەی بەو ئەقڵەوە، بەو کوشتن و بڕینە سادیستانەوە، لە ئایەتی58باسی عەداڵەت دەکا! کام عەداڵەت؟عەداڵەتی بازرگان؟ سەرۆك خێڵ؟ بۆرژوا؟ کرێکار؟

23⁄ ئایەتی59 بانگەزای بەرفەرمان دەکا، وەك بڵێی پێشتر دەیان جار ئەم بانگەوازە نەکرابێ، جیاوازییەکەی ئەوەیە، لێرەدا داوای ملکەچیش بۆ کاربەدەستان دەکا. ئەم ئایەتە بەم شێوەیە دەستی پێدەکات: (ئەی گەلی خاوەن باوەڕان! بەرفەرمانی خودا و پێغەمبەری خودا و کاربەدەستانی خۆتان بن....)

24⁄ ئایەتی74، 75، 76ئایەتی ڕەواپێدان و بەهەق ناولێنانی خەزاکردن لە ڕێگای خودایە. بۆ نموونە ئایەتی 74 بەم شێوەیە:(با ئەوانەی بۆ قیامەتیّ دەس لە دنیایە هەڵدەگرن، بچنە خەزا لە رای خودادا. ئەوەش کە دەچێتە خەزا لە ڕێی خودا، چ بکوژرێ و چ سەرکەوێ، لەو دنیا پاداشتێکی گەورەی دەدەینێ.)

ئیتر بە هۆی ئەم جۆرە ئایەتانەوە کە پێشتریش لە سورەتی مانگا و ئال عومراندا دووبارەکراونەتەوە، زەمینە خۆشکراوە بۆ شەڕوشۆڕی داگیرکردن، کوشتن و سەربڕینی"دوژمنان" و بە کویلەکردنی ژنان و کچانیان بە درێژایی مێژووی ئیسلام. ئایەتی76یش دووبارەکردنەوەیەکی بێ مانایە کە پێشتریش چەندین کەڕەت نووسراوە: (ئەوانەی خاوەن باوەڕن، خەزا لە رای خودا دەکەن. ئەوانەش کە خوانەناسن لە ڕێگەی تاغوت شەڕ دەکەن. دەسا بچنە شەڕی ئەوانەی دۆستی شەیتانن، فێڵی شەیتان زەبوون و بێ هێزو پێزە.)

25/ له ئایەتی 77دا سەرلەنوێ داوای زەکات دەکرێ!

26/ له ئایەتی83دا نووسراوه: (ئاخۆ ئەمانه له قورئان وردنابنەوه-سەرەنجی ڕانەکێشاون-؟ئەگەر قەرئان کاری کەسێکی تر بوایه غەیرز خودا، دیاره مەبەستی ناڕێك و دژ یەکتریان فره تێدا پەیدا دەکرد.)

ئاخر هیچ کتێبێك هەیه وەك قورئان ئەو هەموو سیفەته دژانەی تێدا بێ؟ ئەو هەموو فەنتازییه سادیسانه له کوێ و کەسایەتی یا بوونی دلۆڤان له کوێ؟ ڕاستی و ئەو هەموو گومانکردنەی نووسەری قورئان که بەرێژایی کیتابەکەی دووبارەی دەکاتەوه له کوێ؟ ئەو کتێبه به هەموو ڕەهەندێکی زانستی، بایەخی خۆی لەدەست داوه، ئاخر کام یاساناس دەوێرێ ئەمڕۆ سزای سووتاندن به سەر مرۆڤێکی تاوانبار بدا؟ئەی ئەو هەموو مەبەسته ئاستنزمه له ڕادەبەدەره له بارەی ژنانەوه چی لێ بکەین؟

27/ دووبارەکردنەوەی بێ مانای پڕ له گومان سەرلەنوێ سەرمان سووڕ دەکا له بارەی کتێبێکی وا ساویلکانه: (غەیرز خودا هیچ شت بۆ پەرەستن نابێ. له ڕۆژی هەستانەوەدا-که هاتنی بێ گومانه- لێکترو کۆدەکاتەوه. جا قسەی کێ له قسەی خودا ڕاستره؟.)

28/ له ئایەتی88هاتووه: (...ئاخر ئێوه گەرەکتانه کەسێ خوا ڕێگەی لێ گوم کا، بیخەنه سەر ڕاستەڕێ؟ هەر کەسێ که خودا ڕێگەی لێی بگۆڕێ، تۆ ناتوانی ڕێگایەکی بۆ پەیداکەی.)

ئاخر ئەوه ناکۆکی نییه، له لایەکەوه"خوا"به خۆی ڕێگه له خەڵك وون دەکا"له لایەکی ترەوه بانگەوازیان دەکا بۆ بڕواهێنان به خۆی! لەولایشەوه نووسراوه، خوا پەخشندەیه و لێی دەبووری!!

29⁄ له ئایەتی89دا به زەبروزەنگی تیرۆریستانه دەیەوێ خەڵك بۆ خەزاکردن ببا، ئەوەی له گەڵیان نەڕوا، بانگەوازی کوشتنیان دەکا!. ئەمەش دەقی ئایەتەکەیە:(ئەو دووڕوانە-هەر وەك خۆیان بێدینن-گەرەکیانە ئێوەش له دینوو وەرگێڕن، ئەوسا وەکویەکتان لێ بێ. جا تا ئەوان لەڕای خودا خۆیان دەربەدەر نەکەن و وەلتان نەیێنەخەزایە، ئێوە دۆستایەتییان مەکەن. ئەگەر ئەم کارەشیان نەکرد ، ئێوە له هەرکوێ تووشیان بوون، ڕێی هەڵاتنیان مەدەنێ و فەراقی ڕەشیان لێ بڕن. دەگەڵ هیچ کامیش لەوانە دۆستایەتیتان هەر نەبێ و یاروياوەر له نێویانا هەڵمەبژێرن.)

30⁄ له ئایەتی90خوا دەسەڵاتەکەی به موحەمەد دەداو بانگەوازی کوشتن... کوشتن... تا سەرکەوتن، دەکا: (...له هەر کوێ بەگیروهێنان بیانکوژن و مەهێڵن له دەستوو راکەن. ئەوا ئێمە له سەر ئەوان دەسەڵاتی تەواومان داوە به ئێوە.)

31⁄ له ئایەتی92دا به روونی بۆمان دەردەکەوێ که باوەڕدارەکان کویلەیان راگرتووە. سەیر ئەوەیە که سەرەڕای ئەوەی بەشێك لەو کویلانە بوون به باوەڕدار، بەڵام هەر به کویله ناویان دەبرێ و دەیانناسن، تەنها ئەوە نەبێ بەشێکیان ناو ناوە کویلەی باوەڕدار وبەشێکیان کویلەی بێ باوەڕ!!. لەم ئایەتە نووسراوە: (...هەر کەسێکیش باوەڕدارە و، باوەڕدارێ به هەڵە بەدەست کوژراوە، دەبێ له بری ئەو کوشتنە کۆیلەیەکی خاوەن باوەڕ ئازاد بکا و خوێنباییشی بدا به کەس و کارەکەی....

32⁄ ئایەتی122سەرلەنوێ بەڵێنی باغات و جۆبارەکە به بڕوادار و ئاکار چاکەکان دەدا!! ئەمەش ئایەتەکەیە: (ئەوانە که به بڕوان و ئاکار چاکن،

دەیانبەینە ناو باغاتێك جۆباریان بەبەردا دەڕواو هەتا سەر تیادەبن. دیارە وادەی خودا هەقەو کێ لە خودا راستگۆترە؟). ئایەتی124 دووبارەکردنەوەیە: (هەر مرۆیەك هەر هێندە خاوەن باوەرو ئاکار چاك بێ، دەچنە بەهەشتەوەو بە ئەندازەی تلێشی وردیلەی ناوکە خورمایەش ناهەقییان لێ ناکرێ.)

33⁄ ئایەتی126دووبارەکردنەوەیە: (هەر شتێك لە ئاسمانان و زەمیندایە، هی خودایە و هەر خودایە لە هەموو شت ئاگادارە.)

34⁄ ئایەتی 128: (ئەگەر ژنێك هەستی بەوە کرد مێردەکەی ئەشقی بووە یا نە روی لێ وەردەگێڕێ، قەیدی ناکا، هەوڵی لە هەڤ هاتن بدەن، ئاشتبوونەوە لەو دەردۆنگیە باشترە. خۆشەویستی ماڵی دنیاش لەلای هەموو کەسێ هەیە. جا ئەگەر چاکەی بکەن و خۆ لە هەڵە بپارێزن، خودا لە هەر کارێ دەیکەن ئاگادارە.)

لێرەدا دەبێ بەراوردی ئەم ئایەتە لە گەڵ ئایەتی 34بکەین تا بە ئاشکرایی دووڕوویی قورئان لە بارەی مافی ژنانمان بۆ دەربکەوێت: (ئەو ژنانەش لە ئەشقی بوونیان دەترسن، نسحەت کەن و جێگەیان لێ جیاکەنەوە، ئەگەر لێشیان بدەن، دەبێ. ئەگەر دێنەوە بەر فەرمان، ئێوە بیانووی ئازاردانیان مەدۆزنەوە. خودا جێی بەرزو زانایە.)

ئەگەر ژن ئەشقی بێ، پیاو بۆی هەیە لێیشی بدا، بەڵام ئەگەر پیاو ئەشقی بوو، ئەوا نووسوری قورئان پێی دەڵێ"قەیدی ناکا، هەوڵی لە هەڤ هاتن بدەن، ئاشتبوونەوە لەو دڕدۆنگیە باشترە!!

35⁄ ئایەتی131دووبارەکردنەوەیە: (بۆ خودایە هەر شتێك لە ئاسمانان و زەمیندایە...)

36⁄ ئایەتی132هەمدیسان: (ئاریٚ هەرچی کە لەناو عاسمانان و زەمیندایە، سەر بە خوایە.)

37⁄ئایەتەکانی137، 138، 139، 140، 141، 142، 143، 145، 146، 147،148دووبارەکردنەوەی چەندین جاری بیٚ سەروشوێنی هەڕەشەکردن، ئاگرو بەهەشتە!!

37⁄ خوێنەری خۆشەویست! وەك دەزانن، لە سەرەتای سورەتی ژن، قورئان باسی میراتی کرد، باسی دووبەشی پیاو لە بەرامبەر بەشێکی ژنی کرد، کەچی ئەوا سەرلەنویٚ لە کۆتایی سوورەتەکە، لە ئایەتی176دا نووسراوە: (...هەر نێرینەی دوو ئەوەندەی مێینە میرات دەگریٚ...) دووبارە دەکرێتەوە! باشە، ئێستا چی لەم بارەیەوە بنووسم؟ وەلاٚمی ئەم پرسیارە بۆ بەرێزتان دەهێڵمەوە!هەر ئەوەندە دەڵێم تف لە جەهل و دواکەوتن! 22⁄ 12⁄2002

لە بارەی سورەتی ئەلمائیدە

1⁄ لە ئایەتی2هاتووە: (*...لە سەر چاکەو پارێزگاری، یارمەتی یەکتری بدەن، نەك لە سەر تاوان و غەدر. ئەشیٚ لە خودا بترسن، چونکە خودا نافەرمانان زۆر بە توندی تەمیٚ دەکا.*)

ئەمە یەکێکە لەو ئایەتانە کە زۆر دەگوترێتەوە، گوایە"خودا" تاوان و غەدر قبووڵ ناکا!. ئەی بانگەوازی خەزا و جەنگ، تاوان و غەدر نییە لە گیان و ماڵ و حاڵی خەڵك کە لە ئایەتەکانی تر بە دەیان جار بانگەوازی بۆ دەکرێ؟

2/ لە ئایەتی3 هاتووە: (لە سەرتان حەرام کراوە مردارو خوێن و گۆشتی بەراز ...)

لە سورەتی بەقەرە ئایەتی173فەرمانی حەرامکردنی گۆشتی بەراز دراوە، ئەی لە سوورەتی ئەلمائیدە بۆچی سەرلەنوێ دووبارە دەبێتەوە؟

3/ لە ئایەتی5 هاتووە: (وا لە مڕۆڕا هەموو شتێکی خاوێنتان بۆ ڕەوایە، ئەو شتانەش کەوا ئەهلی کتێب دەیخۆن پێوڕەوایە. هەر وەك خواردەمەنی ئێوەش بۆ ئەهلی کتێب ڕەوایە. ژنانی خاوەن باوەڕ و ئازاد و داوێنپاکیشتان بۆ ڕەوایە و ئەو ژنە داوێنپاکانەش کە بەر لە ئێوە کتێبیان پێدراوە، بەو مەرجە کە مارەییەکانیان بدەنێ. خۆشتان دەبێ داوێن پاك بن نە داوێن پیس. دۆستی مێوینەشتان لە ژێرەوە نەبێ. هەر کەش لە باوەڕی هێنان حاشا بکا، کردەوەی بە فیڕۆ و ڕۆژی سەلاش لە زیانبارانە.)

أ- دوو جار لە سەر یەك خواردنی بەراز حەرام دەکرێت، کە چی لەم ئایەتە نووسراوە(ئەو شتانەش کەوا ئەهلی کتێب دەیخۆن پێوڕەوایە!!

<u>ئەدی ئەهلی کتێب بەراز ناخۆن؟!</u>

ب- چونکە قورئان دەربڕینی ئەقڵی پیاوی خێڵە، بۆیە لە بارەی هاوسەرێتی تەنها بە زمانی پیاوەوە دەدوێ، پیاو لە سەر ژن بڕیار دەدا، ژنانی کردووە بە چەند پلەیەك: ژنی داوێنپاك، ژنی ئازاد، ژنی داوێن پیس، ژنی کویلە، ژنی کویلەی باوەڕدار ، ژنی کویلەی بێ باوەڕ.

ج- ڕەوایە بۆ باوەڕداران ژنی داوێنپاکی ئەهلی کتێب بهێنن! ئەی بە پێچەوانەوەش دەبێ؟ ئەی مەگە لە سورەتی ژن (ئایەتی25)نەنووسراوە: (هەمووتان تیرەی یەکترن)!!

4/ ئایەتی9: (ئەو کەسانە باوەڕدار و ئاکار چاکن، خودا بەڵێنی پێداون کە لە گوناهیان دەبووریّ و پاداشتێکی زۆر گرنگیان پێ دەبەخشیّ.)

ئایا پاش ئەو هەموو پەیمان و بەڵێنە بێ ئەرزشانەی قورئان کە پێشتر بە دەیان جار نووسراوە، هیچ پێویستیەکی تایبەت هەیە بە نووسینی ئەم ئایەتە؟

5/ ئایەتی10: (ئەوانەش کە بوونە خودا نەناس و نیشانەکانی ئێمەیان بە درۆزانی، گشتیان هەواڵی ئاگرن.)

ئەی لێرە ئەم هەڕەشەکاریە مانای چی دەدا؟. دەیان جار ئەم پەرەگرافە دووبارەکراوەتەوە.

6/ ئایەتی12و85دووبارەکردنەوەی داوای نوێژکردن و زەکات دانەو سەدبارەکرنی باغات و جۆبارەکانی بەردەمیانە. بە پێویستی نازانم دەقەکان بنووسمەوە.

7/ ئایەتی17، 18و 98دووبارەکردنەوەیەکی بێفەڕە: (موڵکایەتی ئەم ئاسمان و زەمینە سەر بە خوایە و چی پێ خۆش بێ وەدی دێنێ و هەر خودایە لە سەر هەموو شت توانایە.)

8/ ئایەتی38: (هەر کەسێکی دزی بکا لە سزای دزی کردنێ دەبێ هەردوو دەستیان ببڕن، کە ئەمە تەنبێ کردنە لە خواوە. خودا خاوەن دەسەلاتی لە کارزانە.)

حیكمەتی ئەم قسەیە چییە؟ چێتر نییە بۆ ئەو"خودایە" كە دەسەلاتی رەهای هەیە بە سەر هەموو شتێكدا، بلێ: هۆكانی دزی لەناو ببەن؟

9/ ئایەتی 39، دووبارەكردنەوەیە.

10/ هەر بە جارێ دووبارەكردنەوەیەكی وەرەسكەرە: (ئەدی تۆ خۆت نەتزانیوە ئەم ئاسمانان و زەمینە مولكی خودان؟ هەر كەسێ خۆی مەیلی لێ بێ لێی دەبووری و هەر كەسێكیش خۆی حەز كا ئازاری دەدا؟ خودا لە سەر هەموو شتێك توانای هەیە.)

11/ ئایەتی55: (دۆستی ئێوە هەر خودا و پێغەمبەریەتی و ئەو دەستەی باوەڕدارانەن كە بۆ نوێژ و زەكات دەڕۆن و بەرەو خودا لە كڕنۆشدان.)

دووبارەكردنەوەی ئەم ئایەتانە بەڵگەی گومان لە خۆكردن، فێڵبازی، نەزانی و گێلایەتییە و هیچی تر. ئەمەیە ئاستی نووسینی بالا؟

12/ لە ئایەتی60باسی ئەوە دەكرێ كە خودا نەحلەتی لە هەندێ كەس كردووە و هێندێكیانی كردە مەیمون، هێندێكیانی كردە بەراز....

ئەوە1400ساڵ بە سەر ئەم نووسینە دەڕوات، كەس بە نووسین یا بە چاوی خۆی شتی وای نەبینیوە!

13/ ئایەتی86لە رادەبەدەر دووبارەكراوەتەوە: (ئەو كەسانەش كە دژ بە دین وەستاونەوەو نیشانەكانی ئێمەیان بەدرۆ زانی، دیارە جەحەندەم جێیانە.)

لەم بارەیەوە پێویست بە هیچ دەربڕینێك ناكات!

جگە لەو ئایەتانە كە لە هیچ و خۆڕایی و بە بێ تام و لەزەت بۆ چەندین بار دووبارەكرانەتەوە، باسی كۆمەلێ نەریت و یاسای ناو كۆمەڵگای عەرەب دەكرێ. بۆ نموونە حەلاڵ و حەرام كردنی راوكردن و خواردن. كەرچی پێشتر

باسی شەڕنەکردن کراوە لە حەرامەمانگەکان، بەڵام سەرلەنوێ لێرەشدا دووبارەکراوەتەوە. کە باسی خواردنە حەڵاڵەکان دەکرێ، لە گەڵیشدا باسی حەڵاڵی ژنیش دەکرێ کە هیچ بە باسەکەوە پەیوەندی نییە، ئەوە نەبێ کە"ژنیش گۆشتە"و وەك خواردەمەنی پیاوان سەیر دەکرێ!ئاخر باسی خواردەمەنی لە کوێ، و باسی هاوسەرێتی و خۆشەویستی لە کوێ!

لە کاتێکدا لە ئایەتی(8)دەنووسرێ(بە یەکسانی و بە بێ جیاوازی لە گەڵ خەڵکا رەفتارکردن دەبێتە هۆی پتر نزیکەوەبوون لە پارێزگاری. لە خواش ترسوو هەبێ چونکوو لە هەر کارێ ئێوە دەیکەن ئاگادارە.) بانگەوازی شەڕوشۆر دەکا لە دژی بێ باوەڕان، هەموویان بە سەخترین شێوە سزا دەدرێن. بەکردەوە جیاوازی دەکرێ، جیاوازی لە ئاین، لە رێورەسمی هاوسەرێتی و لە بۆچوون بۆ بڕوای مسیحییەکان لە بارەی خوا و ناونانیان بە کافر کە لە چەندین ئایەت خوێنرشتنی کافران حەڵاڵ کراوە، ئەوەتە نووسراوە: (ئەو کەسانەی گوتوویانە: هەر خودا خۆی مەسیحی کوڕی مەریەمە، دیارە لە دین وەرگەڕاون....)...هتد. ئەم ئایەتانە دەقاودەق ئایەتی8هەڵدەوەشێنێننەوە.

لە ئایەتی31باسی ناردنی قەلەڕەشەیەك دەکا لە لایەن خوداوە! سوپاس بۆ ئەم زانیاری و بلیمەتییە! ئەگەر ئەم دەقە بەرزەی قورئان لە گەڵ ئەو دەقانە بەراورد بکرێن کە بە چەندین سەدە پێشی قورئان نووسراون وەك ئەفسانەکانی بابل، سۆمەر، فەرعەونییەکان، کە هەر هەموویان بە زمانێکی زۆر بەرز نووسراون، ئاستنزمی قورئانمان بۆ دەردەکەوێت(تەورات و ئەنجیلیش بە هەمان شێوە). بەڵام سەرەڕای ئەوەش دەربڕینی جوانیشی تێدایە وەك ئایەتی32: (...هەر کەسێ، بێ تاوانێکی بکوژێ کە نە گوناهی کردبێ و نە خراپەی لە

زەویندا لێ روودابێ، وەك ئەمەیە كە گش خەڵكی سەرزەوی لەناوبردبێ و هەر كەسێكیش بێ تاوانێك رزگار بكا، وەك ئەمەیە كە هەموو خەڵكی سەرزەوی لە مردن رزگار كردووە....).

بنیاتە دارِژاوەكانی ناو قورئان، لە بارەی رەوشت و خۆشبەختی لە سوچەنیگای رەوشت و تێرامانی ئەو سەردەمە سەرچاوەی هەڵگرتووە. هەڵبەت نە رەوشت بابەتێكی نەگۆڕە و نە خۆشبەختی و نە تێگەیشتن. ئاخر رەوشتی كوێلە و خاوەن موڵك جیاوازن، هەر وەك چۆن ئەمڕۆ رەوشتی كۆمونیستەكان لە رەوشتی هەموو پەلوپوەكانی بۆرژواكان جیاوازە.

دانانی خودا بە راستی رەها، سوپەر دەسەڵات، بانگەوازو گیانی شەرئەنگیزی لە پێناوی خوداو بەڵێنی خۆشبەختی لە پاش مردن، هەموو ئەمانە بە پشتبەستن بە كۆمەڵێ چیرۆكی ئەفساناوی، كارێكی وای كردووە، بە بەردەوام لە خزمەتی چینی بالاّ بێ لە ناو ئەو كۆمەڵگایانە كە ئاینی ئیسلام لەناویاندا بالاّ دەستە، ئەوەی بە پێچەوانەوە بیری كردبێ دنیاشیان لێ كردووە بە دۆزەخ. سەرئەنجام ئەمەیە دەیبینین: گرنگ نییە كێ لەو وەلاّتانە لەسەر دەسەلاّتە(پاشا، دیكتاتۆرێكی سەرباز، فاشیست، دیموكرات)بابەتی رەخنەگرتن لە ئاین بە رادەیەك كراوەتە تابوو، بەدەگمەن لێكۆڵینەوەی رەخنەگرانە لە بارەی قورئانەوە كراوە.

بۆ ئەوەی زیاتر دڕندایەتی ئەم ئاینە بناسین، دەبینین دەوڵەتەكانی جیهانی ئیسلامی، ئاین بە ئاینی رەسمی دەوڵەت دەناسن، لە سەر بڵندگۆی هەزاران مزگەوتەوە بانگەوازی بۆ دەكەن، وەزارەتیان بۆ تەرخان كردووە، شەریعەتی

ئیسلامی پەیڕەو دەکەن، بنکەی زانایانی ئیسلامییان هەیە...هتد، بەلاّم ڕێگا نادەن وتارێکی ڕەخنەگرانە بلاّوبکرێتەوە!
بەشداربووان لەم تاوانە، لە ڕێکخراوە ئیسلامییەکانەوە دەستی پێدەکات تا حوکمڕانەکان، ڕۆژنامە، گۆڤارو سایتە"ئازاد"و"بێلایەن"ە دواکەوتووەکانی ناو ئینتەرنێت!بلاّوکردنەوەی خورافە، گەمژەیی و جەهالەتی هەندێ خوردەفرۆش کە دەلّێن خودا مانگایە، ژنە یا بتە بە ناوی ڕۆشنبیرەوە و دانانی ئەو جۆرە بۆچوونانە بە فەلسەفە و بلیمەتی لە لایەن هەندێ کەسانی ترەوە، نیشانەی گالّتەجاڕی ئاستی تێگەیشتنە لە ڕۆشنبیری!فەلسەفەی چی؟ ئاخر پێشی هەزاران سالّ بە پراکسیس هەزاران خودای ژن هەبووە...
گومان لەوەدا نییە کە شیوعییەکان بەرژەوەندی بالاّیان هەیە لە رزگارکردنی کرێکاران و زەحمەتکێشان لە هەموو کۆت و زنجیرێکی ستەمکاری. ستەمی ئاینی یەکێك لەو کۆت و زنجیرانە پێکدەهێنێت، بۆیە ڕەخنەگرتن لە ئاین و لەگۆڕنانی کارتێکردنە کۆنەپەرەستانەکەی ئەرکی شیوعییەکانە!
2002/12/24

سورەتی ئەنعام

هەموو هێزە کۆنەپەرەستەکان و نەیارانی نەهێشتنی هەموو جۆرەکانی چەوسانەوە دەلّێن: (ئەوە یوتۆبیایەکە جێبەجێ نابێ)کە چی هەر بە خۆیان بڕوا بە خورافەتگەلێك دەکەن، مرۆڤ دەبێ چین چین ئارەقەی نێوچاوانیان بۆ بڕێژێ. ئێمە لە سەر بنەمای واقیعی، لێرە، لە سەر ئەم زەمینە، لە سەر

بنچینەی هەڵسەنگاندنی پەیوەندییە چینایەتییەکان و نەهێشتنی مەرجەکانی زێدەبایی، بانگەوازی ژیانی خۆشگوزەرانی، دۆستایەتی مرۆڤ لە گەڵ مرۆڤ دەکەین بە بێ خورافەی ناووناتور و رەگەزی خودا. ئەوانیش بڕوایانهێناوە بە بەڵێنی خۆشگوزەرانی و ژیانی ئاسوودە لە حەلحەلەی ئاسمان!.....

یەکێك لەو گرفتانە کە پێشم دێ لە خوێندنی قورئان ئەوەیە، بۆچوونەکان لە رادەبەدەر دووبارە دەکرێنەوە، ئەمەش هۆیەکە بۆ بەهێزکردنی گومانێکی زیاتر لە دەقێك گوایە ئەقڵ و دەسەڵاتی رەهای ئەم گەردوونە"دایبەزاندووە". ئەو دووبارەکردنەوانە هیچ شتێکی نوێ بۆ فێربوون ناڵێن، زیاتر نیشانەی گومانی نووسەرەکەی پیشاندەدا، چونکە ئەوەی قورئان باسی دەکا(داهێنانی گەردوون، ئادەم و حەوا، تەوەفان، وێرانکارییەکان و زۆر شتی تریش) پێشتر لە شارستانییەتی سۆمەر، بابل و کەنعانی باسیان لێوە کراوە. ئەم بۆچوونە لە خۆڕا و بۆ بوختانکردن نییە، بەڵکو ئەو دەقانە لە پشکنینەکانی شوێنەوارە کۆنەکاندا دۆزراونەتەوەو بڵاوکراونەتەوە.

1/ ئایەتی1: (پەسن و سوپاس بۆ خودایێ کە ئاسمانان و زەمینی چێ کردووە و تاریکایی و رووناکییش ئەو پەیدای کرد. ئەو کەسانەش کە حاشایان لە پەروەرندەیان هەیە، دێن لەپاشان شەریکی بۆ پەیدادەکەن.)

أ- سەرلەنوێ خوا پەسەو سوپاسی خۆی دەکا! ناماقوڵ و دووبارەکراوەیە.

ب- ئاسمان و زەمینی چێ کردووە، زیاد لە پێویست چەندین جار دووبارەی کردووە.

ت- بەراوردکردنی سەلەواتی اخناتۆن لە سەنای خودا لە گەڵ مزموری 104ی تەورات(بۆ نموونە)زۆر درۆودەڵەسە روون دەکاتەوە:

اخناتون:... چەند فرەڕەنگن کردەوەکانت...بە گوێرەی ویستی خۆت زەمین و هەموو خەڵك و ئاژەڵاْن داهێنا.-بە کورتکراوی

مزموری104:چەند مەزنن کارەکانت. هەموویان بە حکمەتی خۆت درووست کرد.(سەرچاوە: مغامرە العقل الاولی، فراس السواح، لاپەڕەی 133و134-دەبێ هەموو کەسێك ئەم کتێبە بخوێنێ-). بە بۆچوونی ئەلسواح: (1-ئاینی ئەتوونی و یەهوودی یەکەم ئاینن لە مێژوو داکۆکی لە یەکانەگی خودا دەکەن...2-هەردوو ئاینەکە گشت جۆرە وێنەکێشان یا پەیگەرتاشی خودای تاکانە یاساغکردووە. بۆیە هەموو پەیگەرەکان لە کاتی ئەخناتون وێران کران و ناوو وێنەی هەموو خواوەندە کۆنەکان لە سەر دیواری پەرەستگاکان رەشکرانەوە....2-ئەخناتون لە ململانێی لە گەڵ ئەو ئاینانەی هەبووە، ویستی ئۆزۆریس کە یەکەم خواوەندی خەڵکی بوو لە مەلەکوتی بۆ رۆژی سەلاْ، یاساغ بکات....بۆیە لە ئاینی یەهوودی بیرێکی روون لە بارەی ژیانی پاش مردن بەدی ناکرێ، تەنانەت ئەم بیرۆکەیە بۆ ماوەیەکی دوورو درێژ کوفرێکی گەورە بوو، ئەم بیرۆکەیە زاڵ نەبوو بە سەر هەندێ لە بڕوادارەکان تەنها لە سەردەمێکی درەنگتر و پێشی دەرکەوتنی مەسیح. 4- لە بەر ئەوەی ئاینە کۆنەکانی میسر پەیوەندییان بە جادووکەری هەبووە، بۆیە ئەتوونییەکان دژی جادوو و جادووکەری راوەستان و کارتێکردنەکانی لە ناو کۆمەڵگا، پەکخست. بە هەمان شێوە لە ئاینی یەهوودییەکان جادووکەری حەرام کرا.

2/ ئایەتی2: (ئەو خودایەی کە ئێوەی لە قوڕ چێ کرد و ماوەی ژینی بۆ داناون....) پێشتر چەند جارێك نووسراوە کە بە قوڕ مرۆڤی درووست کردووە.

3/ ئایەتی3: (لە ئاسمانان و زەمیندا خوا هەر ئەوەو لە نهێنی و ئاشکراتان ئاگادارە و هەر کارێك بیکەن دەیزانێ.)

ئەمیش هەر دووبارەکردنەوەیەکی بێ مانایە.

4/ ئایەتی9: (خۆ ئەگەر راسپاردەمان فرشتەش با، هەر دەبوو جلکی پیاوێکی دەبەر بکەین و ئەو جلەی ئەوان دەیپۆشن، ئەو پۆشیبای.)

قورئان(ئاینەکانی تریش بە هەمان شێوە)لەم ئایەتەش تەنها پیاو دەبینێ، ژن بە پێی قورئان، شایەنی ئەوە نییە پەیامی پێ بنێردرێت. بۆچی لەو هەموو پێغەمبەرانەی"خودا"، تەنها یەکێکیان ژن نەبووە؟

5/ئایەتی12:(بێژە:هەرچی لە ناوی عاسمانەکان و زەمیندایە، ماڵی کێ یە؟ بێژە: هەموو بۆ خودایە....)

پاش ئەوەی چەندین جار نووسراوە کە هەموو شتی ئاسمان و زەمین هی خودایە، لێرەشدا سەرلەنوێ وەك پرسیار دایدەڕێژێ!

6/ ئایەتی14: (...کە ئاسمان و زەمینی داهێناوە...)!!

7/ ئایەتی25:(ئی وایان لەناودا هەیە گوێت پێدەدا، بەڵاٚم ئێمە پەردەیەکمان بە سەر دڵیان هەڵکێشاوە کە تێت نەگەن، گرانایيشمان خستۆتە ناو گوێچکەیان کە(نەبیستن)و هەر نیشانەیەك ببینن باوەڕناکەن. ئی واش هەیە کە دێنە لات جوابە جەنگیت دەگەڵ دەکەن، ئەو کەسانەی خوانەناسن ئێژن: ئەمە چیرۆکی پێشینەکانە و چیتر نیە.)

1/ ئەمە یەکێکە لە گەمە بێفەڕەکانی قورئان و ناکۆکییەکانی کە پێشتریش چەندین جار دووبارەکراوەتەوە. بە پێی ئەم ئایەتە بێ، هەموو بێ باوەڕێك دەتوانێ بڵێ" گوێمان پێدا، بەلاّم خودا بەخۆی پەردەیەکی بە سەر دڵمان هەڵکێشاوە، گرانایيشی خستووەتە ناو گوێچکەمان، بۆیە بڕوامان نەهێنا".

2/ پاشان ئەوە راستە کە قورئان چیرۆکە پێشنەییەکانی گێڕاوەتەوە، ئەدی باسی مریەم و مەسیح ناکا؟ ئەی باسی موسێ و ئیبراهیم و قابیل و هابیل...هتد ناکا کە لە تەورات و ئیجیلیش باسیان کراوە؟ ئەی باسی تەوەفان ناکا کە لە ئەفسانە، شیعر و چیرۆکە کۆنەکاندا هاتووە؟ئەوە راستییەکی بەڵگەنەویستە کە هەموو باسەکانی قورئان پێشتر، بە1500-1800ساڵیش باسکراون. بۆ نموونە تەوەفان لە جوانترین، مەزنترین و کۆنترین مەلحەمەی مرۆڤایەتی(مەلحەمەی گلگامش)ی بابلی بە وردی باسکراوە:

... گلگامش...مەسەلەیەك کە شاردراو بوو بۆتان دەردەخەم

و نهێنییەك لە نهێنییەکانی خوداوەندنتان پێو ئێژم

((شوریباك)شارێکە تۆ دەیناسیت

لە رۆخی رووباری فوراتە،

شارەکە و خواوەندەکانی ناوەڕاستی پیربوون،

ناخیان پێی گوتن، تەوەفانێك بنێرن،

....

و پاپۆڕێك دروست بکە،

موڵکایەتییەکانت بەجێبهێڵە و خۆت رزگار بکە،

شمەکەکانت بەجێبهێڵە و ژیانت رزگار بکە،
کارێکی وا بکە، تۆی هەر لە گیانلەبەرێك هەڵبگرە،
ئەو پاپۆڕە کە تۆ درووستت کرد ،....
هەر کە کاتی پەیمانەکە دەستی پێکرد ،
گەورەی زریان، بۆ ئێوارەکەی
بارانێکی وێرانکەری داگرت،
رووخسارم بۆ ئاسمان وەگێرا ،
ئاوهەواکە زۆر بۆ دیتن ترسناك بوو ،
چوومە ناو پاپۆڕەکە و دەرگاکەم بە سەر خۆم داخست،
...
شەش رۆژ و شەش شەو،
با هەڵدەهات، زریان و رەهێڵی باران زەمینی گرتبووەوە.
لە گەل هاتنی رۆژی حەوتەمدا. زریان و تەوەفان،
سووکبوونەوە کە پێشتر دەتگۆ لەشگری جەنگاوەرن،
دەریا هێمن بووەوە، زریانیش ساکن بوو. تەوەفانیش راوەستا.
دەرگای پەنجەرەکەم کردەوە. رۆشنایی بەر رووخسارم کەوت،
روانیمە دەریا. بێ دەنگی بالآدەست بوو
مرۆڤەکان ببوونەوە بۆ قوڕ
...
دانیشتم و دەستم بە گریان کرد ،
فرمێسکەکان بەسەر رووخسارم دابەزین

پاشان هەستام و بە چوار دەورمدا ڕووانیم
و بۆ سنووری دەریا دەگەڕام.)
تەورات و لە پاشاندا قورئان بەهەمان شێوە باس لە تەوەفان دەکەن لە گەڵ جیاوازی ناو یا ژمارەی ڕۆژی تەوەفانەکە!!
هەروا لە دەقی نیبور، کە کۆنترین دەقی سامییەکانەو بۆ سەردەمی بابلییە کۆنەکان دەگەڕێتەوە، لە بارەی تەوەفان نووسراوە:
(هەڵدەستم بە بەردانی ئاو...
<...<هەموو خەڵك بە بەر خۆی دەدا
<...<پێشی هاتنی تەوەفان
وێرانکاری، لە ناوبردن و فەنا دەکەم
<...<هەستە بە درووستگردنی پاپۆڕ
...
<...<بۆ ئەو پاپۆڕەی درووستت کردووە،
گیانلەبەرەکانی زەمین و باڵاندەکانی ئاسمانی بهێنە....
و چەندین ئەفسانەی تر هەیە لە بارەی تەوەفان وەك لە مەلحەمەی ئەراحیسس و بیروسۆس(هەمان سەرچاوەی پێشوو، لاپەڕەی162-179)
جا ئیتر بۆچی ئەوانەی وا گوتیانە(ئەوە چیرۆکی پێشینانە)بە کافر لەقەلەم دراون؟!بە گوێرەی ئەم زانیارییانە، نووسەرانی تەورات، ئەنجیل و قورئان دەستپاك نەبوون لە گێڕانەوەی ئەو چیرۆکانە، ڕەنگە پێشیان وا بووبێ کە ڕۆژێك لە ڕۆژان ئەو دەقە کۆنانە وەرناگێڕدرێ و خەڵك هەر وەك سەردەمی خۆیان بە بێ ئاگا دەمێننەوە!ئەوەی ڕاستی بێت، بۆ ئەوەی ئەم ئاینانە باش

رسوا بكرێن، دەبی ئەو دەقە كۆنانەی پێشی تەورات، ئەنجیل و قورئان بۆ زمانی كوردی وەربگێڕدرێت.

8⁄ ئایەتی27: (ئەگەر ئەوسا بیانبینی كە لە سەر لێواری ئاگر راگیراون، ئێژن: خۆزیٚ دیسان دەیانگێڕاینەوە، ئەوسا بە نیشانەكانی پەروەرندەن بڕوامان دەكردو ئێمەش لە ریزی باوەڕداران بووین.)

ئەی باسی ئەفسانەی رۆژی سەلاٚ جی لیٚ هات؟ ئەدی نالێن لە قیامەت حیساب و كتاب دەكرێت؟ ئەوە خۆ هێشتا رۆژی حەشریش نەهاتووە، كەچی بڕیار لە سەر بیٚ بڕواكان دراوە و لە سەر لێواری ئاگر راگیراون!!

9⁄ ئایەتی39: (ئەو كەسانەی كە نیشانانی ئێمەیان بەدرۆ زانی، كەڕو لاڵن و لە تاریكیدا خول دەخۆن. خودا بە كەیفی خۆی دەكا، لە هێندێكان ریٚ دەگۆڕیٚ و هێندێكانیش دەخاتە سەر راستەڕیٚ یە.)

ئەوەتا، هێشتا هیچ نەبووە، بڕیاری كەڕكردن و لاڵی دراوە بە سەر بیٚ باوەڕەكان!"خودایش"رۆڵی پشیلەی بە خۆ داوەو چۆن یاری بە مشك دەكات!

10⁄ ئایەتی48و49دووبارەكردنەوەیە، بە كورتییەكەی با ئەوانەی بڕوا دەهێنن هیچ ترسییان نەبیٚ، ئەوانەی بڕوا ناكەن، گرفتاری ئازار دەبن...

11⁄ ئایەتەكانی60، 61، 62، 63، 64، 65 ، 66، 67، 68، 69، 70 ، 71، 72باسكردنی توانایی و زلهێزی"خودایە" كە پێشتریش بە شێوەی جۆراوجۆر نووسراوە.

12⁄ ئایەتی73زۆر نوێیە و باسێكی گرنگە:(هەر خۆیەتی بۆ راستی، ئەم ئاسمانانەو زەمینەی بەرهەمهێناوە... پاشكۆیەكەیشی هەر هەمان شتە...

13/ ئایەتی 75: (ئێمە نیشانی ئیبراهیمن دا دام و دەزگای ئەم عاسمانان و زەمینە سەر بە کێیە...)

14/ ئایەتەکانی76، 77، 78، 79، 80 ڕەتدانەوەی خودا بوونی مانگ، ڕۆژ، ئەستێرەو ڕووکردنی ئیبراهیم بە(ئەو کەسە کە ئاسمانان و زەمینی داهێناوەو لەوانە نیم شەریکی بۆ پەیدا بکەن.)

ئەم ئایەتانە، لە بیرۆکەی کەسایەتی ئیبراهیم دەدوێ(زۆر لە تەورات باسی دەکرێ) لە بارەی"خودا"و چۆن بڕوای هێناوە بەو"کەسەی گەردوونی داهێناوە"پاش ئەوەی بەرپەرچی خوابوونی ئەستێرە، مانگ و ڕۆژی داوەتەوە. دەشێ ئیبراهیم، وەك هەر مرۆڤێکی تر بە سەرسامییەوە لە گەردوون تێڕاماوە، وەك بابلی، سۆمەرییەکان، پەرەستنی ڕۆژ، مانگ و ئەستێرە یا بتەکان تەسکینیان نەشکاندبێ، و چۆن ئەوانی تر لە ترسی ڕەشەبا، هەورەتریشقە ڕەهێڵە باران، بەرزاو...هتد خودایان بۆ خۆیان درووست کردووە، ئەمیش ئاوا بە خۆی داهێنەرێکی نادیار درووستکردووە، بەڵام لە ئایەتی75 نووسراوە:(ئێمە نیشانی ئیبراهیمن دا دام و دەزگای ئەم ئاسمانان و زەمینە سەر بە کێیە.)!

مارکس لە تێزەکانی لە بارەی فویەرباخ دەنووسێ: کەموکۆڕی سەرەکی هەموو مەتریالیزمەکانی ڕابردوو تا ئێستا-بە مەتریالیزمی (فۆیەرباخ)یشەوە- ئەوەیە کە تێڕامان لە شت، حەقیقەت و هەستیاری، تەنها لە ژێر فۆرمی ئۆبێگت یا ڕوانگە دەکەن، نەك وەك چالاکی مرۆیی هەستیارو پراکسیس، نەك سوپێکتیڤ(خود). لێرەوە، ئەوە ڕوویدا کە ئیدیالیستەکان، گەشەیان بە لایەنی بکەر دا، دژ بە مەتریالیزم، بەڵام تەنها

ئەبستراکتانە(مجرد)، چونکێ ئیدیالیزم، هەر بە سرووشتی خۆی، چالاکی واقیعی هەستیار ناناسێ. فۆیەرباخ شتی هەستیاری دەوێ، بە شێوەیەکی فعلی، جیاواز بێ لە ئۆبێکتەکانی(بابەتەکانی) بیرکردنەوە، بەڵام خودی چالاکییە مرۆییەکان بە چالاکی بابەتییانە ناناسێ. بۆیە چالاکی تیئۆری لە"ناوەڕۆکی مەسیحییەت"، بە تاقە چالاکی مرۆیی راستەقینە دادەنێت. *لە کاتێکدا پراکسیس تەنها لە فۆرمە یەهودییە قیزەوەنەکەی، دیاریدەکات و دەیچەسپێنێ(ئەم پەرەگرافە لە وەرگێڕانە عەرەبییەکەی لابراوە)*. هەر بۆیە تێناگات لە مانای چالاکی"شۆڕشگێڕانە"ی"بەکردەوەی-ڕەخنەگرانە".

15/ئایەتی145سەرلەنوێ باسی حەرامکردنی گۆشتی بەرازە...

زۆربەی ئایەتەکانی تری ئەم سورەتە بریتین لە بانگەواز بۆ بڕواکردن بە خوا، هەڕەشە، سزا کە شایەنی ئەوە نییە، دووبارە پیشانیان بدەم...

لینین ئێژێ: (مارکسیزم هەمیشە، هەموو ئاینەکانی ئەمڕۆ و کڵێساکان، هەموو رێکخراوە ئاینییەکان بە ئۆرگانی کۆنەپەرەستی مەدەنی دەبینی، ئەمانە بەرگری لە چەوسانەوە دەکەن و دەیانەوێ چینی کرێکار گێل وبەرچاویان تەماوی بکەن.)

2002/12/25

لە بارەی سورەتی ئەعراف

یا دەقە دزراوەکان؟

1/ ئایەتی یەکەم بە(*ئەلیف، لام، میم، صاد*)دەستی پێدەکات، واتە: من خودام، لەهەموو زاناتر و هەقتر. ئەو(المص)ە هیچ مانایەکی تێدا نییە، تەنها بۆ بۆشایی پڕکردنەوە باشە، لە گرفتی نووسەرێکیش دەچێ، گرفتی هەبێ لە داڕشتنی سەرەتای بابەتەکەی!

2/ ئایەتی2ئەرکی قورئان ناردن بەم شێوەیە دیاریدەکات: *(کتێبێکە بۆ تۆ هاتۆتە خوارەوە، تا بەهۆی ئەو، ترس وەبەر مەردم بێنی و خۆت تووشی دڵتەنگی مەکە لەو بارەوە، ئەم کتێبە نسحەتیشە بۆ وانەی بڕوای پێ دێنن.)*

3/ ئایەتی3دووبارەکردنەوەیەو لە سورەتەکانی پێشتر دەیان جار بەرجاو دەکەوێت: (*هەرچی لە پەروەرندەتانەوە بۆتان ناردراوەتە خوارەوە، شوێنی کەون و بەغیرەو ئەو مەکەونە شوێنی سەرپەرستانی دیکە. ئێوە زۆرکەم عیبرەت دەگرن.)*

4/ ئایەتی4: (ئێمە خەڵکی چەندین شارمان قڕتێ خستن. وەختێ نیشانەی غەزەبی ئێمەیان بەسەردا دەهات-لە شەودا بو، یان نیوەڕۆ-دەسانەوە.)

لە قورئان زۆر باسی چیرۆکی قڕتێخستن و وێرانکردنی شارەکان بە غەزەبی خودا دەکرێ. ئەمە نوێ نییە و لە میتۆدۆلۆژیای کۆنی سۆمەری و بابلیش هاتووەتە پێشەوە. ئەمەش نموونەیەکی زۆر هەژێندەرە لە بارەی ئەفسانەی غەزەب و تۆڵەسەندنی ئەنانای خواوەند لە باخەوانچییەك زەوتیکردبوو(ئەمە یەکەم دەقە لە دژی باوکسالاری و زەوتکردنی ژنان):

(ڕۆژێکیان، پاش ئەوەی خانمەکەم چووە ئەودیوی ئاسمان و ڕێگای زەمینی بڕی،

ئەنانا، پاش وەی چووە ئەودیوی ئاسمان و ڕێگای زەمینی بڕی

پاش ئەوەی لە زەمینی عیلام و وەلاتی شوبری تێپەڕی
پاش تێپەڕین لە(...)
ئەنانای کاهن چووە باغەکە و لە ماندووبوونەوە، خەوی لێ کەت
شوکا لیتودای باغەوانچی لە قوڵێکی باغەکەیەوە بینی،
ماچی کرد و لە گەلدا جووت بوو و بۆ قوڵی باغەکەی گەڕایەوە.
کاتێ ڕۆژبووەوە و خۆر هەڵهات،
کچێ بە ترسەوە تەماشای دەوروبەرەکەی کرد
ئەنانا بە ترس و لەرزەوە بە دەوری خۆی گەڕا
جا بڕوانە ئەو ئازارە کە ئەم کچە لە بەر خەمشەکەی گەیاندی.
ئەنانا لە بەر خەمشەکەی چی کرد
هەموو کانی ئاوەکانی وەلات بە خوێن پڕکرد
هەموو دارستان و باغەکانی بەر بەرزئاو کەوتن
...
ئەنانا وتی ئەوەی زەوتی کردم پەیدای دەکەم
بەلام پەیدای نەکرد...(بەشەکانی تری دیار نین)(سەرچاوە فراس ئەلسواح. مغامره العقل الاولی، لاپەڕەی 198)
هەروا چەندین ئەفسانەی ئەنلیل و زریان(هەمان سەرچاوە، ل.199)یا ئەفسانەی خواوەندی تاعون دنیا دەگرێتەوە:
من لە نێو((ئەنانوکی)) بەهێزتریانم
چونکە مرۆڤ لە وشەکانم نەترسا،
و گوێیان بە فێرکارییەکانی((مردۆخ))نەدا

بەڵکو بە گوێرەی ویستی دڵی کاری کرد (و ئارەزووەکانی).
من داوا لە مردۆخ دەکەم لە مەسکەنەکەی دەربچێ،
(گەر دەرچوو)هەڵدەستم بە وێرانکردنی مرۆڤ.

...

فراس ئەلسەواح لە پەراوێزی کتێبەکەی(لا.203) نووسیویەتی: ئەمە لە گەڵ هۆکانی ئەو کارە وێرانکەرانەی یەهوە دەچی کە لە دژی گەلە هەڵبژێردراوەکەی کردی، لە بەر ئەوەی بە بەردەوام ووشەکانی خودایان لە بیر دەکرد).

5/ ئایەتی12،11،10: (ئێمە ئێوەمان لەم هەردە جێ کردەوە، هەر لەوێشدا بژیومان بۆ بڕیونەوە. کەمتان شوکرانەبژێرن10. ئێمەین ئێوەمان سازداوەو لە پاشانا بەو شکڵەمان دەرێناون، پاشان بە فریشتانمان گوت: سەر بۆ ئادەم نەوی بکەن. هەموویان سەریان دانەواند ئیبلیس نەبێ، ئەو لە کۆڕی کڕنۆش بەران خۆی هەڵاوارد.11. گوتی: کە فەرمانم پێدای، لەبەرچی تۆ سوژدەت نەبرد؟ گوتی: من لەو هێژاترم، منت لە ئاگر دروست کرد، ئەوت لە حەڕی-قوڕ- سازداوە)

درووستکردنی مرۆڤ بە قوڕ لە سەرزەمین، ئادەم و حەوا لە ئەفسانەکانی سۆمەر، بابل، ئەفریقا، ئەغریق، فیلیپین و پاشانیش لە تەورات و قورئان بە هەمان شێوە باسکراوە:

ئەفسانەی سۆمەرێکان:

(ئەم ئەفسانەیە، یەکەم ئەفسانەیە بە دەستخەتی مرۆڤ لە بارەی خوڵقاندنی مرۆڤ نووسراوەو بە پێی ئەمە، ئەفسانەکانی تری ئەم ناوچەیە و ناوچەکانی

دەوروبەری کەلێوەوەی توخمە سەرەکییەکانی وەرگێڕدراوە، بەتایبەتی بیرۆکەی خوڵقاندنی مرۆڤ لە قوڕ و بیرۆکەی وێنەکێشانی مرۆڤ لەسەر وێنەی خواوەندەکان.

ئەمما بۆچی مرۆڤ خەڵقکرا؟ ئەفسانەی سۆمەرییەکان دوو دڵ نابێ لە وەڵامدانەوەی ئەم پرسیارە و لێی راناکا. مرۆڤ بۆ عەبدایەتی خواوەندەکان خەڵقکرا، خواردن و خواردنەوەی پێشکەش بکا، زەوییەکەی بکێڵێ و شوانکاری مەڕومالاڵەلاتەکانی بکا. مرۆڤ بۆ هەڵگرتن و لا بردنی ئەرکی کارکردن لە سەر شانی خواوەندەکان خوڵقێنرا.

لە سەرەتادا، خواوەندەکان بە هەموو ئەو کارانە هەڵدەستان کە پێویستیانە و ژیانیان دەپارێزێ. بەڵام لەوە ماندوو بوون و رۆیشتن بۆ سکاڵاکردن لە لای(ئەنکی)ی دانا، بۆ ئەوەی چارەسەرێکیان بۆ وەدۆزێتەوە، بەڵام ئەم لە کونوقوژبنە ئاوییەکان پاڵیدابوو، و کوێی لە سکاڵاکەیان نەبوو. بۆیە چوون بۆ لای (نەمو)ی دایکی کە خواوەندی ئاوە سەرەتاکەیە، کە یەکەم نەوەی خواوەندەکانی هێنا، بۆ ئەوە واسیتەیان بێ. ئەمیش چوو بۆ لای(ئەنکی) و پێی وت:

هۆ رۆڵەکەم، لە جێگاکەت رابە، رابە لە (...)
و کارێکی حەکیمانە بکە
با خواوەندەکان خزمەتکاریان بێ، (گوزەرانیان) بەڕێبکەن

ئەنکی لە مەسەلەکە ڕاما، پاشان خواوەندە ئۆستا شارەزاکانی بانگ کرد، و بە دایکی وت:

ئەو گیانلەبەرانەی دەمویست خەڵقیان بکەم، دەردەکەون

و وێنەی خواوەندەکانیان بە سەریاندا هەڵدەواسین
مشتێك قوڕ لە سەر ئاوی قوڵایی بگرەوە
خواوەندە ئۆستاکان قورەکە خەستدەکەن و باش دەیگرنەوە
پاشان تۆ ئەندامەکانی پێك بهێنە
(نەنماخ) دەست بەدەست لەگەڵتا کار دەکات
و لە کاتی پێکهێناندا، لە تەنیشتەوە خواوەندەکانی لەدایکبوون رادەوستن
هۆ دا، تۆیش چارەنووسی لە دایکبووە نوییەکان دەنووسی
(ننماخ)یش وێنەی خواوەندی لە سەر هەڵدەواسێ
(...)لە وێنەی مرۆڤ(...)

لە تەوراتیش نووسراوەو دەبینین خواوەندی یەهود(یەهوە) مرۆڤ لە قوڕ درووستدەکات، پاش ئەوەی لە خەڵقکردنی گەردوون تەواو دەبێ و بە وێنەی خۆی درووستی دەکات: (تەورات، سەفەری پێکهێنان، ئەصحاحی دووهەم: خواوەند، ئادەمی لە خۆڵی زەمین درووستکردو بە فووکردن، بای ژیانی بەلەووتی کردو بوو بە نەفسێکی زیندوو). سەرەڕای ئەو ئامانجە کە دەقی تەورات دەیدا بە دەستمان بۆ درووستکردنی مرۆڤ، کە بۆ دەسەڵاتگرتن بەسەر((ماسی دەریا، باڵندەی ئاسمان، زەمین و هەموو ئەوەی لە سەر زەمیندا هەس-تەورات، سەفەری پێکهاتن، ئەسحاحی یەکەم))بگرێ. بەڵام دێت و دووچاری بارهەڵگرتنی ئەرکی کارکردن دەکات، رێك وەك دەقە سۆمەرییەکە(تەورات، سەفەری پێکهاتن، ئەسحاحی سێهەم: چونکە گوێت لە ووتەی ژنەکەت گرت و لە دارەکەت خوارد کە وەسیەتم پێ کردی، لێی نەخۆی. بەهۆی تۆوە، زەمین بە نەحلەت بێ. هەموو رۆژانی ژینت بە ماندووبوون لێی

دەخۆی...بە ئارەقەی نێوچەوانت نانەکەت دەخۆی تا بۆ زەمین دەگەڕێیتەوە کە لێت وەرگرت. چونکە تۆ لە خۆڵی و بۆ خۆڵ دەگەڕێیتەوە))

لە ئەفسانەی میسری هەمان بیرۆکە دووبارە دەبێتە. هەروا لە ئەفسانەی ئەغریق کە خەڵقکردنی مرۆڤ بۆ برۆمیتیوس دەگەڕێنێتەوە: ئەم مرۆڤی لە خۆڵ و ئاو درووستکردووە، کاتیَ درووستکرا، ئەسینای خواوەند رووحی بە بەرداکرد. پاشان برۆمیتیوس ئەو ئامرازانەی بە مرۆڤ دا کە مانەوەو درێژەپێدان بە مانەوەی مسۆگەر دەکا، ئاوری ئیلاهی لە ئاسمانەوە بۆ دزین. ئەم کارە دژ بە ئارەزووی زیوسی گەورە خواوەند بوو، نهێنییەکانی و چۆنییەتی داگیرساندن و بە کارهێنانی بۆ ئاشکرا کرد. بۆیە کەوتە بە بەر تورەیی زیوس و سزاکەی .

...بیرۆکەی خەڵقکردنی مرۆڤ لە قوڕ لە ئەفسانەکانی گەلە سەرەتاییەکانیشدا هاتووە. ئەفسانەیەکی ئەفریقی دەڵیَ: (خواوەندی خولَقێنەر مشتێك قوڕی گرتە دەست و بە شێوەی مرۆڤ پێکیهێنا، پاشان بۆ ماوەی حەوت رۆژ لە ناو سەرچاوەیەك لە ئاوی دەریا بەجێی هێشت. لە رۆژی هەشتەم بەرزی کردەوە، ببوو بە مرۆڤێکی ئاسایی.)

لە ئەفسانەیەکی فلیپینی، خودای خولَقێنەر مشتێك قوڕ دەگرێتەوە بە شێوەی مرۆڤ، دەیخاتە ناو فرن، بەلاَم لەبیری دەکات، بۆیە رەش دەبیَ. ئەمە رەگەزی مرۆڤی رەشە. یەکێکی تر دەخاتە ناو فرنەکەوە، بەلاَم ئەمجارەیان پێشوەخت دەریدەکات، ئەمیان رەگەزی مرۆڤی سپییە. لە جاری سێهەمدا قوڕەکە بە پێی پێویست ئاگری وەرگرت، و مرۆڤی فلیپینی لێدەرچوو، ئەو رەنگە برۆنزییە.

هەروا لە ئەفسانەیەکی هیندی ئەمریکییەکانیشدا پێکهێنانی قوڕین و فووی ژیان کە شکڵی وشك و ڕۆحی بزێو دەدا، دەبینین.)هەمان سەرچاوەی پێشوو، 45-48(فراس ئەلسواح لەبری ئەوەی بنووسێ لە ئایەتی12، نووسیویەتی لە ئایەتی11)

بۆ ئەوەی سەرچاوەکان تێکەڵ نەبن، ناچارم لێرە هێما بۆ بۆچوونی (زەردەشت، 660پێش زایەنی)لە بارەی خەڵقکردنی مرۆڤ بکەم:

حەکیمەکە سەرلەنوێ پرسیاری لێ کرد: ئەدی کێ مرۆڤی لە سەرزەمین خەڵقکرد؟

زەردەشت ووتی: ئەمیش هەر ئەهۆرامەزدا. کاتێ لە خەڵقکردنی زەمین بووەوە، یەکەم گای خەڵقکرد و پاشان یەکەم مرۆڤ((کیومەرد))کە یەکەم بەشەرە.... تۆی کیومەرد لە ژێر زەمین شاردرابووەوەو پاش تێپەڕبوونی چل ساڵ، لەو تۆیە دارێك لێیەوە وەبەرهات. لەو دارە یەکەم هاوسەری ئادەمی دەرچوو. بەو شێوەیە قۆناغی تێکەڵبوونی خێر و شەڕ دەستی پێکرد. (سەرچاوە: چیرۆکی ئاینەکان، سلیمان مزهر، مکتبە مدبولی، لا299)

زۆربەی ئایەتەکانی تری سورەتی ئەعراف پێکهاتووە لەو دووبارەکردنەوانە کە پێشتر لە پەیوەند بە سورەتەکانی تر هێمام بۆ کردوون(بۆ نموونە ئایەتەکانی 41، 42، 43، 44، 45، 54، 55، 177، 185،182،، 189، 186، 191، 196). ئایەتی192و 197هەمان شتن: (توانایان نیە یارمەتی ئەوان بدەن و یاریدەی خۆشیان پێ نادرێ.) دوو جار دووبارەکراوەتەوە: (و چیرۆکی ناردنی نوح، لوت، شعیب و موساو بەزمی عاساکەی!لەوە بترازێ، لەم

چیرۆکانەدا ئەوی بە قسەی ئەم پێغەمبەرانەی نەکردبێ، خوا بەڵایەکی تووشی ئەو خەڵکە کردووە وەك بومەلەرزە، رەهێڵە باران ...هتد.

لە ئایەتی133 نووسراوە: (ئەوجار ئێمە چەند نیشانەی ئاشکرامان ناردەسەریان کە بریەتی لە لافاوو، کوللە و ئەسپێ و خوێن و بەق بوو، بەڵام ئەوان دەمارزلیان نواندو گرۆیەکی تاوانبار بوون.). لە ئایەتی166بە زمانێکی پیس نووسراوە: (کاتێ هەر ئەو کارەیان کرد کە پێیان گوترابوو مەیکەن، گوتمان: ببنە مەیمون گەلی ترۆکراو.) ئەمەیە لۆژیکی دلۆڤان؟ چاترین دادوەر؟ زانا؟ بە بەزەیی و دەبووریێ؟ ئەدی ئایەتی(ئاینی خۆتان بۆ خۆتان، و ئاینی خۆم بۆ خۆم) چی لێ دەکەن؟

پێش کۆتاییهێنان بەم سورەتە بە ئایەتێك(ئایەتی205) بە شێوەیەکی زۆر تەحقیرکەرانە نووسراوە: هەموو بەیانی و ئێواران، بە پاڕانەوە و ترسەوە، بەبێ ئەوەی دەنگ هەڵێنی، یادی پەروەرندەت بکە و هەرگیز لەوانە مەبە کە بە بیریشیاندا نایە.)

بەڵام راستییەکە ئەمەیە:

ئێمە دەزانین، ئەوانەی بەختەوەرمان دەکەن

نە خوا، نە شا، نە تریبۆنن،

هاوڕێیان، تەنها بە دەستی خۆمان

ئازادیمان، دەگاتە پشوودان!(سروودی ئینتەرناسیونال)

2002/12/27

سورەتی تالاَنکردن(ئەنفال)

(1)

زیادەڕۆیی نییە ئەگەر بیَژم، هەرچەند لەم سورەتە وردببینەوە، ئەوەندە هەڕەشە، زراوبردن، بانگەوازی تیرۆری رەش، کوشتن و داپاچینی دەستوقاچی مرۆڤ بە شمشیَری"هەقی خودایی و مافی مرۆڤ لە ژیَر دەسەلاَتی ئیسلام"، زەوتکردنی ئەقلَ و ئیرادە، خۆسەپاندن و ملهوڕی نووسەری قورئانمان بۆ دەردەکەویَت و بە هەمان ئەندازە رق و نەفرەت لە دژی هەلَویست و کارتیَکردنەکانی بە هیَزتر دەکا.

ئاخر ئەمە زمانی کیَیە بەم ئەندازە لە رقی کویَرانە، دوور لە هەر ویژدانیَك تۆزیَك زیندوو، دەنووسیَ؟

ئەمەش چەند نموونەیەکن:

1/

- ئایەتی7: (...خوانەناسەکان بنەبڕکا.).

- ئایەتی8: (راستی سەقامگیر بکا و پووچ و چرووك لەناوبەرێ، هەرچەند تاوانبارەکان حەزی لێ ناکەن.)
- ئایەتی12: (...منیش ترس وەبەر خوانەناسان دەنێم. سا ئێوە لە ملیان دەن و هەموو ئەنگوستەکانیشیان بپەڕێنن.)
- ئایەتی14: (با بیچێژن! خوانەناسان بە ئاگریش ئازاردەدرێن.)
- ئایەتی :18 (بەڵێ، ئاوا خودا فێڵی دین دوژمنان پوچەڵ دەکا.)
ماڵی"زانا" ئیسلامییەکان بە قوڕ بگرم، ئاخر ئەگەر ئەم چوار ئایەتە بە پوختی بنووسرێ، ئەوا وای لێ دێ: خوانەناسە پووچ و چرووکەکان، پاش پەڕاندنی ئەنگوستەکانیان، بە ملپەڕاندن بنەبڕ دەکەین و لەناویان دەبەین. ئایا ئەم زمانە بۆ سەدەی بیست و یەك دەشێ؟ ئەوە لە ژوورەکانی پاڵتاکیشدا، یەکێك جوێنێکی سوکیش بە کەسێك بدا، دەستبەجێ سوور دەکرێ، دەڵێن(کابرا سەرسەرییە)، کەچێ ئەو"خودا زەبەلاحە"ئەو هەموو جوێن و ووشە خوێناویانە بە کاردەهێنێ، کەچی دەڵێن"قەرئان پیرۆزە"؟
-ئایەتی22: (خراپترین زیندەوەرزان لە لای خودا، ئەو کەڕ و لاڵانەن کەوا هیچ تێ ناگەن.)
ڕەنگە"زانا"ئیسلامییەکان بڵێن، مەبەستی ڕاستەوخۆی قورئان کەڕ و لاڵەکان نییە، مەبەستی کافرەکانە کە قسەی خوا نابیستن و شەهادەت بە سەر زاریان نایە!بەلاّم ئەم دەقە گشتییە لێرە...
2/ ئایەتی30: (...ئەوان فێڵەکەی خۆیان کرد، خواش فێڵی کرد. خواش چاترین فێڵزانە.)
جا فێڵکردن سیفەتە، قولائان دەیدا بە پاڵی"فەخری عالەمین"!!

3⁄ ئایەتی31: (هەرگاش نیشانەی ئێمەیان بۆ وەخوێنین، ئێژن: بیستمان، ئەگەر حەزمان بکردایە، ئێمەش وەك ئەمەمان ئەوت، لە چەند چیرۆکی کەونارا بەدەر نیە.)

ئەم ئایەتەش هەر دووبارەیە. بۆ نموونە لە ئەعرافیش هاتووە.

4⁄ ئایەتی39: (بیانکوژن هەتا ئاژاوە نامێنیّ و دین گشتی دینی خوا دەبیّ. سا ئەگەر تەمیّ گرتووبوون، ئەوسا هەر کارێکی بیکەن خوا دەیبینیّ.)-مامۆستا هەژار بۆ ووشەی واقتلوهم (وەلیان شەڕکەن)ی بەکارهێناوە.

بە ناوی ئەم ئایەتەوە، ئەنسار ئەلئەسلام، تاوانەکەی تەپە درۆزنەیان ئەنجام دا لە شەوی قەدر"لە هەزار مانگ خێری زیاترە"و بوو بە هۆی خوێنرشتنی پتر لە 60کەس. ئەنفال، چونکە یەکێکە لە پۆخەڵترین سورەتەکانی قورئان، بۆیە زۆر بە ئاسانی، دوێنی، لە ژێر ئایەتی 60: (تا بۆ دەکریّ چەك و جبەخانەی شەڕ و ئەسپی سواری پەیدا بکەن، دوژمنی پیّ بترسێنن، کە دوژمنانی خوداشن...) لە لایەن فاشییەتی عەرەبییەوە بۆ لەناوبردنی پتر لە 182هەزار کورد بەکارهێنرا. زۆر ئاساییە، سبەی هێزێکی تر بە ئایەتێکی تری ئەم سورەتە، کۆمەڵکوژییەکی تر ئەنجام بدا.

5⁄ چونکە نووسەری قورئان بۆ سەپاندنی دەسەڵاتەکەی، پەنا بۆ ترساندن، هەڕەشە، تاوان و کوشتن دەبا، بۆیە هەر لە سەرەتاوە ئەم ئایاتە لەسورەتی مانگا بەکارهێناوە-ئایەتی **193**-:(لە کوشتنیان وەچان مەدەن تا ئاژاوە لە دنیا بنەبڕ دەبیّ و دین هەر دینی خودا دەبیّ، ئەگەر ئەوان دەسبەردار بوون،

دەست درێژی هەر لە دژی ناهەقانە.)-جیاوازی وەرگێڕانی بەشی یەکەمی ئایەتەکە پەیوەندی بە مامۆستا هەژارەوە هەیە. هەردوو ئایەتەکە بەم شێوەیە نووسراون:(وقتلوهم حتى لاتكون فتنه و يكون الدين لله فان انتهوا فلا عدوان الا على الظالمين)و لە ئەنفال نووسراوە: (وقتلوهم حتى لاتكون فتنه و يكون الدين لله فان انتهوا فان الله بما يعملون بصير).

6/ ئایەتی41: (دەبێ ئەوەندەش تێ بگەن هەر تالانێکو دەس کەوت، پێنج یەکێکی بەشی خودا و پێغەمبەرە و بۆ خزمان و هەتیوان و هەژاران و رێبوارانە. خودا توانای بە سەر هەموو شتدا هەیە.)

ئەم ئایەتە ناکۆکە لە گەڵ ئایەتی یەکەمی ئەم سورەتە کە دەڵێ: (لە مەڕ دەسکەوتی جەنگەوە لێت دەپرسن، بێژە: تالانی دوژمنان بۆ خودا و پێغەمبەرە. ئەگەر بڕواتان هێناوە، ترسوو لە خودا بێ و لە ناو خۆتاندا پێك وەرن و بەر فرمانی خودا و پێغەمبەرەکەی بن.)

تالانکردن بۆ خودا و پێغەمبەرەکەی حەلاڵکراوە. ئەوجا دەبێ لە کارتێکردنی ئەم ئایەتە تێبگەین بە سەر ئەوانەی جەنگی خودا لە دژی کافرانیان راگەیاندووە بە درێژایی مێژووی ئاینەکەیان!

7/ ئایەتی: 51: (ئەمە سزای ئەو کارانەی کە دەتانکرد، خودا هەرگیز غەدر لە عەبدی خۆی ناکا.)

ئەمە هێشتا غەدر لە عەبدی بێ بڕوای خۆی نەکردووە، دەیانکوژێ، دەیانسووتێنێ و تالانیان دەکا...هتد، ئەی ئەگەر غەدر بکا چی دەکا؟ ئایا ئەمە شیزۆفرینی نووسەری قورئان نیە؟

8/ دەربڕینگەلێك وەك: خودا لە هەموو كارێكیان ئاگادارە، تۆڵەی خودا زۆر دژوارە، خودا خاوەن دەسەلاٚت و كارزانە، لە نهێنی دلاٚنیش ئاگادارە، توانای بەسەر هەموو شت دا هەیە، دەبیسیٚ و ئاگادارە، چاكترین یاریدەرە، تۆڵەكەی توند و تیژە...هتد ئەوەندە دووبارەدەبنەوە، مرۆڤ ئیتر رشانەوەی دیٚ.

9/ ئایەتی65: (ئەی پێغەمبەر هانەی باوەڕداران بدە بچنە خەزا. ئەگەر ئێوە بیست كەس بن و خۆراگربن، هێزتان بە دوو سەد كەس دەشكیٚ، گەر سەد كەس بن و خۆڕاگربن، دەرەقەتی دوو سەتان دێن. خۆ ئەگەر ئێوە هەزاری خۆڕاگربن-بە ئیزنی خودا-دەرۆستی دوو هەزاریان دێن. خوا دەگەڵ خۆڕاگرانە.)

ئا بەم شێوە دراكولارییانە نووسەری قورئان بە دووپاتكردنەوەوە شەرئەنگیزی خۆی رادەگەیەنیٚ. ئەوجا پێمەكەنن بەو حیسابكردنە گاڵتەجاڕییە! ئێستا زانیارانی مرۆڤایەتی لە حیكمەت و بلیمەتی ئەو ژماردنانە سەریان لیٚ تێكچووە و ئەوە 1400 ساڵە پرسیار دەكریٚ: ئەی ئەگەر دوو هەزاریان خۆڕاگر بن، دەرەقەتی چەند هەزار دێن؟!!

10/ لە ئایەتی 69: (ئەو تالاٚنەی گرتووتانە، حەلاٚڵ و زەلاٚڵە بیخۆن، ترسیشتان لە خودا هەبیٚ. خودا لە گونا دەبووریٚ و دلۆڤانە.)

ناكریٚ ئەم ئایەتە بخوێندرێتەوە، بەبیٚ ئەوەی تالاٚنكردنی قەسر شرین، خەڵكی كوردستان و كووەیت لە بیربكریٚ كە بە هیچ شێوەیەك لە تالاٚنكردنەكانی موحەمەد جیاوازییان نەبوو... تالاٚنكردن و سورەتەكەی نموونەیەكە بۆ ئەو فێركارییە ئەخلاقییانەیە كە لایەنە ئیسلامییەكان شانازی پیٚوەوە دەكەن!

گەڕان بەدوای دەقێکی ئومانیستی یەکسانیخوازی ئەڵتەرناتیڤ بۆ هەموو دەقەکانی تر، مافێکی ڕەوایە. ڕەخنە گرتن لە قورئان هەوڵێکە بۆ گەیشتن بەو ئامانجە. دەبێ ئەو بیدەنگییە هەڵبووەشێنینەوە! دەبێ لێرە ژیانی خۆمان بە دەستی خۆمان بگەیەنین بە لووتکەی خۆشبەختی! بیرۆکەی بەهەشت بۆ مۆزەخانەی ئەفسانەکانی مێژوو ڕەوانە بکەین!

2002/12/30

(2)

بەناوی سورەتی تالاَنکردنەوە، ماڵ، ڕەز، ئاژەڵ و باڵندەی کوردان تالاَن بکەن، دەستیان لێ مەپارێزن. خوا لە سوورەتی تالاَنکردن فەرموویەتی: ترس دەنێمە دڵی خوانەناسەکان...ملیان بپەڕێنن... لەم تالاَنکردنەدا، یەك لەسەر پێنجی بۆ خێری خودایە، ئەوی تریان بۆ پەیامبەر، خزم و خیشەکانی، هەتیوەکان و ئەوانەی دەستکورتن. خودا هەرگیز ناڕەوایی دەرهەق بە کویلەکان ناکات...

بۆیە ئێمە هەر بەڕاستی ترس کەوتە کیانمان و ڕەومان کرد. لەم کاتەدا، هەرچەند پوورە گیان، مامە و خاڵە، لەسەر ئەرزی هەمان خودا، لەهەمان مانگی فەبرایەری خودادا، دەستی پاڕانەوە بۆ هەمان خودای دلۆڤان بەرزکردەوە"خوا بمانپارێزە".کەچی خوای گەورە، بەخشندە و میهرەبان بڕیاری پێشوەختی خۆی دابوو، گوێی لە جەنگاوەرە کیمیاوی لە دەستەکان دەگرت.

خوای گەورە، بێ شەریك و شوێن، لە سوورەتی تالاّنکردن بە پەیامبەر دەفەرمێ: ئەی پەیامبەر، هانی بڕواهێنەرەکان بدە بۆ جەنگ....

پوورە و خالّە گیان، بەدەنگی زریکەی منداڵەکانەوە، هاواری دژ بە جەنگیان دەکرد، کەچی خودایش لە گەڵ حەسەن ئەملەجیدا قاقای پێکەنینیان دەهات و فەرمووی: بخۆن لە دەستکەوتەکانتان، حەلاڵە، بە نۆشتان بێت....

ئەی خوا گیان، تۆ سمیع و عەلیم و تەقوامانی، تۆ دەستی قلێشاوی و فرمێسك و برسێتی و ترسمانی، حەلاڵی چی؟ نۆشی چی؟ سەرباری هەموویشی، فەرمانی تالاّنکردن و زیندەبەچاڵکردنمان دەدەی؟!

لەولایشەوە بازرگانەکانی گازی کیمیاوی دەهاتن بۆ تەماشاکردنمان، فرمێسکی تیمساحاوییان بەسەرمان دەڕشت...

نەخێر!

من لەو رۆژەوە کە قورئان دەخوێنم، بەسەر سورەتی تالاّنکردن بازدەدەم... کەس بۆی نیە ماڵی کەس تالاّن بکات. بە من چی کابرا کافرە یا...؟

ئەم جارەیش لە لاپەڕەی 164-172ی قورئانی پیرۆز لێکردەوە. بۆ ئەوەی خودا نەزانێت، خستمە ناو تەنەکە زبڵەکەی ماڵی هاوسێکەمان!!. خودا کەریمە بۆ لاپەڕەکانی تری.

خودا بەخشندەیە!

خوێندنەوەیەکی تر بۆ سورەتی تەوبە

یەکێك لەو قەیرانە سەرەکییانە کە ئیسلام و ئیسلامییەکان لە پەیوەست دەگەڵ کتێبە"پیرۆزەکەیان"تێکەوتوون، ئەوەیە، زەمەن، دەق، رەوشت، پەیوەندی کۆمەلاّیەتی، پرسیاری خوشکەکانی ئەنانا، بەختەوەری، ئازادی و مافی مرۆڤ و یەکسانی ... هتد، لە کۆمەڵگای کۆنی دوورگەی عەرەبی چەقی خواردووەو ئێستاش، هەر بە چاوی پێش 1400ساڵ، دەیبینن و پەیڕەوی دەکەن. جگە لەوەش دەیانەوێ بە زەبرو تیرۆری رەش بە سەر کەسانی تر بیسەپێنن! بۆیە قورئان سمبولی دواکەوتن، زەوتکردن، نامۆیی و دژی ئینسانییەتە...هتد

ئێستا بچووکترین و سادەترین راستی ئەوەیە، جیهان و کۆمەڵگای مرۆڤایەتی پانتاییەکی زۆر بەرفرەوانتر لە دوورگەی عەرەبی پێکدەهێنێ! دەسەلاّت، بەهاو نەریتی ئەو دەشتەکییانە بووە بە کۆنەپەرۆی بێ کەڵك لە ئاستی پێشکەوتنی کانزای مەعریفی بیرمەندانی چینە ژێردەستەکان! نەك تەنها هەر ئەوان، بەڵکو بیرمەندە ئومانیستەکانیش. بۆ نموونە مرۆڤایەتی پێشکەوتوخواز، بەرپەرچی بوونی کەنیزە دەکات. ئەدی قورئان؟ئێمە بەرپەرچی کۆمەڵگای چینایەتی و هەموو جۆرە چەوساندنەوەیەك دەکەین. ئەدی قورئان؟ ئێمە بانگەوازی یەکسانی ژن و پیاو دەکەین، وەك هەنگاوێکی بچووك، قەدەغەی زەبروزەنگ دەکەین لە دژی ژنان. ئەدی قورئان؟ ئێمە خێرخوازی و بەزەیی پێهاتن بە هەژاران رەتدەکەینەوە، بە خێرخوازان دەڵێین(ئەوەت لە کوێ؟)، چونکە هەموو شتێك موڵك و بەرهەمی هەژارانە. ئەدی قورئان؟...هتد

قورئان به زەکاتدان دەیەوێ عەرشی بۆگەن و تاوانباری چەوسانەوە لە ناو بیات!انەخێر ئەمەیشی ناوێ! بەڵێنی ساختە و درۆزنانەی باغات و جۆبارەکانی بەردەمی بە هەژاران دەدا، هەژاران بەو بەڵێنانە کوێر و زەلیل دەکات، تا بیرنەکەنەوە لە تەفروتووناکردنی قەلاّی دۆزەخی سەرزەمین!

پاش تەواوبوون لە خوێندنی سورەتی دراکولا(ئەنفال)، دەچمە سەر سورەتی تەوبە:

1/ ئایەتی1: (دەربڕینی بێزاریە لە خودا و پێغەمبەریەوە، لەو شەریك دانەرانە وا ئێوە بوونە هاوپەیمانیان.)

پاش ئەوەی نووسەری قورئان لە هەموو سورەتەکانی پێشەوە، بە هەڕەشەو کوشتن لە دنیا و سزای دوور لە ئەقڵ لە پاش مردن، رووبەڕووی شەریکدانەران بۆ"خودا" راوەستاوە، لەم ئایەتە، تازە بە تازە هاتووە، بێزاری لە بەرامبەریان دەردەبڕێ!!

2/ ئایەتی دوو: (... دەبێ ئەوەندەش بزانن کە <u>ناتوانن خۆتان لە خودا رزگارکەن</u>...)

3/ ئایەتی3: (خودا و پێغەمبەری خودا لە رۆژی حەجی مەزن دا، بە مەردم رادەگەیەنن کە خودا و پێغەمبەری خوا لە بت پەرستان بێزارن. ئەگەر پەشیمان ببنەوە، قازانجتانە، ئەگەریش قبووڵی نەکەن، لێتان روون بێ کە لە دەس خودا دەرناچن. مژدە بدە بەوانەی خودانەناسن، بەشیان ئازاری بەژانە.)

دووبارەکردنەوەی ناوی خودا و پێغەمبەر لە نێوان دێڕێك زیادەو بەڵگەی سادەیی و ناشارەزاییە نەك بلیمەتی و زاڵبوون بە سەر نووسینێکی پاراو لە

لایەن ئەقڵ و دەسەڵاتی رەها! هەمان شت لە بارەی (لە دەس خودا دەرناچن)! هەمان شت بۆ سەدبارەکردنی سزای ئازاردانی بەژان!

4/ ئایەت 5: (هەر کە مانگەحەرامەکان بڕانەوە، ئەو بت پەرستانەو لە لە کوێ وەدەس کەوێ، لە گرتن و بەندکردن و کوشتنیان دەس مەپارێزن و بۆسەیان بۆ بنێنەوە. ئەگەر پەژیوان بوونەوەو بوونە نوێژکەر و زەکات دەر، ئەوسا دەستیان لێ هەڵگرن. خودا لە گونا خۆش دەبێ و دلۆڤانە.)

ئەم ئایەتە نموونەی باڵای مافی مرۆڤە لە لای ئیسلامییەکان: بەرامبەر بە ئۆپۆزیتسیون، گرتن و بەندکردن و کوشتن حەڵاڵە. زۆر بە تەرەسانە نەخشەی بۆسەنانەوەشیان بۆ دادەڕێژێ!. بۆ چارەسەری کێشەی بڕواهێنان، ملکەچی بەرامبەر دەسەپێنێ، واتە دەبێ بەرامبەرەکەیان لە قەناعەتەکانی پەژیوان ببێتەوە. ئایەتی 11: (سا ئەگەر لە بت پەرستی وازیان هێنا و نوێژیان کرد و زەکاتیان دا، ئیتر برای دینی ئێوەن. ئێمە ئەم نیشانانەمان بۆ خەڵکی روون دەکەینەوە کە زانابن.)

5/ ئایەتی6نموونەیەکە بۆ هەڵویستی داڵدان کە لە زۆربەی کۆمەڵگاکانی پێش ئیسلام، لە ئاینی ئیسلام و ئاینەکانی تریش پەیڕەو دەکرێ.

6/ ئایەتی20و100و117: ئەوی بڕوایان هێناوە و تووشی ئاوارەیی بوون و بۆ خودا چوونە خەزایەو دەستیان لە ماڵ و گیانی خۆهەڵگرتووە، لای خودا زۆر لە پێشترن و بەئاواتی خۆیان دەگەن.)

ئەم ئایەتەش چەندین جار دووبارە بووەتەوە!

7/ ئایەتی21 قشمەربازاڕی باغاتەکەیە. پێویست ناکات هەموو ئایەتەکە بنووسمەوە!

8/ئایەتی22 هەمان شت!!

ئەم ئایەتە بەشێکە لە ئایەتی21و ناکرێ وەك ئایەتێکی تایبەت تەماشای بکرێ!

9/ ئایەتی 26 بەتەنها باسی پیاوانی بڕوادار دەکات، شوێنی ژنانی بڕوادار غائیبە!

10/ ئایەتی29: (وەل ئەوانەدا بجەنگن کە بە خوداو رۆژی سەلا بێ باوەڕن و هەرچی خوا و پێغەمبەری خوا بە ناڕەوایان زانیوە، ئەمان بە ڕەوای دەزانن و نایەنە سەر دینی راستیش، تا ئەو کاتەی بە زەلیلی و بە دەستی خۆ، سەرانەی خۆ بە ئەنگۆ دەدەن.)

أ- ئەوەی خەتی لەژێرکێشراوە، پێشتریش دووبارەو چەند بارە کراوە!

ب- تیرۆری رەشی بێ سنوور، زمانحالّی ئەم کتێبەیە!

ت- سەرانەوەرگرتن لە سەر بڕوا بە ئاینێکی تر، تاوان و زوڵمە!

11/ ئایەتی30قسەی مرۆڤە نەك"خودا"، چونکە نووسیویەتی(خوا بیانکوژێ، چۆنین لە حەقی لادەدرێن؟).ئایەتی31یش هەمان شت.

12/ ئایەتی33: (خودا بۆ رێ نیشاندان و راگەیاندنی دینی راست، پێغەمبەری خۆی ناردوە، تا گش دینەکانی دیکە بەرخۆی بدا، هەرچەند ئەوانیش حەزنەکەن کە شەریك بۆ خودا دادەنێن.)

بە پێی ئەم ئاینە، دەبێ هەموو خاوەن دینەکانی تر، دەست لە دینەکانی خۆیان هەڵگرن و ببنە ئیسلام. بە پێی ئەم ئایەتە، ئیسلامییەکان هەموو دینەکانی تر بە کافر لە قەڵەم دەدەن و بە مافی خۆیان دەزانن، کافران لەناو

ببەن. بەڵام چونکە قورئان وەك چێشتی مجێورە، دەبینین هەندێ ئیسلام پەنا بۆ(ئاینی خۆتان بۆ خۆتان، و ئاینی خۆم بۆ خۆم) بەکار دەهێنن!

13/ ئایەتی38و39و41 بانگەوازە بۆ خەزاکردن، تەنانەت هەڕەشە لە باوەڕدارانیش دەکرێ: (ئەگەر نەڕۆنە خەزایە، لە خواوە تووشی جەزرەبەی بە ژان دێن و دەستەیەکی تازەبابەت دەخاتە شوێنەکەی ئێوەو لەم بارەوە هیچ زیانێکی پێ ناگەینن. خوا بۆ هەموو شت توانایە.)!!

14/ ئایەتی71و72و89دووبارەکردنەوەی باغاتەکەیە، تەنها ئەوە نەبێ ئەم جارەیان شوێنی باغاتە دیاری دەکات(چەندین خانوی هەرەباشی لەناو باغاتی عەدەن دا بۆ داناون.)

15/ ئایەتی100دووبارەی ئایەتی 20وهەزارباری قەشمەری بازاڕی باغاتەکەیە.

16: لە ئایەتی101دا هاتووە(دووجار ئازاریان دەدەین و لە دواییدا دەیانخەینە بەر جەزرەبەی هەرەدژوار.)

ئەوەیە نموونەی رق و قینەی ئەپەڕی وەحشییانەیە. ئایا بە راست ئەمە زمان و رەوشتی ئەقڵی رەهایە؟

17/ ئایەتی111: (خودا گیان و سامانی باوەڕدارانی کڕیوە و لە باتیاندا دەیانخاتە بەهەشتەوە. باوەڕدارانیش ئەوانەن کە لە رای خوا شەڕ دەکەن و دەکوژن و دەشیانکوژن. لە تەورات و لە ئەنجیل و قورئانیشدا بەڵێنی وەها دراوە. سا کێ لە خوا بۆ پێکهێنانی بەڵێنی دروستترە؟ دەسا ئێوە بەو سەودایە و مزگێنی بە یەکتر بدەن، گە دەسکەوتێکی زۆر گەورە و دەست کەوتووە.)

أ- لەم ئایەتەدا پێناسەی ئیسلام دەکرێت کە ئەو کەسەیە دەکوژن و دەشیانکوژن!

ب- لێرەشدا بەڵێنی بەهەشت دووبارە دەبێتەوە. بەڕاستی سەرم سوڕماوە لەوانەی ناوی"زانایانی ئیسلام"یان هەڵگرتووە. ئەوە خۆ تاقە رەخنەیەکیشیان نییە لەم کتێبە!وناوی"زانایان" هەڵگرتووە. بە راستی هیچ زوڵم نییە، پیان بگوترێ دەبەنگەکانی نەزانی!

18/ ئایەتی123دووبارەکردنەوەی بانگەوازی جەنگ بەرپاکردنە: (ئەی گەلی باوەڕداران! دەگەڵ ئەو خوانەناسانەی هاوساتان بە شەڕوەرن، با زەبروزەنگوو ببینن. بیشیزانن خوا دەگەڵ خۆپارێزانە.)

19/ ئایەتی116: (خاوەنی موڵکی عاسمانەکان و زەمینێ هەر خودایە. گیان وەبەر دێنێ و دەمرێنێ و جیا لە خودا، دۆست و یاریدەرتان نیە.) بەهەمان شێوە ئایەتی 119و ئایەتی 129کە تێدا نووسراوە: (...بێژە: من هەر خودام بەسە، بە غیرەز ئەو هیچ شت بۆ پەرەستن ناشێ، کاری خۆم داوەتە دەست ئەو، هەر ئەویشە خودای تەختی مەزنە.).

دەقێك بەم شێوە نووسرابی و بدرێتە پاڵ هێزێك یا بوونێك لە سەرووی مرۆڤەوەیە کە گوایە هەموو ئەم گەردوونەی درووستکردووە، خەتاو تاوانێکی گەورەیە. ئایا ئەو هێزە پێویستی بەو هەموو دووبارەکردنەوە بێزارکەرانە هەیە؟ تەنها بەم خاڵە، ناکرێ قبووڵی دەقێکی وا بکەین وەك بەرهەمی بوونێك لە رادەبەدەر زیرەك، شارەزا و هوشیار بێ!

2003/1/1

سورەتی هود یا دووبارەکردنەوەی
چیرۆکەکانی تەورات و ئەفسانەکانی تر؟!

1/ئەم ئایەتانەی خوارەوە چەندین جار لە سورەتەکانی پێشوو ئەوەندە دووبارەکراونەتەوە کە هیچ شتێکی نویٚ بە خەڵك نالێن:

- ئایەتی2: (کە نابیٚ هیچ بپەرستن غەیرەز خودا، من لە خوداوە بۆ ئێوە ترسێنەر و موژدەدەرم).
- ئایەتی 4:(بەرەو خودا دەگەڕێنەوەو خۆی هەموو شتی پێدەکریٚ.)
- ئایەتی7:(هەر ئەویشە کە ئاسمانان و زەمینی لە شەش رۆژا درووست کردو تەختی فەرمانڕەوایی. ئەو لە سەر ئاو بوو، تا بەتاقیتان کاتەوە، کاموو ئاکاروو چاکترە. گەر وتیشت: لە پاش مردن ئێوە زیندوو دەکرێنەوە، دیارە خودانەناسەکان ئێژن: ئەمە هەر بە ئاشکرا جادوە.)
- ئایەتی20، 21، 22، 23دووبارەکردنەوەن و هیچ شتێکی نویٚ نالێن!

ئەوەی گرنگ بێت لەم سورەتەدا ، بەشی دووهەمی ئایەتی 7ە کە دەڵێ: (...و تەختی فەرمانڕەوایی ئەو لەسەر ئاو بوو...). گەر چی پێشتر باسی ئەم بابەتەم کردووە، بەلاٌم لێرەشدا پشت بە چەند سەرچاوەیەکی تر دەبەستم بۆ سەرلەنویٚ سەلٌماندنی ئەو راستییە کە ئەم دەربڕینە لە ئاین و ئەفسانە کۆنەکانەوە دزراوە، بە بیٚ ئەوەی هێمایان بۆ بکریٚ:

+ ...پێشی قورئان، ئەکەدییەکان بڕوایان بەوە هەبوو کە گەردوون لە سەرەتادا لە یەك توخم پێکهاتووە، ئەوەش ئاوە...کە دوو توخمی ئەزەلی هەیە، ئەوانیش

ئاوی زولاڵە(أبسو) و ئاوی سوێر(تیامات)...(قصه الادیان، سلیمان مڤهر ، مکتبه مدبولی،2002،لا 70)

+ ئاو لەلای مەندائییەکان(سوبی)یەکان زۆر پیرۆزە. ئەم ئاینە نزیکایەتییەکی زۆری هەیە لە گەڵ ئاینی بابلییەکان. بە پێی ئەو تابلۆیانە لە کتێبخانەکەی ئاشورپانیپال لە(تل قوینجق) و لە شارە بابلییەکان و لە (تل ئەلعمارنە) لە میسر دۆزراونەتەوە کە بۆ سالانی 1850- 2000پ.ز ... ئەفسانەیەك دەڵێ: لە سەرەتادا، تاریکایی قەتیسماو بەسەر ئاوە بێ کۆتاییەکاندا زاڵ بوو...ئەو کاتە، هێشتا نە زەمین و نەیش ئاسمان هەبوو، هیچ نەبوو، جگە لە ئۆقیانۆسی سەرەتایی، تی ئامت کە لە قولاییە بەپیتەکەیەوە هەموو شتێکی زیندوو سەریهەڵدا. هێشتا لەو سەردەمە ئاو دابەش نەکرابوو بۆ زەریا زەریاچکە و روبار، بەڵکو هەمووی لە قولاّییەکی بەرین و بێ ئارام گردبوو بوو و ناوی ئابسو بوو...(سەرچاوە: أصول الصابئە و معتقداتهم الدینیە، عزیز سباهی، لا. 68-69، دار المدى للپقافە و النشر1999).

+بەشی یەکەمی ئەم ئایەتە لە سورەتی فورقان، سجدە، حەدیدو نازیعاتیش دووبارەی دەکرێتەوە، ئەوجا با کەسێك بوێرێ و بڵێ ئەم دەقە لە لایەن خالقێك کە وێنەی نیە لە توانا، حکمەت و بێ سنووری هێزەکەی، دابەزیوە.

2⁄ ئایەتی11دووبارەکردنەوەیەکی بێ تامە: (مەگین ئەوی خۆڕاگرو ئاکار چاك بوون، بەشی ئەوان بووردن و پاداشی هەرە مەزن دەبێ.)

3⁄ ئایەتی13سەرلەنوێ گومانکردنمان قولتر دەکات: (یان ئێژن هەڵی بەستگە. بێژە: ئەگەر قسەو راستە، دەسا ئێوە بە یارمەتی هەرکەسێ دەستوو دەکەوێ-غەیرەز خودا- دە سورەتێ هەڵبەستە هەر وەك ئەم بێنن.)

4⁄ ئایەتی14 دووبارەکردنەوەیەکی بێ تامە.

5⁄ ئایەتی18وەکو ئەمەی پێشووە: (کێ لەو کەسە ناهەقترە درۆ بۆ خوا هەڵببەستێ؟....)

6⁄ ئایەتی20: (ئەمانە لەم سەرزەمینە ناتوانن لە خودا راکەن....)هەمان شت!

7⁄ ئایەتی 22هەمان شت!

8⁄فەرموون ئەم ئایەتە بلیمەتە بخوێنن، بزانن چەند جار لەم کتێبە "پیرۆزە"دووبارەکراوەتەوە. ئایەتی23کە دووبارەکرنەوەی ئایەتی11یە: (ئەوانەی خاوەن باوەڕ و ئاکار چاك بوون و دڵیان بە پەروەرێنیان داسکناوە، ئەوانن دەچنە بەهەشت و تاهەتایەی تێدا دەبن.)و پێشتریش لە سەورەتەکانی تر دەیان جاری تریش دووبارەکراوەتەوە!

9⁄ ئایەتی 25: (نۆحمان شاندە لای هۆزەکەی، کە: من بۆتان ترسێنەرێکی ئاشکرام.)

+ ئەمە ئایەتێکی نوێیە، بەلاّم وەك ناوەڕۆك، هەمان مەسەلەی ترساندنی خەڵکە!

+ لە تەوراتدا، ئەصحاحی6(التکوین5و6و7)بەم شێوەیە باسی نوح دەکرێ: (..لامك 182ساڵ تەمەنی کرد و کوڕێکی بوو و ناوی لێ نا نوح و وتی ئەمە ئابروومان دەبا لە سەر کارەکانمان و ماندوو بوونی دەستمان لە لایەن ئەم زەمینە کە خودا نەفرەتی لێ کرد. لامك لە پاشی لەدایکبوونی نوح، پێنج سەد و نەوت و پێنج ساڵ تەمەنی کرد و چەندین کوڕ و کچی بوو. هەموو رۆژەکانی لامك حەوت سەد و حەفتا و حەت ساڵ بوو و مرد.

نوح کوڕی پێنج سەد ساڵی بوو و سام و حام و یافتی بوو.....خودا بە نوحی گوت: کۆتایی هەموو مرۆڤەکان هاتە پێشم. چەنکە زەمین بەدەستیانەوە پڕ بووە لە جەور. ئەوا من فەلاکەتیان دەکەم لە گەڵ زەمین. پاپۆڕێك لە تەختەی(جفر)درووست بکە....هتد چیرۆکەکەم کە پێشتریش هێما و بەراوردم کردووە لە گەڵ ئەفسانەکانی تر.

10⁄ ئایەتی 26: (جگە لە خوا مەپەرستن، نیگەرانم نەوەك ڕۆژێ ئازاری بە ژانوو تووش بێ.)!!

11⁄ ئایەتەکانی71، 72، 73دووبارەکرنەوەی ئەصحاحەکانی تەوراتە بۆ لە دایکبوونی ئەسحاق و بەسەرهاتی قەومی لوت(التکوین18و19: ئەصحاحی 19) و بەردباران و بە هەمان شێوەیش چیرۆکەکانی یەعقوب و یوسف لە تەورات!!

12⁄ ئایەتی118: (پەروەرندەت ئەگەر حەزی بکردایە، خەڵکی دنیای گشت دەکردە یەك ئاین، بەلاّم بە ناتەبایی هەر دەمێننەوە.)

کە خودا خۆی حەزی نەکردووە، خەڵکی دنیای گشت بکا بە یەك دین، ئیتر بۆچی مێژووی ئیسلام هەر شەڕو کوشتن و سەربڕین و داگیرکردن بووە بۆ بە ئیسلامکردنی خاوەن ئاینەکانی تر؟!

13⁄ ئایەتی 12 دووبارەیەکی بێ مانای چەندین بارە لەم سورەتەو لە سورەتەکانی تر: (هەر شتێکی بەر پێوارە-لە ئاسمان و زەمیندا-گش بۆ خودان، هەموو کارێك هەر سەر بەوە. سا تۆ هەر ئەو بپەرەستە و چارەنووست بەو بسپێرە. هەر کارێ کە ئێوە دەیکەن، پەروەندەت لە هیچی بێ ئاگا نیە.)

گەورەترین درۆ و گێچەڵکردن بە خەڵك لە سورەتی یوسف دا هاتووە(لە تەوراتدا، ئەصحاحی 30، تکوین20) نووسراوە کە یوسف کوڕی(راحیل)ە و باسی هەموو بەسەرهاتەکان دەکرێ، کەچی لە قەرئاندا، لە سورەتی یوسف بەم درۆیە دەست پیدەکات: ئایەتی 2و3: (قورئانێکە بە عارەبی ئێمە ناردمانە خوارەوە، شایتا ئێوە تێبگەن. ئێمە وێرای ئەم قورعانەی کە بە تۆن راگەیاندوە، شیرین ترین چیرۆکت بۆ وەدەگێڕین، کە دەپێشدا تۆ هەر ئاگاشت لێ نەبوە.)!!

2003/1/6

سورەتی یوسف یا دووبارەکردنەوەی

(تەورات، التکوین26و27، أصحاحی37-49)؟

راستە یەك ملیارد مرۆڤ بڕوای بە قورئان هەیە، بەلاّم پرسیارەکە ئەمەیە: لەو یەك ملیارد موسلمانە، چەند کەسیان لە قورئان تێگەیشتوون و تەورات و ئەنجیلەکانیان بەباشی خوێندووەو لە گەڵ قورئاندا بەراوردیان کردووە؟! وەلاّمی ئەم پرسیارە بۆ ئێوەی هێژا بەجێدەهێڵم!...

گەورەترین درۆی شاخاوی و گێچەڵکردن بە خەڵك لە سورەتی یوسف دا هاتووە. بۆ؟

- لە سورەتی یوسف(ئایەتی2و3) هاتووە: (قورئانێکە بە عارەبی ئێمە ناردمانە خوارەوە، شایتا ئێوە تێبگەن. ئێمە وێرای ئەم قورعانەی کە بە تۆن راگەیاندوە، شیرین ترین چیرۆکت بۆ وەدەگێڕین، کە دەپێشدا تۆ هەر ئاگاشت

لێ نەبوە. وەختێ یوسف بە باوکی گوت: بابۆ!من یازدە ئەستێرە و خۆر و هەیڤم بەخەو دیتن، کە سەر بۆ من دەچەمێنن.)

لە (تەورات، التکوین، أصحاحی37، لاپەڕەی61)دا هاتووە: (... یوسف پاشان خەونێکی تری بینی و بۆ براکانی گێڕایەوەو گوتی: خەونێکی تریشم بینی، خۆر و مانگ و یازدە ئەستێرە سوژدەم بۆ دەبەن.)

لە قورئاندا یوسف خەونەکەی بۆ باوکی دەگێڕێتەوە، بەڵام لە تەوراتدا بۆ براکانی وەك دووهەم خەوندیتن.

- ئایەتی8: (کاتێ گوتیان: دیارە یوسف و براکەی لای باوەمان لە ئێمە خۆشەویستترن، خۆ ئێمەش دەستەپیاوێکین. بێ گومانە بابی ئێمە بە ئاشکرا گومڕابوە.)
- تەورات: (بەڵام ئیسرائیل یوسفی لە هەموو کوڕەکانی تری زیاتر خۆشدەویست، چونکە کوڕی کاتی پیرییەتی. کراسێکی رەنگاوڕەنگی بۆ درووست کرد. کاتێ براکانی بینیان، باوکیان لە نێو هەموو براکان، یوسفی لە هەموویان زیاتر خۆشدەوێت، رەقیان لێ هەستا و نەیانتوانی بە ئاشتیخوازانە لە گەڵیدا بدوێن.)

أ- جیاوازی لە نێوان گێڕانەوەی چیرۆکی یوسف لە قورئان و تەوراتدا دەگەڕێتەوە بۆ ئەوەی کە یەکەم تەورات(تەوراتی یەهو-ناوی خودایە-900ساڵ پێشی مەسیح نووسراوە): سەرچاوە ئەنجیلی کۆن و نوێ بە ئەلمانی. شتێکی ئاساییە کە چیرۆکەکە پاش ئەو هەموو ساڵە جۆرە گۆڕانکارییەکی بەسەر هاتووە.

ب- جگە لەوە، ناوەکان هەمان ناون! لە تەوراتدا (تكوین25،أصحاحی 35 هاتووە: (...خوا پێی گۆ: ناوت یەعقوبە. لەمەوڕا ناوت یەعقوب نیە، بەڵکو ناوت دەبێتە ئیسرائیل...لاپەڕەی58)

– ئایەتی 9و10: (یوسف بکوژن، یان لە شوێنێکا فڕێی دەن، هەتا باوك ببێتە تایبەت بە خۆتان. لە پاش ئەویش ئێوە بن بە کۆمەڵێکی بەرەکەتی. یەکێ لەوان هەڵیدایە: ئەگەر ئەو کارە دەکەن، لە یوسف کوشتن گەڕێن و بیخەنە بن بیرەکەوە، کاروانچی هەڵیگرنەوە.)

– تەورات: (...هەندێکیان گوتیان ئەوەتە خاوەن خاونەکان هات، دەسا با بیکوژین و فڕێیدەینە ناو بیرێکەوە و بڵێین دڕندەیەکی بەدخو خواردی.....)

لە هەردوو کتێبەکە باسی کراسەکەی یوسف(ئایەتی 18- أصحاحی 37، لاپەڕەی 63)، فرۆشتنی یوسف (ئایەتی 20- لەتەورات أصحاحی 37، لاپەڕەی 63)، هەوڵی ژنەکە بۆ جووتبوون لە گەڵ یوسف(ئایەتی23و24- أصحاحی39، هەمان لاپەڕە)، راکردنی لە دەست ژنێ(ئایەتی25- هەمان اصحاح و لاپەڕە)، زیندانکردنی یوسف(ئایەتی32، 33، 34– هەمان اصحاح،لاپەڕەی66)، خەونبینی پاشا(ئایەتی 43- أصحاحی 41،لاپەڕەی 67)، چاوپێکەوتنی یوسف و زۆربەی هەرە زۆری وەردەکارییەکانی چیرۆکەکە، دەکرێ.

بەپێویستی نازانم هەموویان بنووسمەوە. ئەوانەی گومانێکیان هەیە لەم بابەتە دەتوانن بەخۆیان هەستن بەم بەراورد کرنە.

ئەوەی بۆمان دەركەوت ئەوەیە، قورئان نەك تەنها دووبارەكردنەوەی چەند جارەكی بێ مانای تێدایە، بەڵكو چیرۆكی كۆنی پۆخڵەواتی تەوراتە كە پێشی چەندین سەدە نووسراوەو گێڕدراوەتەوەو نووسەری قورئان وەك سورەتێكی نوێ و قسەی خودا بە سەر خەڵك ساغی دەكاتەوە. ئایا ئەمە درۆی شاخدار و دزی كردن نیە؟ ئایا ئەمە بەڵگەیەك نیە لە سەر ئەوەی قورئان لە لایەن كەسێكەوە نووسراوە؟ ئەوانەی دەڵێن، قورئان كتێبی خودایە، دەتوانن پێمان بڵێن بۆچی خودا هەمان سورەت بە دوو تكنیكی نووسین و شێوەی گێڕانەوەی جیاواز"ناردووەتە خوارەوە"؟

رەخنەگرتن و رسواكردنی ئاینەكان كە بوون بە چەكێك بە دەستی فەرمانڕەواكان، بەشێكی چارەنووسساز پێكدەهێنن بۆ بەرەوپێشبردنی خەباتی رزگاری ژێردەستەكان. ئای لەو رۆژە كە چینەكەمان لەو وەهمانە رزگاری دەبێ و چیتر چاوەڕوانی بەهەشتی نێو هەورەكان ناكا!

2003/1/8

سورەتی رەعد

و پرسیاری ئامێری ئوڵتراشال!!

دەسپێك: ئەگەر سەرنجی ژمارەی بڵاوكراوە كوردییەكانی سەدەی رابردوو(تا ئێستاش) وژمارەی ئەو نووسەر، رۆشنبیرو ئەكادیمییانە بدەین كە بایەخیان داوە بە ئەركی چالاكی و خەباتی بیر، لە رادە بەدەرن. بەڵام چەند كەس لەو بەرێزانە، بایەخی جیدیان داوە بە بواری رەخنە لە قورئان كە رێگرو یەكێكە لە كۆڵەكە ترسناكەكانی دواكەوتن؟ من لە كاتێكدا ئەم پرسیارە دەكەم،

فاکتەری یاساغکردنی لێکۆڵینەوەی ڕەخنەگرانە لە ئاین، سزا و کوشتنم لەبەرچاوە، بەڵام هێشتا ئەم فاکتەرانەش بەس نین و ناکرێ وەك بیانوو قبووڵ بکرێن بۆ توخن نەکەوتن لە ئامرازەکانی لێدان، پەکخستن یا کەمکردنەوەی کارتێکردنەکانی ئەو بەڵایە! ئەوەی ئاگری ڕووناکی و سەرفەرازی بکات بە درووشمی خۆی، ناکرێ هیچ بیانوویەکی لێ قبووڵ بکرێ، کەواتە، با هەموومان دان بەو ڕاستییە بنێین کەوا ئێژێ، بێدەنگی زۆربەی خاوەن قەڵەم و بیرمەندەکانی کوردستان و درێژەپێدان بەو بێدەنگییە لە ئاستی ئەو سەرچاوە نەگریسە، کە زەوتکردنی ئەقڵ و مەعریفەی سەپاندووە، شکستیان بەرهەمهێناوە. مەبەستم شکستی لە بەرامبەر ڕابردوو قبووڵکردنی کۆتەکانی!دەبا پێکەوە لە سەر هەموو ئاستەکانەوە دەست بە نووسینی سەرەتایەکی پرشنگداری نوێ بکەین: بەرەو ئەفلیجکردنی ئاین لە ژیانی ڕۆژانە! بەرەو سەرپانکردنی کارتێکردنە کۆمەڵایەتییە ئابرووچووەکانی، بەرەو جێگیرکردنی هوشیاری، لۆژیکی زمان و خیتابی زانست!لێ دەشزانم، گەیشتن بەو ئاواتە، گۆڕانکاری ژێرخانی کۆمەڵگای گەرەکە...

❊❊❊❊

وەك خوێنەرێکی جددی قورئان، شەرم دەکەم لەوە زیاتر دەستنیشانی ئایەتە چەندین دووبارەکراوەکان بکەمەوە، چونکە ئەوەندە دووبارەکردنەوەی پووچ و بێ مانای تێدایە، خوێنەر بێزار دەکات و دەزانم خوێنەری هێژای ئەم وتارەش وەك من بێزار دەبێ، بەڵام چارم ناچارە و دەبێ هێمایان بۆ بکەم!

1/ ئایەتی یەکەم، دووبارەکردنەوەی"دابەزینی" قورئان بۆ سەر نووسەرو وەرەسبوونی نووسەرەکەی لە بڕوانەهێنانی مەردم بە کتێبەکەی. چ جیاوازییەك لە نێوان ئەم ئایەتانە بەدی دەکرێت؟

-ئەلیف، لام، میم، را. ئەمانە چەند نیشانێکی ئەم کتێبەن. ئەوەی لە پەروەرێنتەوە بۆ تۆ هاتۆتەخوارەوە، دیارە راستە، بەلاّم زۆربەی ئەم مەردمە بڕوا ناکەن.

- ئایەتی 3ی ئال عومران: (ئەم کتێبە- بەراست-کە بۆ تۆ ناردوە، باوەڕ بەو کتێبانەش دەکا کە بەر لەوی لە خواوە بەرێ کراون، تەورات و ئینجیلیشی لە بەرا هەنارد.)

- سورەتی ئەعراف، ئایەتی2: (کتێبێکە بۆ تۆ هاتۆتە خوارەوە...)

دەیان نموونەی تر هەیە...

2/ ئایەتی2و3و4بەلێشاو دووبارەکراوەتەوە، رێك وەك مەسەلەی باغاتەکە: (خودایەکە ئاسمانانی بەرزکرد، بێ هەستوندەك، کە لێۆ دیارن، جا ئەوساکە نیشتە سەرتەخت. خۆرو هەیڤیشی خستەکار، هەر یەکەیان بۆ ماوەیەکی دیارکراو دێن و دەچن. خۆی بەکاروبار رادەگا و نیشانان شی دەکاتەوە، بەشکوو ئێوە لە دیداری پەروەرندەو بێ گومان بن. هەر ئەمیشە ئەم زەمینەی راخستوەو گەلێ کێوات و رووباری لێ ئەفراندو ئەو گەش بەروبوەزۆرەشی-کە هەمووی کردوونە جووتە- لە وێدا بەدی هێناوە، شەو بەسەر رۆژ هەڵدەکێشێ. ئەمانە گشتی نیشانەن بۆ ئەوانەی رادەمێنن.... و ئایەتی4... .

ا-بیرۆکەی بەرزکردنەوەی ئاسمان لە ئاینی میسریش هاتووە:

(ئاسمان بە شێوەی ژنێك، ((شو))بەرزیکردووەو رۆژی لەسەرە بە شێوەی بازنەیی(گۆڕستانی رەمسیسی چوارەم).

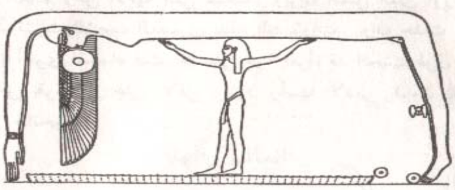

٣ ـ السماء على هيئة امرأة يحملها «شو» وعليها الشمس على هيئة جعل أو قرص (مقبرة رمسيس الرابع).

ب- ئایەتی2، 3، 4و زۆر لە ئایەتەکانی تر لە بارەی ئەفراندنی زەمین و ئاسمان، بەروبووم و شاخ و ئاو و باران و ماسی، رۆژ و مانگ، ئادەم و حەوا، قابیل و هابیل...هتد هیچی تر نین، تەنها ئەوە نەبێ، قورئان بە زمانی عەرەبی، ناوەڕۆك و وردەکارییەکانی تەورات لە(تکوین، ئەصحاحی 1و2و3و4) لە پەیوەست بە کۆمەڵگای عەرەبی مەکە و مەدینە، نووسراوەتەوە!

نموونە: (خوا گوتی با رۆشناییگەلێك لە سەرڕووی ئاسمان ببێ بۆ جوێکردن لە نێوان رۆژ و شەو. بن بە ئایات و کات و رۆژ و ساڵەکان. بن بە رۆشناییەگەلێك لە سەرڕووی ئاسمان بۆ ئەوەی سەرزەمین رۆشن بکەن. ئەوەش بوو. خودا هەردوو رۆشناییە مەزنەکەی درووستکرد. رۆشنایی گەورە بۆ دەسەلاتداریتی بەسەر رۆژ و رۆشنایی بچووك بۆ دەسەلاتداریتی بەسەر شەو....)-تەورات لاپەڕەی 3و4بەزمانی عەرەبی-

لێرەوە ئەوەمان بۆ روون دەبێتەوە، بۆچی هەندێ خەڵك بڕوایان بە پێغمبەرایەتی موحەمەد نەکردووە و پێیان گوتووە ئەوە قسەی پێشینانەو هەر لێرەیشەوە دەتوانین لەو دووبارە قیزەوەنانە تێبگەین بۆ هەڕەشەکردن و چاوترساندن لە قورئان. لە تەورات(ئەصحاحەکانی پێکهاتن1-4)دا، ئەو هەڕەشە و چاوترساندنانە بەرچاو ناکەون، کەچی محەمەد پاش هەر ئایەتێك لە ئایەتە وەگێراوەکانی تەورات، پەنا بۆ ئەو ئامرازانە دەبات.

3/ ئایەتی7:(ئەدی بۆچی لە پەروەرندەی خۆیەوە بەڵگەیەکی پتەوی بۆ نەهاتگە؟ تۆ تەنیا ترسێنەرێکی و هیچی تر، بۆ هەر گەلێك لە گەلانیش ئەشێ رێ شاندەرێك هەبێ.)

دووبارەکردنەوەی چەندین ئایەتی ترە و هەروا هەمان پرسیار لە پێغەمبەر و لەنێو ئاینەکانی تریش کراوە.

3/ ئایەتی 8: (لە تۆلی هەر مێچکەیەکدا هەرچی هەیە خوا دەیزانێ و دەزانێ چی دێتە سەرێ و چیشی لێ کەم دەبێتەوە. هەموویشی لای ئەو ئەندازەی هەیە.)

بە عەرەبی: (الله یعلم ماتحمل کل انپی و ماتغیچ الارحام و ماتزداد و کل شیی عندە بمقدار.)

وەك هەموومان دەزانین، ئەوە چەندین ساڵە، ئامێری(ئولتراشاڵ) درووستکراوە، ژنان دەچن بۆ لای پزیشك و بەئاسانی پێیان دەگوترێ کچ یا کوڕیان دەبێ، کۆرپەکە سەلامەتە یا ناو دەتوانرێت ببینرێت!!. من ترسی ئەوەم هەیە، ئیسلامییەکان بڵێن، زاناکان سوودیان لە"نهێنی"ئەم ئایەتە وەرگرتووە!ئاخر ئەوە نییە، پاش هەر دۆزینەوەیەك لە لایەن زانستەوە، یەکسەر"زانا ئیسلامییەکان" ئایەتێکی بۆ دەدۆزنەوە!!بەڵام ئەگەر پێیان بگوترێ، نووسەری قورئان زۆر سوودی لە تەورات وەرگرتووەو تەوراتیش لە ئەفسانە و ئاینە کۆنەکان سووی وەرگرتووە، یەکسەر تومەتی کوفر دەدەنە پاڵ خاوەنی ئەو بۆچوونانە و خوێنی حەلاڵ دەکەن!

ئەگەر تەماشای بۆچوونەکانی زەردەشتیش بکەین لە پەیوەست بەم بابەتەوە، دەبینین ئەمیش دەڵێ:

ئەمەیە پرسیارەکەم لە ئێوە..
راستی هەواڵەکەم پێ بڵێ ئەی ئاهورا مەزدا.
ئەوە کێیە ئاراستەی رۆژو ئەستێرەکانی کێشا؟
...
ئەوە کێیە ئاسمانی بەرزکردەوە....
(سەرچاوە: قصه الدیانات، سلیمان مقهر، لا274)
لێرەدا نموونەیەك لە سروودێکی ئەخناتون دەهێنمەوە کە بانگەوازی یەکانەگی خواوەندی کرد:
...تۆ کۆرپەی ناو سکی دایکی خەلق دەکەی، تۆ تۆی مرۆڤ خەڵق دەکەی
تۆ ژیان بە کۆرپەی ناو منداڵدانی دایك دەدەی و دڵنەوایەکەیی تا بێزار نەبێ و دەست بە گریان بکا
تۆ هەناسە بە هەموو ئەفراندنەکان دەدەی...
تۆ تاکە خودای و لە موڵکدا شەریکت نییە
بە ئیرادەی خۆت، زەمینت ئەفراند
لەبەر تەنهاییت، مرۆڤ و ئاژەڵانت ئەفراند
بە گەورە و بچوکیانەوە...ئەو مەخلوقاتانەی سەر زەمین و ئەوانەی بە باڵیاندا دەفڕن
...
چلۆن نا، و تۆ رۆژتان بۆ سەر زەمین هێناوە!؟
(هەمان سەرچاوە، لا54-55)
4/ ئایەتی9دووبارەکردنەوەیە...

5/ ئایەتی10ش دووبارەی ڕەهایی زانین و بیننی هەموو شتێکە لە لایەن"خودا"وە!!
6/ ئایەتی11: (...خوا لە هیچ گەلێك ناگۆڕێ، تا ئەوان دڵیان نەگۆڕن. ئەگەر خودا گەرەکی بێ تیرەیەك تووشی بەلا ٚبن، هیچ لەمپەری نایەتە بەرو خواش نەبێ، هیچ کەس دۆستایەتیان ناکا.)
ئایا ئەم ئایەتە کە سەربەخۆییەك بە ئیرادەی مرۆڤ دەدا، چەند یەك دەگرێتەوە لە گەڵ ئایەتی 7ی سورەتی مانگا: (لە خوداوە دڵ و گوێ یان مۆر کراوەو پەردەیەکیش بە بەر چاویاندا کشاوەو بەشیان ئازاری بەژانە.)؟ و چەندین ئایەتی تر کە ئەوپەڕی زەوتکردنی ئیرادەی مرۆڤ دەردەبڕن. وەك دەبینن، بەشی دووهەمی ئەم ئایەتەش سەدبارەکردنەوەیە!
7/ ئایەتی12و13: (هەر خۆیەتی-بۆ ترسان و تەماداری-بروسکەتان بەر چاودێنێ و هەوری پڕ دادەوەستێنێ. هەورەکان و فریشتەکان-لەسامی ئەم-هەمیشە هەر پەسن دەدەن. هەورە تریشقەش دەنێرێ، کێ حەز بکا تووشی دەکا، کەچی ئەوان لەمەر خودا کێشەیانەو خوا لە جزیادانا گەلێ توندوتیژە.)
لە مەلحەمەی کلکامش و ئاینەکانی تر و ئەفسانەکاندا، بەڵگەی کافی هەیە لە سەر ئاگادارییەکانی مرۆڤ لە بارەی بروسکە، هەور، هەورەتریشقەو هتد. بۆ نموونە لە ملحەمەی کلکامش کە پێشی4000ساڵ نووسراوە، هاتووە: ...
ئەستێرەکانی ئاسمان دەرکەوتن
و یەکێکیان بەسەر من کەوت، چما گڕئاگری ئاسمانە((ئانو))
دەمویست بەرزی بکەمەوە، بەلاٚم قورس بوو
دەمویست بیجمێنم، ئەمەیشم پێ نەکرا...0

... خۆشەویستەکەم، شەوی رابردوو، خەونێکم بینی،
ئاسمان تریشقەی دەهات و زەمین لێی وەردەگرتەوە...
(سەرچاوە: ملحمە کلکامش، و قصص أخری عن کلکامش و الگوفان. گە باقر، لاپەڕەی 126)

گەر چی قورئان بە هیچ جۆرێك، هیچ شتێکی نوێی باس نەکردووە لە بارەی ئەفراندن، بەلاّم ئیسلامییەکان بە شێوەیەکی گاڵتەجاڕانە، هەموو زانستە نوێیەکانیش بە وی دەبەستنەوە!! باشترین نموونە کتێبی-الاعجاز العلمی فی القران الکریم، دکتور زکریا همیمی، مکتبە مدبولی —ە!

8: لەم سورەتە چەندین ئایەت هەن، تەنها دووبارەکردنەوەن و هیچی تر:

أ- ئایەتی 15: (هەرچییەك هەیە لە نێوانی ئەم عاسمانانە و زەوینە-خوانەخوایی-خۆیان و سێبەرەکانیان هەموو بەیانی و ئێواران، گشتیان سوژدە بۆ خوا دەبەن.)

ب- ئایەتی16: (بێژە: کێیە راهێنەری ئەم عاسمان و زەوینە؟ بێژە: خودا...

ت- ئایەتی17: (لەو حەوایە ئاوێکی دارژاندوە...)

پ- ئایەتی18: (ئەو کەسانەی کە بەدەنگی خوداوە هاتوون، چاکەیان دەربارەی دەکرێ. ئەو کەسانەش کە بەدەنگیەوە نەهاتوون، ئەگەر هەرچی لەم هەردەدا هی ئەوان بێ و هێندەی دیش و لە باتی خۆیانی بدەن، زۆر بەسەختی دەکەونە بەر پرسینەوەو هەر جەهەنەمیان جێگایە، کە خراپترین ئەنوایە.

ج- ئایەتی23: (خۆیان و باب و کالّیان و ژنەکان و تۆڕەمەشیان- ئەوانەی خودا پەسەند بن- لە باغاتی دور لە نەمان، دەچنە ژوورو فریشتە لە هەموو لاوە دەچنە لایان.)

ح- ئایەتی24، 25، 26: بەهەمان شێوە!

خ- ئایەتی27: (ئەوانەی خودا نەناسن، ئێژن: بۆ چە بەڵگەیەکی لە خواوە بۆ نەهاتگە؟ ....هەمان ئایەتی7ی لەم سورەتەیە و دەیان جار پێشتر دووبارەکراوەتەوە!؟

د- ئایەتی 28 دووبارەیە!

ژ- ئایەتی29: (ئەوانەی خاوەن باوەڕن و ئاکار چاکن، خۆشی لەوان، کە دوارۆژی باشیان هەیە.) دەیان جار دووبارەکراوەتەوە.

ر- ئایەتی 30، 31، 32هەمان شت دوبارەکردنەوەن!؟ و هەروا ئایەتی 33 : (هەتا لەسەر دنیا دەژین، هەر تووشی ئازارێ دەبن. دیارە جەزرەبەی دوارۆژیش دژوارترە و کەس ناتوانی لە خودایان بپارێزێ.)

ز- ئایەتی35، باسی جۆبارەکەیە(بڕوانە وتارەکانی تر)!!. ئایەتی 36، 37، 38، 41، 42و دوا ئایەتی(ئایەتی 43)هەرهەموو ئەم سورەتانەش دووبارەکردنەوەی بێ تام و مانان!...

سورەتی ئیبراهیم

<u>ئایەتی 9</u> یەكێكە لە درۆ زەقە شاخدارەكانی ئەم سورەتە پێكدەهێنێ و دەبێ بۆ هەموو كەسێك روون و ئاشكرا بكرێ. لەم ئایەتەدا بە زمانی موساوە، نووسراوە: (ئاخۆ ئێوە دەنگ و باسی ئەوانەتان نەبیستوە كە بەر لە ئێوە ژیاون؟ وەك هۆزی <u>نوح</u> و هۆزی عادو سەموود و ئەوانەی لەدوی ئەوان بوون، <u>*كە خوا نەبێ هیچ كەسی تر نایانزانێ*</u>. پێغەمبەرەكانی ئەوان بەبەڵگەی زۆر ئاشكراوە هاتنەلایان. گشتیان دەسیان خستە ناو دەمی خۆیان و گوتیان: ئێمە بەو شتانەی ئێوە راسپێراون باوەڕ ناكەین، لەوەش ئێمەی بۆ بانگ دەكەن، زۆر بەگومانین.)

دەقە عەرەبییەكە ئەم ئایەتە: (ألم یأتكم نبؤا الڒین من قبلكم قوم نوح و عاد و ثمود والڒین من بعدهم لایعلمهم الا الله جاوتهم رسلهم بالبینت فردوا أیدیهم فی أفواههم و قالوا انا كفرنا بما أرسلتم به و انا لفی شك مما تدعوننا الیه مریب)و ئەمەش وەرگێڕانی ئەم ئایەتەیە بە زمانی ئەلمانی: (kam nicht zu euch die Kunde von jenen, die vor euch waren, von dem Volk Noahs, und (den Staemmen)Ad und Thamud, und von denen, die nach ihnen lebten?Niemand kennt sie ausser Allah....)

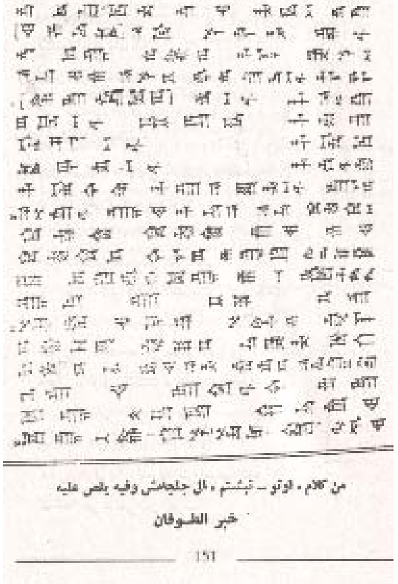

1⁄ باسی نوح و تەوەفان لە ملحەمەی كلكامشدا هاتووە، ئەمەش دەقەكەیەتی. لە خوارەوە نووسراوە: (لە قسەی((ئۆتۆ-نبشتم))بۆ كلكامش و تێدا باسی هەواڵی تەوەفانی بۆ دەكا(سەرچاوە: گە باقر، ملحمە كلكامش و قصص أخری عن كلكامش و الگوفان،

صفحه151). له نووسینەکانی پێشتریش هێمام بۆ کردووە.

2/ فراس ئەلسواح له کتێبی(مغامره العقل الاولی-دراسه فی الاسگوره، سوریا،ارچ الرافدین-) له لاپەڕەی153-154دا له پەیوەست به تەوەفان، دەنووسیّ: (هێڵە بەرینەکانی ئەم ئەفسانەیه له گەڵ هەندیّ جیاوازی، لەلای سۆمەری، بابلی و عبرانییەکان دووباره دەبنەوەو له گەڵ پاپۆڕە فینیقییەکان دەگەنه یۆنان. لەوێشدا، ئەفسانەیەکی ئەغریقی وامان بۆ دەگێڕێتەوە که گەورەی خواوەندەکانی ئۆلیمپ((زیوس))بڕیاریدا ژیان له سەر زەمین وێران بکات و تەوەفانێکی بەهێز به درێژایی نۆ رۆژ رەوانه کردو هەموو خەڵکی لەناوبرد، تەنها پیاوێك و ژنێك نەبیّ به ناوی((دیکلیون))وهاوسەرەکەی ((فەرحه))لەسەر پاپۆڕەکەیان مانەوە و لەسەر چیای برناس راوەستا....). هەر لەم کتیبەدا، بەشێك له تەوەفانی سۆمەری بۆ عارەبی وەرگێڕاوە: (...

لەو ساتەوەختەدا، ((ننتو))وەك ژنێك ژانی هەبیّ، گریا

و ئەنانای پیرۆز بەکوڵ بەسەر گەلەکەی گریا

ئەنکی بەقووڵی بیری کردەوە...

کاتیّ زیوسدرا له نزدیکی دیوارەکه راوەستا، گوێی له دەنگێك بوو:

((لەنزدیك دیوارەکەوە به دیوی راست، راوەسته

قسەیەك دەبێژم، بەدوای کەوە

گویّ له وەسیەتەکەم بگره

ئێمه ***تەوەفانێك*** له باران دەنێرین

هەموو مرۆڤ لەناو ببات

ئەوە بڕیار و دادی کۆمەڵی خواوەندەکانه

بڕیاری ئانو و ئەنلیلە

>سنوورێك دادەنێین<بۆ مەلەكوتی مرۆڤ...)

3⁄ لە تەوراتدا(سفر التكوین، ئەصحاحی 6، 7، 8)بۆ باسكردنی تەوەفان تەرخان كراوە.

4⁄ لە ئەنجیلی لۆقا، 17هاتووە: (چی لە سەردەمی نوح روویدا، هەمان شت لە سەردەمی رۆڵەی مرۆڤ روودەدا. خەڵكی خەریكی خواردن و خواردنەوەو شووكردن و ژن هێنان بوون، تا ئەو رۆژەی نوح چووە ناو كەشتیەكەوەو باو باران دەستی پێكردو هەموویانی لەناو برد.)-بە عەرەبی لاپەڕەی128و بە كوردی لالاپەڕەی 181)

كەوا بێ راستییەكە بە پێی ئەم بەڵگە كەمانەوە كە لەبەر دەستدان ئەوەیە، بەسەرهاتی نوح و تەوەفانەكە زۆر كۆنە و سۆمەرییەكان، بابلییەكان، جوو، مەسیحییەكان و یۆنانییەكان پێیان زانیوە، ئەدی بۆچی لە قورئان نووسراوە(كە خوا نەبێ، هیچ كەسی تر نایانزانێ)؟!

ب- ئەم ئایەتانەی خوارەوە دەیان جار لە سورەتەكانی تریشدا دووبارەكراونەتەوە، جگە لە فرەپێژی بێ سوود و مانا، هیچی تر ناگەیەنن:

- ئایەتی2: (ئەو خودایەی هەرچی لەناو ئاسمانەكان و زەمیندان، گش هی ئەون. واوەیلا بۆ خوانەناسان لە جەزرەبەی زۆر توندوتیژ.)

- ئایەتی 3: (ئەوانەی ژینی دنیایان لە هین ئەولا پێ باشترە، دەبنە لەمپەر لە رای خوداو گەرەكیانە خواروخێچ بێ، ئەوانە لە گومڕاییدا زۆر پێوە چوون.

- ئایەتی 4: (هیچ پێغەمبەرێکمان نەنارد، مەگین بە زوان گەلەکەی خۆی، تا هەقیان بۆ روونکاتەو. خودا هەر کەسێ حەز بکا گومڕای دەکاو کێشی بوێ شارەزای راستەڕێی دەکاو هەر خۆی خاوەن دەستەلاّتی لەکارزانە.)
ئەم ئایەتە زۆر ساکارانە نووسراوە!ئەی خۆ پێغەمبەرێکی فەرنسی زبان بۆ خەڵکی چین نانێرن!

– ئایەتەکانی 6، 7، 8، 9و 10دووبارەکردنەوەن!
– ئایەتی19 :(تۆ نابینی خودای مەزن ئاسمانەکان و زەمینی هەر بۆ راستی چێ کردوە؟)دووبارەکردنەوەیەو هیچی نوێ پێشکەش ناکا!
– ئایەتی 23، هەر بۆ پێکەنین، ئەم ئایەتە100بارەکراوەش دەنووسمەوە: (ئەو کەسانەش کە بڕوایان بەخوا هەیە و ئاکار چاك بوون، بە ئیزنی پەروەرندەیان دەبرێنە ناوەندی باغاتێك رووباریان بەبەردا دەڕواو هەتا هەتایە لەوێ دەبن و هەر بە سەلام، خۆشی و بێشی لێکتر دەکەن.)!!
– ئایەتی32 باسی داهێنانی ئاسمان و زەمین و بارانی ئاسمانە. ئایەتی 33 سەرلەنوێ بە خێر باسی خستنەکاری خۆرو هەیڤییە کە پێشتر دەیان جار نووسراوە. هەروا ئەم ئایەتانەش(43، 44، 47، 48، 49،(ئایەتی 50لە فیلمی هتشکوك دەچێ: پۆشاکیان قەترانی رەشەو روویان ئاگر دای پۆشیوە.)و ئایەتی51دووبارەکردنەوەی بێ مانان+هەڕەشەو تۆقاندنن کە بە دەیان جار لە سورەتەکانی پێشتر، بەرچاو دەکەون!!بەگشتی، خۆشبەختانە، سورەتەکان تا دێن کورت دەبنەوە!

ئامانجی ئەم رەخنانە وەك رەخنەگرتنی ئەتائیستەکان نییە کە روو لە ئاسمان دەکەن، بەڵکو بە پێچەوانەوە، ئێمە روو لە رۆڵی کۆمەلاّیەتی، سیاسی،

ئابووری، پەروەردەیی ئەم سورەتانە دەکەین لە پەیوەست بە پەیوەندییە کۆمەلاّیەتییەکان!

2003/1/20

سورەتی حیجر

و

دەقە دژبەیەکترەکانی قورئان!

1/ ئایەتەکانی28-39 سورەتی حیجر، کۆپیکردنی ئایەتەکانی11-18ی سورەتی ئەعرافن لە گەلّ جیاوازییەکی سەیر بۆ گفتوگۆکردنەکەی نێوان خوداو ئەبلیس. لە سورەتی ئەعرافدا –ئایەتی12-نووسراوە:(گوتی: من لەو هێژاترم، منت لە ئاگر دروس کرد، ئەوت لە حەڕی سازداوە.)بە عەرەبی: (قال: أنا خیر منه خلقتنی من نار وخلقته من گین). بەلاّم ئەم گفتوگۆیە لە سورەتی حیجر بە شێوەیەکی تر نووسراوە:

28-کاتێ پەروەرندەت بە فریشتانی گوت: وا من مرۆم لە قوڕەڕەشەی بۆگەنیوی وشکەلاّتووی چێ کردووە،

29 هەرگا ڕێك و پێکم کردو لە گیانی خۆم فووم پێدا کرد، ئێوە بۆ سوژدە بۆ بردن داوەرنەوەو دەمەوڕووبن.

30فریشتە گش سوژدەیان برد،

31مەگین ئیبلیس، ملی نەدا دەگەلّ سوژدەبەرەکان بێ.

32گوتی: ئەی ئیبلیس! تۆ چیتە، دەگەلّ ئەم سوژدەبەرنە سوژدەنابەی؟

33گوتی: <u>من چۆن سوژدەدەبەم بۆ مرۆیەك، لە قورەڕەشەی بۆگەنەنیوی ڕەق هەلاتووت چێ کردووە؟. بە زمانی عەرەبی: (قال: لم أکن لاسجد لبشر خلقتە من صلصل من حما مسنون).</u>
34گوتی: سا لێرە دەرکەوە، تۆ(لە لای من)دەرکراوی.
35نفرەی خودا لەسەرتۆیە، تا ڕۆژی پێ ڕاگەیشتن.
36گوتی: ئەی پەروەرندەی من!مەودام بدە تا ڕۆژێ زیندوودەبنەوە.
37گوتی: بڕۆ، تۆ لە مۆڵەت دراوانی،
38هەتا وەختی دیاری کراو.
39گوتی: ئەی پەروەندەی من!هەر چونکە تۆ گومڕات کردم، لە ڕوی زەمین خراپەیان وەها لەبەردەخەڵمێنم، گشتیان لەڕێ هەڵدەکەم،...)
خوێنەری هێژا، بەڕای ئێوە، ئەو دوو گێڕانەوە جیاوازە لە گفتوگۆی خودا و ئەبلیس لە دوو تۆی کتێبێکی وا"پیرۆز"، لە کوێوەوە سەرچاوەی وەرگرتووە؟ کامە دەربڕین درووستە؟ ئیبلیس چۆن وەلامی خودای داوەتەوە؟ ؟!.
لە سورەتی مانگاشدا-ئایەتی34- باسی ئەبلیس دەکرێ: (فەرمانمان بە فریشتان دا، کڕنۆش لەبەر ئادەم بەرن. غیرەز ئیبلیس هەموویان سوژدەیان بۆ برد، ئەو کە خۆی بە زلتر زانی، سوژدەی نەبردو سپڵە بوو.)
ئەوەی زۆر سەیرتر بێ لەو گێڕانەوە جیاوازە بۆ گفتوگۆکەی ئەبلیس و خودا ئەوەیە، وەك لە هەموو سوورەتەکان هاتووە، سوژدەبردن تەنها بۆ خودایە نەك بۆ کەسێکی تر!!بۆچی ئەو جۆرە داواکارییە لە ئەبلیس کراوە؟ شتێکی ئاساییە کە ئەبلیس ئەوەی زانیوە کە نابێ بۆ کەسێکی تر سوژدە ببا. بەلام هەر ئەو زانیینە بوە هۆی کەوتنی بە بەر نەعلەتی"خودا"!!هەروا ئەبلیس بۆچی

سوژە بۆ ئادەم ببات کاتیَ خۆی و هەموو فریشتەکان لە ئایەتێکی پێشتر بە خودا دەڵێن: (گوتیان: تۆ کەسیَ وا دێنی لەوێدا خراپەبکاو خوێن بڕێژیَ، کەچی ئێمە هەر شوکرانەی تۆ دەکەین و پەسنی پیرۆزی تۆ دەدەین؟).

2/ لە تەوراتدا(التکوین2-2، الاصحاح الپالپ، صفحه7)نە باسی ئەبلیس کراوە و نە چیرۆکی ئەبلیس و سوژدە بردن!وەك پێشتریش باسم کردووە، لە بری ئەبلیس، باسی مار دەکریَ!مار، ژنەکە"هەڵدەخەڵەتێنیَ"، و خوا پێی دەڵیَ: (چونکە ئەو کارەت کرد، تۆ لە هەموو زیندەوەرەکان و هەموو دڕندەکانی زەمین نەفرەتلێکراوتریانی. لە سەر سکت هەوڵدەدەی، هەموو رۆژەکانی ژیانت خۆڵ بخۆی. دوژمنایەتییەك لە نێوان تۆ و ژن دادەنیم، لە نێوان نەوەکەت و نەوەکەی. ئەو سەرت پان دەکاتەوە، تۆ شایەنی ئەو سزایەی...)

3/ لە ئایەتی29نووسراوە: (هەر گا ڕێك وپێکم کردو لە گیانی خۆم فووپێدا کرد، ئێوە سووژدە بۆبردن داوەرنەوەو دەمەوڕۆبن). بەڵاّم لە ئاینی هیندۆسەکانیش فووکردن باس کراوە بۆ خەڵکردنی مرۆڤ:(براهما بە سەرپەنجەکانی شتێکی مەزنی قەوارە گەورە درووست کرد، لەوانە بوو جەستەکەی هاوتای پیاو و ژنێکی زەبلاحی دەستیان لەمل یەکتر کردبیَ و پەروەرندە فووی لەو جەستە زەبلاحە کرد و بوو بە دوو کەرت...نیوەی بوو بە پیاوێك..و نیوەی بە ژنێك....)-سەرچاوە:قصە الدیانات، صفحە80-هەروا لە ئەفسانەیەکدا باسی فووکردن باسکراوە، بەڵام سەرچاوەکە نادۆزمەوە.

4/ ئەم ئایەتانەی خوارەوە دووبارەکرنەوەی ئایەتەکانی پێشترن:

-ئایەتی1(ئەلیف، لام، ڕا. ئەمانە بەڵگەو نیشانەی ئەم کتێبەن کە قورئانەو چاك و خراپە نیشان دەدا.)

-ئایەتی2:(هیچ دوور نیە ئەوانەی خودانەناسن، ڕۆژێ بێژن: خۆزی موسوڵمان بووینایە.)
-ئایەتی7:(ئەگەر قسەکانت ڕاستن، دەی بۆ فریشتەکان ناهێنی بۆلامان؟)
-ئایەتی9:(مە خۆمان ئەم قورعانەمان ناردۆتەخوار، هەر ئێمەیشین دەیپارێزین.)
"خودا" ئەم ئایەتەی چەندین جار بۆ سەر پێغەمبەرەکەی دابەزاندووە!
-ئایەتی10: (بەرلەتۆش پێغەمبەرانمان ناردۆتە ناو کۆمەڵەکانی پێشوونە.)
پێدەچێ"خوا"ئەم ئایەتە، بەر لەم سورەتە بە دەیان جار بە پێغەمبەر نەگوتووە! دووریش نیە، پێغەمبەر نەخۆشی لەبیرکردنەوەی هەبووبێ!
-ئایەتی11: (هیچ پێغەمبەرێك نەهات بۆ لایان مەگەر، دایانە بەر گاڵتەو تەشەر.)
بۆ؟!
-ئایەتی12: (ئەمەش ئێمەین کە دەیخەینە دڵی تاوانبارانەوە.)
ئایا ئەبلیسی ئەرکی ئەوەی هەیە، ڕێگای خراپە بە خەڵك پیشان بدا، یا خودا خۆی؟ لەم ئایەتەدا، خودا خۆی سەرچاوەی گاڵتەو تەشەرە! بۆچی وا بە شانازییەوە شتی وا دەخاتە دڵی خەڵکەوە؟!
-ئایەتی49: (خەوەر بدە بە عەبدانم، کە هەر خۆمم لەگوناهان دەبوورم و دڵۆڤانم.)
-ئایەتی50: (جەزرەبەشم زۆر بە ژانە.)
5/ ئایەتی43و44: (جەحەندەمیش جێ ژوانێکی هەموانی یەو، حەودەرگای هەس. بۆ هەر دەرگایەك لەمانە پاژێکی لێ بەش کراوە.)

دۆزەخ لە دەقە سۆمەری و ئەكەدیش هەر 7دەرگای هەیەو هەر دەرگایەك بەشێكی تایبەت!.

لە دابەزینی ئەنانا بۆ جیهانی خوارەوە، لە تابلۆ شیعرێكی زۆر جوان باسی حەوت دەرگاكەی جەهەندەم دەكرێ:

(كاتێ لە دەرگای حەوتەم چووە ژوورەوە

هەموو جلوبەرگەكانی دەستڕۆیی و سولڵتانیان لەبەر داكەنی...)

بە هەمان شێوە لە ئەفسانەی ئەكەدی هاتووە:

(كاتێ لە دەرگای حەوتەم بریانە ژوورەوە،

جلوبەرگەكەیان داكەنی...)

ئەم ئەفسانانە بە زمانی شیعر نووسراون. بەم بۆنەیەوە سەیرم لێ دێ لە نێو بڕواداره ئیسلامییەكان شاعیر هەیە، چونكە لە كتێبەكەی(الپعلیی، قصص الانبیاو المسمی عرائس المجالس)هاتووە: (لە زاری ئەبن عەباس دەگێڕنەوە: ئەوەی بڵێ ئادەم شیعری وتووە، درۆی لەسەر خودا و پێغەمبەری كردووە، پێغەمبەر(صلی) و هەموو پێغەمبەرەكان وەك یەك، نەهیان لە شیعر كردووە و خودا دەڵێ: شیعرمان فێر نەكردووە و پێویستی پێ نیە)-لاپەڕەی39-. هەروا لە لاپەڕەی 35دا هاتووە: (دەگێڕنەوە: ...ئەبلیس-لە خودا پرسیاری كرد-ئەی چ بخوێنم؟گوتی شیعر...)!!

6/ ئایەتی59-65سەرلەنوێ باسی چیرۆكی قەومی لوتە كە پێشتر لە سورەتی ئەعراف-ئایەتەكانی80-84و لە سورەتی هود-ئایەتەكانی74، 83 باسی كردووە!!

7/لە ئایەتی67-71:(خەڵكی شاریش-وە هەلهەلەكێشانەوە-پەیایان بوو.

گوتی: ئەوانە مێوانمن، ڕووزەردی ئەوانەم مەکەن.
گوتیان: ئەدی پێن نەوتوی نابێ کەس تخوونت کەوێ؟
گوتی: ئەوا کیژەکانم، چیتان دەوێ وەرن دەگەڵ وانی بکەن.)
ئاخر ئەوە چ پێغەمبەر و"کتێبێکی پیرۆزە"بانگی خەڵکی شارێك دەکا بۆ زەوتکردنی کچەکانی؟ ئایا ئەوە ڕێگاچارەیە بۆ دوورکەوتنەوە لە هوموسێکسوالیتێتی لەناو قەومی لوت؟
پێشینان راستییان وتووە:(ویستی چاوی برێژێ، کوێری کرد)؟!
8/ئایەتی98: (سا شوکری پەروەرندەی خۆت لەبیربێ و لە ڕیزەی سوژدەبەران بە.)
ئەی مەگەر پێغەمبەر، پێغەمبەری"خودا" نیە؟ ئیتر چ پێویست دەکا، ئایەتێکی تایبەت بۆ قسەی وا تەرخان بکرێ؟ئەی مەگە خودا خۆی هەڵینەبژاردووەو سەرقافڵەیی نوێژکەرەکانی بۆ دەکا؟!
2003/1/22

سورەتی نەحل: نموونەیەکی ترە بۆ ناپیرۆزی قورئان!

پێش ئەوەی باسی سورەتی نەحل بکەم، بە کورتی دەگەڕێمەوە بۆ دوا ئایەتی حیجر-ئایەتی 99- کە دەڵێ: (پەروەرندەت بپەرستە تا ئەو کاتەی کە شتە بێ گومانەکانت لێ ڕوودەدا) بە عەرەبی: (واعبد ربك حتی یأتیك الیقین). لەژێر تیشکی ئەم ئایەتە، مامەڕەزاییە بەڕێزەکان، نوێژ ناکەن، چونکە دەڵێن ئێمە هیچ گومانێکمان تێدا نییە لە بارەی بوونی خودا و گەیشتووین بە یەقین، جا بۆچی نوێژ بکەین. هەڵبەت ئەمە تێگەیشتنێکی

درووسته بۆ ئەم ئایەتە، بەلاَم"زانا ئیسلامییەکان"بە نارِەوایی کەوتنە تەقە لە ئەهلی حەقەو چەندین درۆی شاخاوییان بۆ هەڵبەست.(نایشارمەوە، بەش بەحاڵی خۆم، رێزێکی زۆرم هەیە بۆ مامەرِەزاییەکان، بریا حەمەسووریش خۆیی جیا نەکردبا!)

1/پاش ئەوەی لە هەموو ئایەتەکان بە تێروتەسەلی باس لە"پاکی، بەرزی و بێ شەریکی"خودا کراوە، کەچی لەم سورەتەش بەم ئایەتە دەستی پێدەکات: (...خودا پاکە و گەلێك لەوە بەرزترە کە بێژن هاوکاری هەیە.).

2/ رەنگە تەنها"خودا" بۆی هەبێ بە کەسی یەکەم و سێهەمەوە قسە بکا. ئەمە لە ئایەتی2دەردەکەوێت: (فریشتەکان وێرِای وەلاَمەکانی ئەو-بە پێی فەرمانێ کە ئەیدا-دەنێرێتە خوارێ بۆلای هەرکەسێ لە عەبدەکانی کە خۆی حەزکا، گەفانی لە خەڵکەکە بکەن کە: هیچ شتێ شیاوی پەرەستنی نیە جگە لە خۆم، دەبێ هەر لە خۆم بترسن.). لێرەش هیچی نوێ ناگوترێ، تەنها دووبارەکردنەوەی ترساندن و هەرِەشە و گورِەشەیە لە مرۆڤ کە لە سورەتەکانی پێشوو، بە لێشاو بەرچاومان کەوتووە. پێشینان راستیان گوتووە: (قسە هەزارە دووی بە کارە)!

3/ ئایەتی 3یش دووبارەکرنەوەی بێ نرخی دووپاتکراوی دەیان جارەیە: (ئەم عاسمانانە و زەوینەی هەر بۆ رِاستی داهێناوە. بەرزترەو دوورە لەوەی ئەوان دەیکەن بە شریکی.)

4/ ئایەتی چوارەمیش وەك حاڵی ئایەتەکانی پێشوو: (بنیادەمی لە تنۆکێك بەرهەم هێنا، کەچی بووتە دوژمنێکی بەئاشکرا.) لێرە بێزاری نووسەری قورئان دەردەکەوێ بەوەی هەموو ئینسانیەت وەك دوژمنێکی ئاشکرای خودا

ناوده‌بات. هه‌ڵبه‌ت پۆی سووکایه‌تی به‌مرۆڤ به‌ باشی له‌م ئایه‌ته‌ ده‌رده‌که‌وێت، وه‌ك بڵێی کابرا تۆ چیت، له‌ تنووکێك خه‌ڵق بوویت و ئێستا هاتووی دوژمنایه‌تیم ده‌که‌ی!

5/ چونکه‌ ئه‌سپ، هێستر و که‌ر رۆڵی سه‌ره‌کی بینیوه‌ له‌ بازرگانی و به‌گشتی ژیانی ئه‌وسای دوورگه‌ی عه‌ره‌بی و ناوه‌ندی ژیانی گرتووه‌ته‌وه‌، بۆیه‌ نووسه‌ریش ته‌نها ئاژه‌ڵی له‌به‌رچاو بووه‌(سنووری په‌ره‌سه‌ندنی هوشیاری)و به‌سه‌رسوورمانێکه‌وه‌ سه‌یری ئاژه‌ڵه‌کانی کردووه‌و ئه‌و زانیاریه‌مانه‌ پێ ده‌ڵێ که‌ به‌ هه‌زاران ساڵ پێشتر گوتراوه‌و پێزانراوه‌: (وڵساتیشی هه‌ر بۆ ئێوه‌ به‌رهه‌م هێنا، که‌ گه‌رمایی و به‌هه‌ره‌یان بۆ ئێوه‌ تێداو لێشیان ده‌خۆن.)

له‌م ئایه‌ته‌دا هیچ مه‌عریفه‌یه‌کی نوێی بۆ ئه‌و سه‌رده‌مه‌ش تێدا نییه‌. خۆ ئه‌گه‌ر له‌ گه‌ڵ ئێستا به‌راوردی بکه‌ین، ئه‌وا زانستی مرۆڤ، ته‌کنیك و به‌رهه‌می زۆر بالاتری خه‌ڵق کردووه‌ بۆ گواستنه‌وه‌ یا گه‌رمایی وه‌رگرتن!

6/ ئایه‌تی شه‌شه‌م: (لاتان جوان و ڕازاوه‌ن، کاتێك ده‌یانبه‌ن بۆ له‌وه‌ڕ کاتێکیش ده‌یانهێننه‌وه‌.)

هێنان و بردنی مه‌ڕومالات چ په‌یوه‌ندییه‌کی هه‌یه‌ به‌ جوانی و رازاوه‌یی؟ پاشان له‌ کوێ مه‌ڕومالاتی برسی و تینوو له‌ گه‌ڵ مه‌ڕومالاتی تێروته‌سه‌ل به‌راورد ده‌کرێ؟

7/ ئایه‌تی حه‌وت: (گرانبارتان ڕاده‌گوێزێ بۆ جێگه‌ی وا که‌ بۆ ئێوه‌ زۆر دژوارده‌بوو بیگه‌نێ. په‌روه‌رنده‌ت زۆر دڵسۆز و دلۆڤانه‌.)

ماڵی ئاینم وێران کرد، ئه‌وه‌ مرۆڤ ئامێری وای داهێناوه‌ بۆ راگواستنی گرانبار، به‌ هه‌زار که‌ریش هه‌ڵناگیرێ!!

8/ ئایەتی8:(ئەسپ و ئێسترو کەریشی، هەم بۆ سواری هەم بۆ خۆبەجوان ڕانانی ئێوە چیٚ کرد. شتی وەهای دروس دەکا کە نایزانن.)
خۆزگا موحەمەد ئێستا لە قەبرەکەیەوە رادەستدەبووەوە تا بە خۆی بەراوردێك لە نێوان داهێنانی ئۆتۆمبیل و سواربوونی لە گەڵ سواری ئەسپ و ئێستر و کەر بکردایە!
9/ ئایەتی9: (خودا هەر هێندەی لەسەرە ڕێگەی ڕاست دەست نشان بکا. ڕێگەی خێچ و خواریش هەیە. ئەگەر بۆخۆی بیوستبا، هەمووتانی دەخستە سەر ڕاستەڕیٚ.)
أ-ئەمە درۆیەکی ترە، چونکە چەندین ئایەتی ترش هەیە، کە خودا بە خۆی چاو ودڵی مرۆڤ دەبەستیٚ تا"رێگای راست"نەبینن وچەندین ئایەتی تریش هەیە کە بەخۆی رێگای خێچ و خوار بە مردم پیشان دەدا. ب- ئەم ئایەتەش هەر دووبارەکردنەوەیەو پێشتر دەیان جار هێمام بۆ دووبارەکردنەوەکانیم کردووە. ج- ئەبلیس بە"خۆی" دایهێناوە! ئیسلامییەکان دەتوانن پێمان بلێن کیٚ مەلایکەتی شەڕی خەڵقکردووەو کردوونی بە"مەقاشی دەستی بۆ کاری خراپەی مرۆڤ"!؟
10/ ئەم ئایەتە ئەوەندە پێشتر نووسراوەتەوە، ئیتر شایەنی ئەوەنیە هیچی لەسەر بنووسرێت: (هەر خۆیەسی لەم حەوایە ئاوێکی بۆدابارِاندن کە ئێوە لێی ڤەخۆن و ڕوەکیشی پیٚ شین دەبیٚ و لەو ڕوەکە، وڵساتەکانوو دەچەڕن.)
11/ ئایەتی11هێماکردنە بۆ سوودی باران لە رواندنی چاندەمەنی، زەیتون و رەز و دارەخورما...

12⁄ ئایەتی12دووبارەکردنەوەیە وپێشتر چەندین جار بە دوورووودرێژی باسم کردووە: (شەوو ڕۆژی بۆڕام کردن، هەیڤ و خۆرو گش هەسارەش مل کەچی فەرمانی ئەون. لەمەشدا زۆر نیشانە هەن بۆ کەسانێ کە تێدەگەن.)

هەر بۆ نموونە دەقێك لە ئاینی هندۆسییەکان دەهێنمەوە وەك بەراوردکردن لە گەڵ ئەم ئایەتە و ئایەتەکانی تری ئەم سوورەتە: (خۆی بەتەنهایی و زۆر لە دووریدا دەژێ..لە بێ کۆتاییدا...لەوێ کە ئاسمان زۆر دڵگیرە، سەیرو مەزنە. ...وەك بڵێی لەناخیەوە لەو کاتەی بە تێڕوانینی دووریەوە، دەنگێگی بەرز دەڵێ: ((من لە ئاسمان بەهێزترم و لە زەمین مەززنتر. لە هەموو ئەستێرەکانی دەوروبەرم، بەرزترم. من لەهەموو ئەوانە، بەرزترم. من گشتم لەناو گشت. ئەوەی بمەوێت دەیکەم. ئەوەی بە مێشکمدا بێ، دەیئافرێنم. من کاکڵەی ئەم جیهانە تاکانە و گشتییەم. نە نێرم و نە مێ، بەڵکو ڕۆحێکی دیارینەکراوم لە خەسلەتەکانی. هەموو شتێکم تێدایە و لەناو هەموو شتێکم. هەستەکان ئیدراکم ناکەن، چونکە من راستی هەموو راستییەکانم. من...براهمام.)- سەرچاوە: قصە الدیانات، صفحە80)

هەر بۆ ئینسافبوون، شێوەی ئەم نووسینە بۆ پێناسەکردنی"خودا"، زۆر چڕوپڕتر، جوانترو کاملترە لە دەربڕینەکانی قورئان، تەورات و ئەنجیل. شایانی باسە کە زەرادەشتیش لەوەلامی پرسیاری تیۆلۆگەگان: (مەبەستت ئەوەیە، خواوەندەکانی رۆژ، ئاور، چیا و ئەستێرەکانمان، خواوەندی درۆزنانەن؟) دەڵێ: (نەخێر...خواوەندی درۆزنانە نین...چونکە هەرگیز خواوەند نین.....راستییەکەی ئەمەیە..رۆژ و خۆر و چیاکان خواوەند نین...بەڵکو خالقی بەهێز خەڵقی کردوون...)-

تیولۆگێکی تر پرسیاری لێ کرد: ئەو خالّقە کێیە؟
زەرادەشت گوتی: ئەوە ئەهورا مزدایە، خواوەندی حیکمەت و دادوەری بەرزی جیهان..
حەکیمێکی تر پرسیاری لێ کرد: دەڵێی ئەو هەموو شتەی لە جیهان ئەفراندووە؟!
زەردەشت گوتی: هەموو شتێکی چاك لە جیهان ئەفراندووە، چونکە خودا چاکەیە..)-هەمان سەرچاوە، لاپەڕەی 297-.
13/ ئایەتی 13هیچ ناگەیەنێ: (لەم زەمینەش گەلێ شتی ڕەنگاوڕەنگی بۆ ئێوە وەدی هێناوە، لەمەدا نیشانە هەیە بۆ ئەوانەی ڕادەمێنن.)
14/ ئایەتی چواردە: (هەر ئەویشە زەریای خستووەتە بەردەستوو کە گۆشتی تازەی لێ بخۆن، خشڵیشی لێی بێننەدەرێ و بەخۆتانیەوە هەڵواسن. ئەوا دەبینی کە گەمیەش سنگی دەریا دەقڵێشن، تا چاکەی ئەوتان دەس کەوێ و بەشکوکرانە بژێربن.)
لەم ئایەتەشدا لە دەرگای هیچ بابەتێکی نوێ نەدراوە، وەك هەموو سورەتەکانی پێشوو، دووبارەی ئەوە دەکرێتەوە کە خوا هەموو شتێکی خەڵقکردووە. لەم ئایەتە ناوی بەشێك لەو شتانە دەهێنێ.
15/ ئایەتی15: (کێوەهەڵەمۆتەکانی لەم زەمینە کردەلەنگەر، هەتا ئێوە نەلەرزێنێ و چۆم و ڕێبازیشی شاندان، تا ئێوە ڕێو بدۆزنەوە.)
مرۆڤ خۆی ڕێگاوبانی هاتوچوو دیاریدەکات و هەندێ جاریش ڕێگاکانی لێ وون دەبێ، بەتایبەتی لە بیابانەکان!...
16/ ئایەتی16: (نیشانەگەل دیگەش هەن و بە ئەستێرەش ڕێ دەردەکەن.)

هێماکردن بۆ رێ دەکردن بە ئەستێرە، زۆر کۆنترە لە قورئان، تەنانەت ئاینە سرووشتییە کۆنەکان لەناو گەلانی میس، ئێران، بابلی و یۆنانییەکان، ئەستێرەشیان پەرەستووە.

17/ ئایەتی 17دووبارەی چەندین ئایەتی پێشتر.

18/ ئایەتی18دووبارەکردنەوەیە!

19/ ئایەتی 19 دووبارەکرنەوەیە: (هەر شتێکی وەیشێرن و هەرچی ئاشکراشی بکەن، خوا دەیزانێ.)

20/ دووبارەکردنەوەیە!

21/ ئایەتی22،21دووبارەکردنەوەن. بۆ دڵنیابوون: (خودای ئێوە هەر یەکێکە. ئەو کەسانەی بڕوایان بەدوارۆژنیە، دڵەکانیان دژباوەڕن و خۆشیان هەر بە زل دەزانن.)

23/ئایەتی23دووبارەکردنەوەی ئایەتی19ودەیان ئایەتی پێشتر: (خودا دەزانێ چی لە خودا دەشارنەوەو چی دەردەخەن. خودا لە خۆبەزلزانان خۆشی نایە.)

24/ ئایەتی 24دووبارەکردنەوەیە، بەلاّم سەرەنجڕاکێشە: (هەرگایەکی لێان پرسی:پەروەرێنتان کام مەبەستی ناردۆتەخوار؟ئێژن: چیرۆکی پێشینان.)

ئەوە راستییەکی بەڵگە نەویستە کە زۆر لە دەقەکانی قورئان لە ئاین و ئەفسانەکانی تر هاتووەو پیاوانی ئاینی جوو، مەسیحی یا ئاینەکانی ترو شارەزایانی ئەو سەردەمە لە دەق و ئەفسانەکانی سۆمەر و بابل لە کاتی محەمەد بەو چیرۆك و گێرانەوانەیان زانیوە.

25/ ئایەتی25 هەڕەشەی رۆژی قیامەتە!

27⁄ ئایەتی 27باسی رۆژی قیامەتە و چۆن ئابرووی بێ باوەڕان دەچێ!

28⁄ ئایەتی28:دووبارەکرنەوەیە و پێشتر باسکردووە: (سا لە دەرگای دۆژەهەوە بچنە ئەودیو، تاهەتاهەتایە هەر لەوێ بن. ئای کە جێی بادی هەوایان ناهەموارە.)

29⁄ ئایەتی30و31و33و32و34و35باسی دۆزەخ وبەهەشت و جۆبارەکانیەتی!!

30⁄ ئایەتی36و 63هەمان شتن و دووبارەکرنەوەیەکی ساویلکانەیە: (بۆ ناو هەر کۆمەڵەیەك پێغەمبەرێکمان بەڕێ کرد، کە خودا بپەرستن و لە شەیتان دوورەپەرێزبن....)

31⁄ ئایەتی 40: (مە هەرچی یەك بمانەوێ پەیدا ببێ، ەر هێندەیە کە پێی بێژین: ببە، دەبێ)

دووبارەکرنەوەیەکی بێ مانا!

32⁄ ئایەتی 41، 42، 43، 49، 50، 51، 53، 54، 64، 65(ئاوی لەو حەوایەوە داباراند...)دووبارەن و لە سورەتەکانی تر هاتوون!!

33⁄ ئایەتی 66، 67گەڕانەوەیە بۆ باسی وڵاخەکان و شیرەکانیانە!

34⁄ ئایەتی72دووبارەکرنەوەی درووستکردنی هەر جنسێك لە جووتە!لێرە بە بێ بڕواکان دەگوترێ: هیچ و پوچ!

35⁄ ئایەتەکانی 73، 74، 75دووبارەکرنەوەن!

36⁄ ئایەتی77بەدەیان جار نووسراوە، هیچ گەمژەیەك ئەوەندە ئەم رستەیە لە تۆی کتێبێکدا دووبارە ناکاتەوە: (هەر پێوارێ لە ئەرزو ئاسماندایە- بۆ خودایە.

هاتنی رۆژی سەلاّیەش وەك چاوتروكاندان وایە، یا نزیكتر. خودا هێزی بە سەر هەموو شتێك دەشكێ.

37⁄ ئایەتی80دووبارەكردنەوەی سوودی پێستی ئاژەڵەكانەو گوایە(خودا خانووی بۆ چیّ كردوون كە تیّدا بسیّنەوە.)!!

38⁄ ئایەتی 90: (خوا بەعەداڵەت و چاكە و بەخشین بە خزم و كەس و كار، فەرمان دەدا و ڕیّ نادا بە ئاكاری پیس و خراپە و دەستدریّژی. ئامۆژگاریتان لیّدەكا بەشكوو پەندی لیّ وەرگرن.)

لە هەموو ئاین و ئەفسانەكاندا هەمان ئەم جۆرە بانگەوازانە بە بەرفراوانتریش لە عەداڵەت وچاكە و بەخشین بە خزم و كار، لە پیّش قورئانیش، كراوە.

ئاخر ئەم ئایەتە چییە لە ئاستی بۆچوونە رەوشتییەكانی بوزا، زەردەشت و كۆنفوشیوس، سوبییەكان و ئاینەكانی میسر؟

چەند نموونەیەك:

بوزا:...

- **بڕوا بە حەق... بڕواهیّنان بەوەی كە حەقیقەت ڕیّپیشاندەری مرۆڤە.**
- **بڕیاری حەق..مرۆڤ دەبیّ هەمیشە هیّمن بیّ و هیچ ئازاریّك بە هیچ مەخلوقیّك نەگەیەنیّ.**
- **پەیڤینی حەق..دووركەوتن لە درۆ، بوختان و دەربڕینی زبر.**
- **رفتاری حەق.. دزی نەكەن و نەگوژن و كاریّك بكەن لەدواییدا لەسەری پەژیوان بن یا شەرمتان لیّ بیّ..**
- **كاری حەق...دووركەوتن لە كاری خراپە، وەك تەزییفكردن، بەكارهیّنانی شمەكی دزراو، وزەوتكردنی ئەوەی هی تۆ نییە.**

- رەنجی حەق.. هەمیشە هەوڵبدریٚ بۆ چاکە و دوورکەوتن لەوەی شەڕە.
- تیٚرامانی حەق..هەمیشە هیٚمن بە و خۆت بۆ خۆشی و خەم نەدیتەدەستەوە.
- تتیرکردنی حەق..ئەمەش نابیٚ، تەناها بە پەیڕوکردنی ریٚساکانی سەرەوە و گەیشتن بە قۆناغی ئاشتی کامڵ....)

کۆنفوشیوس:

...خۆشەویستی ئاشتی بەدیدەهیٚنیٚ..... و هەزاران بۆچوونی ئەخلاقی زۆر باڵا.

زەردەشت:

لە ئاڤیٚستا هاتووە: (دزی، راورووتکردن، ویٚرانکردن و تیٚکدان ناکەم و تۆڵەش ناسیٚنمەوە...دان دەنیٚم بەوەی ئاهورا مەزدای تاقە خواوەند دەپەرەستم و بڕوام بە ئاینی زرادەشت هەیە..و دانی پیٚدا دەنیٚم کە من گویٚڕایەڵی بیرکردنەوە بم لە چاکە و گوتاری باش و کاری چاکە.)

39/ ئایەتی 93دووڕووی"خودا"و هیچ وپوچی و ناکۆکی قورئان پیٚشان دەدا: (ئەگەر خودا کەیفی لیٚ با، گش دەیکردن بە هاوئاین، بەلاٚم کەسیٚ خۆی حەزبکا، گومڕای دەکا و لەکیٚش حەزکا، دەیخاتە سەر ڕاستەڕیٚیە....) ئاخر ئەم ئایەتە ناکۆك نییە لە گەڵ ئایەتی 9؟ لەم ئایەتە نووسراوە: (خودا هەر هیٚندەی لەسەرە ڕیٚگەی ڕاست دەست نیشان بکا. ڕیٚگەی خیٚچ و خواریش هەیە، ئەگەر بۆخۆی بیویستبا، هەمووتانی دەخستە سەر ڕاستەڕیٚیە.)

40/ ئایەتی97دووبارەکرنەوەیە!

41/ ئایەتی125: (بەکارزانی و ئامۆژگاری پەسەند، مەردم بەرەو ڕیٚگەی پەروەرندەت گازی بکە و بەچاکترین شیٚوە لەگەڵیاندا بدویٚ....)

ئەگەر بەراوردی ئەم ئایەتە درووستە لە گەڵ ئایەتەکانی ئەنفال و مانگا و ئەوانی تر بکەین، ئەوا دەگەینە ئەو بڕوایەش کە قورئان بەڕاستی کیسەی ئاجبایەتییە!

2003/1/31

سورەتی ئیسرا چی دەڵێ؟و هاوڕێ لینین و ئاین!

ڕەنگە هەندێ دۆست نەزانن، چەند ئازار دەکێشم بەدەست خوێندنی قورئان، بۆیە دەڵێم، چەند لەم کتێبە ورد دەبمەوە، ئەوەندە لە مرۆڤبوونم کەمدەکاتەوە، شەرم دەکەم لەوەی ئەم ئاینە(ئاینەکان بەگشتی)، بەشێوەیەکی وا ترسناك لەناو شادەمارەکانی کۆمەڵگاکەم کارتێکردنی خۆی دەکا. کاتێ دەست بەخوێندنی قورئان دەکەم و ئەم کاتە زێڕینانەی بۆ تەرخان دەکەم، هەست بەنامۆبوونێکی زیاتر دەکەم، بە بێ هودەیی و نەگبەتی، و شەرمەزاری دامدەگرێ، بەڵام دەشزانم هیچ مەفەڕێکی ترم نییە بۆ قوتاربوون و دەبێ ئەم مەینەتی و ئازاردانە تا ڕۆژی خەتمکردنی، بچێژم.

ئاخر من چ بکەم بە ئایەتگەلێك، لە سورەتی مانگادا دەنووسرێت و پەیتا پەیتا لە سورەتەکانی تر دووبارە دەکرێنەوە، بەبێ ئەوەی هیچ لەناوەڕۆکی سورەتەکە بگۆڕن یا گەشەیان پێبدەن؟ من چ بکەم بە خیتابی ئاینی کە ڕەنگدانەوەی کۆمەڵگای مەکە و یسرب(مەدینە)ی پێش1400ساڵە؟من چ بکەم بە شێوەکانی تەحقیرکردنی ژنان؟ بە ئەقڵی خێڵەکی، تۆڵە، ترساندن و گفتی بە ژیانی پاش مردن لەناو بەهەشت؟و دەیان پرسیاری تر.

1/ لە ئایەتی 16ی ئەم سورەتەدا،"خودا" <u>ویستی قڕکردنی هەیە</u> و بەخۆی <u>فەرمان دەدا</u> بۆ <u>بەدفەڕی</u> و <u>خراپەکاری</u> و لە پاشاندا هەر بەخۆی هەموو

شارەکە ئەنفال دەکا: (*هەر کەویستمان شارێك قڕکەین، دەوڵەمەنە خۆشگوزەرانەکانی وان، دنە دەدەین بۆ بەدفەڕی و خراپکاری و لە ئاکاما ئازاریان بۆ واجۆدەبێ، ئەوساکە تێکی دەهاڕین. زۆر بەرەشمان لەپاش نوح لەناوبردوە. بۆ تۆ ئەوەندە بەسە کە پەروەرندەت لە گوناحانی عەبدانی ئاگادارە و دەیانبینێ.*) بە عەرەبییەکەی: (واڕا أردنا أن نهلك قريه أمرنا مترفيها ففسقوا فيها، فحق عليها القول، فدمرنها تدميرا.). نووسەرەکەمان لەبیریکردووە کە لە ئایەتی9ی‌سورەتی نەحل بەم شێوەیە باسی خودا دەکا: (خودا هەر هێندەی لەسەرە ڕێگەی ڕاست دەست نیشان بکا. ڕێگەی خێچ و خواریش هەیە. ئەگەر بۆ خۆی بیوستبا، هەمووتانی دەخستە سەر ڕاستەڕێ یە.). قورئان بەخۆی هۆی سەرخستن و سەرنەخستنی مرۆڤ بۆ بڕواهێنانی بەرنامەڕیزی کردووە، ئەوەتە لە ئایەتی21هاتووە: (دەبڕوانە چۆن بازێکمان لەچاوبازێك سەرخستوە، دیارە کە لەدوارۆژیشدا پلەوپایەو سەرخستن لەمە زۆرترە.)!!

2/ ئایەتی 36، ئایەتی 3ی سورەتی مانگا پوچەڵ دەکاتەوە:

ئایەتی 36ی ئیسرا: (مەکەوە شوێن شتێکی وا کە نازانی چیە و چۆنە، چونکە گوێچکە و چاوو دڵیش، گشتیان پرسیاریان لەسەرە.)

ئایەتی3ی مانگا: (...ئەم کتێبە بۆ ئەو کەسانەی بڕوایان بە نەدیارە...)

3/ ئایەتی 22و23و39بەڵگەیەکە لەسەر ئەوەی کە قورئان لە خاوەن ئەقڵی باڵاوە"دانەبەزیوە": (دەگەڵ خودا هیچ شتێ تر مەپەرستە...پەروەرێنت فەرمانی دا کە غەیرەز وی مەپەرستن...وێرای خودا پەرستووی تر مەپەرستە...). ئەم سێ ئایەتە مەگەر شێتێك نووسیبێتی، نەك هێزی رەها و

درووستکەری گەردوون، چونکە 1⁄بەدەیان جار دووبارەبوونەتەوە.2⁄ ئایەتی 22و23لەتەنیشت یەکیشەوە نووسراون!

4⁄ قورئان سوکایەتی بە هەموو مرۆڤ دەکا و جوێنی ناشیرینی پێدەدا. ئایەتی47: (...مرۆ زۆر ئەمەك نەناسە.)، ئایەتی 100: (...مرۆ چکوس و قرنیسە.)!

5⁄ ئایەتی60، 62،61، 63، 64و65سێبارەکردنەوەی گفتوگۆکردنەکەی خودایە دەگەڵ ئەبلیس و سوژدەنەبردنەکەی ئەمەی دوایی بۆ ئادەم(بڕوانە نووسینەکانی تر)!!. سەیر ئەوەیە، لێرەشدا ئەو دیالۆکە بەشێوەیەکی تر دارێژراوە!!منیش بۆم هەیە پرسیار بکەم، کامەیان، دیلۆکە راستەقینەکەیە؟ پاشان چۆن"مەلایکەتی خوا"یەك بابەت بە سێ شێوەی جیاجیا بۆ محەمەد دەگێڕێتەوە؟ بۆ بەراوردکرن، بڕوانە ئایەتەکانی28-32ی سورەتی حیجرو ئایەتەکانی 11-18 سورەتی ئەعراف!

6⁄ ئایەتی8بەڕاشکاوییەوە تایبەتمەندییەکی مرۆڤ دووپات دەکاتەوە: (بەشکوو پەروەرندەی خۆتان بتانخاتە بەر بەزەیی. <u>*ئەگەریش تێ هەڵچنەوە، ئێمەش تێ هەڵدەچینەوە*</u>، دووژەهیشمان کردە زیندان بۆ گرۆی خودانەناسان.) هەر چۆن لە چەندین ئایەتدا، ئەندامەکانی بوونی خودا رێك ئەندامی جەستەی مرۆڤە، ئاوا لەم ئایەتەش رفتارەکانیش هەر رەفتاری مرۆڤە(تەماشای نووسینەکانی پێشووتریش بکە). لە دەقێکی تەوراتدا زۆر بە کورت و پوخت رەفتاری خودا پێشچاو دەکەوێ: (...ساکنی ئاسمان پێدەکەنێ. خودا گاڵتەیان پێدەکا و لەو کاتە بە تورەییەوە قسەیان پێدەڵێ... پەرەگرافی

دووهەمی ئەم ئایەتەش پیشانمان دەدا کە"خودای دلۆڤان و هیهرەبان" نەك هەر دۆزەخی هەیە، بەڵکو(هەیئە خاصە و ئەبوغرێب)یشی هەیە!

7⁄ بەپێی بۆچوونی بڕواداران، هەموو کتێبەکانی"خودا"پیرۆزن، بەڵام لە ئایەتی9دا روبەڕووی ناکۆکی ناو خودی قورئان دەبینەوە، بەبێ ئەوەی پێویستیمان بە تێڕامان و لێکدانەوەیەکی تایبەت هەبێ. لەم ئایەتە هاتووە: (بێ گومان ئەم قورئانە ڕێگایەکی پیشان دەدا لەگش ڕیان سەرڕاسترە.)

ئایا پلەی سەرڕاستی تەورات و ئەنجیل و زەبور چەندە؟ خودا چ ئایەتێك، بۆچوونێك، فەرمانێك یا...هتد نادرووستی"دابەزاندووە"؟

8⁄ ئایەتی 12دووباری کردنەوەی ئایەتی12ی سورەتی نەحل و چەندین ئایەتی تر!

9⁄ بەدرێژایی لاپەڕەکانی قورئان، ئایەتگەلێك"دادەبەزێت"کە وەك ناوەڕۆك تەنها دووبارەکردنەوەی ئایەتی9 و10یە: (بێ گومان ئەم قورئانە ڕێگایەکی پیشان دەدا لە گش ڕیان سەرڕاسترە. بەو بڕوادارانەش کەوا ئاکار چاکن، موژدەدەدا: پاداشتێکی گەورەیان هەس. ئەو کەسانەش کە بڕوا بە دوارۆژناکەن، ئازارێکی زۆر بەژانمان بۆ سازکردوون.)

10⁄ ئایەتی46ی ئەم سورەتە پێمان دەڵێ: (سەرپۆشگەلێکی وامان نایە بان دڵیان کە تێی نەگەن، گوهەکانیشیان کپ دەبن....). بەڵام دەمێکە ئەم فێڵە"شەیتانییەی خودا"بۆ پیشاندانی ڕێگای خێچ و خوار بە مرۆڤ لە ئایەتی 7ی سورەتی مانگا هێمای بۆ کراوە:(لە خوداوە دڵ و گوێ یان مۆر کراوەو پەردەیەکیش بە بەر چاویاندا کشاوەو بەشیان ئازاری بەژانە.)

11⁄ لەم سورەتە چەندین بانگەوازی"ئەخلاقی" هاتووەتە پێش وەك:

- ئایەتی32: (تخوونی زیناح مەکەون، داوێن پیسی ئاکاری زۆر نالەبارەو ڕێبازێکی ناهەموارە.)
- ئایەتی31: (زارۆی خۆتان لە ترسی لەبرسان مردن لەناو مەبەن. ئێمەین ڕۆژی ئەوانیش و ئێوەش دەدەین. کوشتنی وان، هەڵەکاریەکی مەزنە.)
- ئایەتی 33: (بنیادەمیٚ کە کوشتنی بەناڕەوا زاندراوە، مەکوژن مەگین لەسەر هەق. هەر کەسێکی بەناهەقی بێتەکوشتن، دەسەلاٚتمان داوەتەدەس خوێنگرەکەی، ناشیٚ لەتۆڵەساندنا هەڵڕۆبیٚ و لەوبارەوە ئاریکاری بۆکراوە.)
- ئایەتی37: (بەفیزەوە هەنگاو بەسەر هەردا مەنیٚ، تۆ ناتانی ئەم زەمینە بقەڵێشی و لەدرێژیشدا هەرگیز ناگەیە بەندەنان.)

بیٚ گومان بانگەوازی تخوون نەکەوتن لە زیناح کارێکی باشە، بەلاٚم ئایا بەم بانگەوازە، تاوانی زینا لەناو کۆمەڵگا-بە کۆمەڵگای ئەوسای سەردەمی محەمەد لە مەدینە و مەکەیشەوە- کۆتایی پیٚ دیٚ؟ ئایا مەرجە ئابووری و کۆمەلاٚیەتییەکان بۆ کۆتاییپێهێنان بەزینا جێبەجیٚ بوو؟ ئایا دەقەکانی قورئان ئەو هێزو توانایەی هەیە بۆ کۆتاییی بە زیناح بهێنیٚ ؟ هەرگیز نەخێر. ئەوە بنەمای ماددی، هێز، دەسەلاٚت، پەروەردەی بیروبۆچوونێکی ترە، دەتوانیٚ کۆتایی پێبهێنیٚ، نەك قورئان. محەمەد زەواجی(متعه)ی حەلاٚلکردووە- سەرچاوە: مجتمع یپرب، خلیل عبدالکریم،صفحه37- ئەمەش جۆرێکە لە زینا. جیاوازییەکەی نێوان زینای موتعە و زنای ناو کەلەچیخانەکان ئەوەیە، یەکەمەکەیان بەناوی خودا و قورئان و لەبەردەم ئاخوندەکان بازرگانی بە ژن

دەکرێ، دووهەمەکەشیان پێویستی بەوە نییە، گەوادە"شارستانی"یەکان سەرپەرشتی بازرگانی بە ژنەکان دەکەن. ئەم جۆرە ئەزدواجە لە سەردەمی عومەری کوڕی خەتاب قەدەغەکرا.(هەمان سەرچاوە، لاپەڕەی38) زەواجی موتعە شێوەیەکە لە شێوەکانی زیناکاری. خۆ ئەگەر بمانەوێ شێوەکانی تری زیناکاری دەستنیشان بکەین، ئەوا فرەژنیش زیناکارییە، کەنیزەکانی ناو ماڵی ئەسحابە و بڕوادارەکانیشیان هەروا....

کوشتنی بنیادەم بەناڕەوایی لە هەموو کتێب و یاسا کۆن و تازەکان هاتووە، پەرەگرافی دووهەمی ئایەتەکە مەبەست لە(مەگین لە سەر هەق)دیاری ناکات. هەر ئەم هەقەیە بەهەزار شێوە لێکدەدرێتەوە! قورئان چونکە زادەی بیری خێڵ و عەشرەتە، لە حاڵەتێ کەسێك بەناهەقی بەدەست یەکێکەوە بێتە کوشتن، دەسەڵاتی داوەتە دەستی خوێنگرەکەی، نەك دەسەڵاتی محەمەد و ئیسلام. دەقە یاساییەکانی ئەمرۆ زۆر زیرەکانەتر و بەلۆژیکترەوە چارەسەری ئەم کێشەیە دەکەن. بۆیە تێگەیشتنی ئەمرۆ لە ناکۆکییدایە لەگەڵ ئەو دەقە"پیرۆزە"!...

12⁄ئەوەی بییەوێ باسی"بلیمەتی"قورئان بکا، دەبێ"شانازی"بەچەندین جار دووبارەکردنەوەی ئەم ئایەتانەش بکات و لە هەمان کاتیشدا روونکردنەویەکی هەبێ بۆی تا نەخۆی و نەخەڵکیش هەڵخەڵەتێنرێت. ئاخر بۆچی ئەم ئایەتانە بە دەیان جار"هاتووەتە خوارەوە"؟

ئەمەش نموونەکانن:

- ئایەتی2، 3، 6، 7، 8، 9، 10، 12، 15، 17، 18، 19، 20، 21، 22، 23، 24، 39، 41، 43، 44، 45، 46، 53، 55،

54، 61، 62، 63، 64، 66، 97، 99، 101، 103، 105، 111. ئەمەش ئایەتەکانە

أ- ئایەتی دوو:(کتێبێشمان داوە موساو کردمانە ڕێنوێنییک بۆ بەرەو هۆزی ئیسرائیل، کە: غەیرەز من با بریکارێکتان نەبێ.)

ب- ئایەتی3: ئەی تۆرمەی ئەوانەی کە دەگەڵ نووحا هەڵمان گرتن!بەڕاستی ئەو عەبدێ شوکرانە بژێر بوو.)

ت- ئایەتی6: (لەپاشان کارێ وامان کرد، ئێوە لەوان بەهێزتر بن، هەژماریشتان فرەتربێ و بەدارایی و زاروزێجیش یارمەتیمان پێ گەیاندن.

پ- ئایەتی7: (ئەگەر ئێوە چاکە بکەن، چاکەی دەگەڵ خۆتان دەکەن، ئەگەریش خراپەتان کرد، لەخۆتانە.)

ج- ئایەتی9: (بێ گومانە ئەم قورئانە ڕێگایەکی پیشان دەدا لەگش ریان سەرڕاسترە. بەو بڕوادارانەش کەوا ئاکار چاکن، موژدەدەدا، پاداشتێکی گەورەیان هەس.)

ح- ئایەتی10: (ئەو کەسانەش کە باوەڕ بەدوارۆژ ناکەن، ئازارێکی زۆر بەژانمان بۆ سازکردوون.) ...هتد

هەڵویستی هاوڕێ لینین لە بارەی ئاین

... ئاین یەکێکە لە جۆرەکانی ستەمکاری ڕۆحی و لە هەموو شوێن و قوژبنێکدا کە هەمیشە کار بۆ غەیرە دەکرێ، بە هۆی دەستکورتی و تەنهاییەوە، دەبێتە بار بەسەر جەماوەری چەوساوەکان. بێ دەسەڵاتی چینی چەوساوە لە خەباتیاندا لە دژی چەوسێنەران، بەهەمان شێوەو بە ناچاری

دەبێتە هۆی بەرهەمهێنانی باوەڕ بە ژیانێکی باشتر لە پاش مردن، وەك چۆن بێ دەسەلاَتی مرۆڤە سەرەتاییەکان لە بەرامبەر سرووشت، بڕواهێنان بە خواوەندەکان، شەیتان و رووداوی عاجباتی...هتد بەرهەمهێنا. ئەوانەی هەموو ژیانیان کاردەکەن و بەدەست هەژارییەوە دەناڵێنن، ئاین فێریان دەکا کە تا ئەو رۆژەی لەسەر زەمیندان، ملکەچ بن و سەبووریان هەبێ و دلَنەواییان دەکا بە هیوای جوونە ناو بەهەشتی ئاسمان. لێ ئەوانەی بە رێگای کارکردنی کەسانی تر دەژین، ئاین فێریان دەکا، کە تا ئەو رۆژەی لە سەر زەمیندا دەژین، کاری چاکە بکەن، بەم بیانووە، هەموو بوونی چەوسێنەرانەیان ئاوا پیشانیان دەداو بە نرخێکی زۆر هەرزان، بلیتی چوونە ژوورەوەی بەهەشتیان پێدەفرۆشرێت. ئاین تریاقی گەلە. ئاین جۆرە ئارەقێکی خراپە کە تێدا کویلەکانی سەرمایە تەسەوری مرۆیی و خواستەکانیان لە نیوەچلَی ڕێگای بەرەو ژیانی شایستە بە مرۆڤ، سەرخۆش دەکا.

بەلاَم کویلەیەك لە کویلەیاتی خۆی هوشیار بووەوەو بۆ خەبات لە پێناوی ئازادی خۆی، راپەڕی، لە نیوەی کویلایەتییەکەی رزگار دەبێ. کرێکاری هوشیاری هاوچەرخ کە لەناو فابریکی پیشەسازی گەورە پەروەردە بێ و لەناو ژیانی شاردا چاوی بکرێتەوە، بە بێزاندنەوە، بڕوا بە ئاین، فڕێدەدا و بەهەشت بۆ قەشە و ئەو بۆرژواییانە کە بەساختە ئایندارییان پیشاندەدەن، بەجێدەهێلَێ و بۆ ژیانێکی باشتر، لێرە، لە سەررووی زەمین خەبات دەکا. پرۆلیتاریای هاوچەرخ لایەنگیری سۆسیالیزم دەکا کە زانست لە خزمەت خەبات دژی تەمی ئاین دادەنێ و کرێکاران لە بڕواکردن بە ژیانی پاش مردن، رزگارو لە پێناوی ژیانێکی باشتر لە سەرڕووی زەمین یەکگرتوویان دەکا.

راگەیاندنی ئاین وەك مەسەلەیەكی تایبەت-بەگشتی، بەم ووشانەوە هەڵوێستی سۆسیالیستەكان لەبارەی ئاین دەردەبڕێت-. بەڵام دەبێ مانای ئەم ووشانە بە وردی پێناسە بكرێ تا هیچ جۆرە بەهەڵەتێگەیشتنێك پێشمان نەگرێ. ئێمە داوا دەكەین، ئاین لە بەرامبەر دەوڵەت، شتێكی تایبەت. بەڵام تا ئەو شوێنە پەیوەندی بە حزبی ئێمەوە هەیە، ناتوانین ئاین بە مەسەلەیەكی تایبەت دابنێین. دەوڵەت نابێ كاری بە ئاینەوە هەبێ و كۆمەڵە ئاینییەكانیش بۆیان نییە بە هیچ شێوەیەك پەیوەندییان بە دەسەڵاتەوە هەبێ. دەبێ هەموو كەسێك ئەوپەڕی ئازادی هەبێ لە بڕواهێنان بەو ئاینەی دەیەوێ یا بڕوانەهێنان بە هیچ ئاینێك-واتە ئەتائیست بوون- كە هەر سۆسیالیستێك، وەك دەستوور وایە. هەموو جیاوازییەكی یاسایی لە نێوان هاولاتیان بە گوێرەی بڕوای ئاینیان ئەوپەڕی نامەشرووعییەتە. تەنانەت دەبێ ناوهێنانی ئاینی هاووەلاتیان لە دیكومێنتەكانی دەوڵەت بە بێ قەیدوشەرەت، لابرێن. نابێ هیچ جۆرە یارمەتییەك یا مافێكی تایبەت بە كلێسای رەسمی یا كۆمەڵە ئاینییەكان بدرێ. ئەمانە دەبێ بەوپەڕی ئازادییەوە، كۆبوونەوەی هاوبیری سەربەخۆی خۆیان دوور لە دەسەلاتی دەوڵەت، بكەن....(سەرچاوە: لینین، بەرگی10، بە ئەلمانی، وتاری سۆسیالیزم و ئاین، لاپەڕەی 70-75، لە3/12/1905بلاوكراوەتەوە. لە ماوەی داهاتوو، هەموو ووتارەكە بۆ كوردی وەردەگێڕم)

بەداخەوە ئەم دەقە، بۆخاتری "برا موسڵمانەكان"نە بۆ عەرەبی و نەیش بۆ كوردی وەرگێڕدراوە!!

dwaroj@yahoo.de
2003/2/10

Der Koran: ein blutruenstiges Plagiat

Eine kommunistische Position zu den Religionen

Salam abdula Ibrahim
18.2.2003
Germany